

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Bogdan Piotrowski, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcina 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 47 Wydanie P

Poznań, środa dnia 31 stycznia 1934

Rok 29

Poznań, 30 stycznia

Żydzi między sobą

Nasz korespondent śląski pisze:

Zwolennicy Żabotyńskiego, pod których egidą i wpływem stoi wojskowa organizacja Żydów polskich „Brith Hachajal”, licząca kilkadziesiąt tysięcy członków (przeważnie byłych żołnierzy), noszących własne mundury na wzór angielskich, twierdzą, iż Żydzi sami są winni obecnemu stanowi rzeczy, zwłaszcza w Niemczech.

„— Asymilacja jest niemożliwa, szczególnie w Polsce, gdzie nas jest za dużo. Moglibyśmy mieć Palestynę całkowicie dla siebie, tam stworzyć własne państwo i jednolity naród z własną kulturą i językiem, ale przegapiliśmy okazję, bo dwutysięcletnia niewola zdeprawowała i spodiła duszę żydowską. Gdybyśmy w latach wielkiej wojny, kiedy z jednej strony w Europie dr. Weizmann oddawał aliantom nieocenione usługi w przygotowaniu i tworzeniu nowych środków i materiałów do walki technicznej, a z drugiej Żabotyński w Azji organizował Legion Żydowski, — gdybyśmy wówczas potrafili zdobyć się na wielki, ofiarny porzuty i zgóry zapłacić krwią za obiecaną wzniosłą nagrodę, gdybyśmy zamiast paruset mogił na froncie palestyńskim pozostawili ich po sobie kilkanaście lub kilkadziesiąt tysięcy, — to niktby się teraz nie odważył zaprzeczać nam prawa do własnej, odwiecznej ojczyzny, zdobytej przez nas na nowo krwią i żelazem. Tylko w taki bowiem sposób budują wszystkie narody swą samodzielność, krwią, a nie handlem i targami, a my nie chcemy być niczym innym, niż one.”

Tak mówią jedni, którzy też rzeczywiście rzucają wszystko, uczą się pracy na roli i rzemiosł, aby w Palestynie rozpocząć nowe życie. Ale przytłaczająca większość? I ci jadą nierzadko do Palestyny, szybciej jednak jeszcze stamtąd wracają i dziękują Bogu, że istnieje jeszcze Polska, w której Żydom jest tak źle i gdzie Żydzi są prześladowani.

Oto typowy obrazek rodzajowy: Stoi jakiś tuzin Żydów, dostojnie ubranych i zadobolonych z życia. Przechodzi stary Żyd, brudny i obdarty, na co jeden ze stojących „puryców” zauważa: „Oto przykład nędzy żydowskiej w Polsce!” Trochę opodal dla kontrastu stoją grupki bezrobotnych Polaków i tępo, z rezygnacją patrzą przed siebie. To przeciwnieństwo jednak nie zmniejsza w niczym żydowskiej „chucy”.

A poza tem ci sami bezrobotni potrzebni są Żydom. Bo któż będzie się narażał na kule strażników granicznych dla przenoszenia przez zieloną granicę sacharyny niemieckiej? Wszak ten „przemysł” jest zorganizowany w potężne trusty przemysłowe, a produkcję sacharyny, zjednoczeni w specjalny koncern sprzedażny w Berlinie pod przewodnictwem Żydów, wyjątkowo w tym wypadku nietylko tolerowanych, lecz wprost popieranych przez hitlerow-

Dyskusja nad budżetem w Sejmie

Wyznaczono ją na poniedziałek — Na czwartek zwołano posiedzenie komisji konstytucyjnej w sprawie wniosku Klubu Narodowego o wyzyskiwanie mandatów dla korzyści osobistych

Warszawa. (Tel. wł.) Dziś komisja budżetowa przegłosowała poprawki do budżetu na r. 1934-35. Przewidywany deficyt wyniesie około 45 milj. zł, nie licząc wpływu z Pożyczki Narodowej.

Jutro komisja uchwali ustawę skarbową, a w poniedziałek Sejm podejmie dyskusję nad budżetem.

Marsz. Świtalski zaprosił dziś kolejno przewodniczących klubów, aby omówić plan dyskusji budżetowej. Pos. Rybarski odpowiedział listownie, że tę sprawę reguluje regulamin.

Na czwartek, 1 lutego, wyznaczono posiedzenie komisji konstytucyjnej, na której będzie omawiany wniosek Klu-

bu Narodowego w sprawie wyzyskiwania mandatów poselskich i senackich dla korzyści osobistych.

Klub Narodowy zwołał swoje posiedzenie na czwartek, 1 lutego, godz. 10. (w)

Pogromy cudzoziemców w Australii

Gwałtowne wybuchy nienawiści w całym szeregu miast — Masowe niszczenie mienia obcokrajowców

Londyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Sidney doszło w zachodniej Australii do poważnych zaburzeń.

W mieście Kalgoorlie aresztowano pewnego cudzoziemca za zabójstwo. Przed policją zebrał się kilkotysięczny tłum domagając się gwałtownie usunięcia wszystkich obcokrajowców. Gdy

odmówiono temu żądaniu, rozbestwiony tłum zniszczył pięć hoteli i 13 sklepów, należących do obcokrajowców, a wszystkie ruchomości spalono na ulicy. Jedną osobę przytem zabiło.

Policja i straż ogniowa były bezsilne i nie mogły opanować sytuacji. Ruch tramwajowy wstrzymano, a samochody tłum zarekwirował.

Udano się niemi do Bouldercity, szturmując tam lokale cudzoziemców. Dopiero silne oddziały policji przysłane z Perth opanowały sytuację aresztując 20 osób.

Wszystkie kopalnie są nadal nieczynne. Wrogi nastrój przeciw cudzoziemcom podsyćany był już oddawna. Obcokrajowcom zarzuca się, że obniżają oni zarobki tubylców.

Kolegium kardynalskie

Citta del Vaticano. (PAT.) Kolegium kardynalskie składa się obecnie z 56 członków, z czego akurat połowę stanowią Włosi. Z pośród pozostałych jest 6 Francuzów, 4 Amerykanów, 4 Niemców, 3 Hiszpanów, 2 Polaków oraz po jednym przedstawicielu Austrii, Belgii, Anglii, Irlandii, Czechosłowacji, Portugalii, Węgier, Kandy i Brazylii.

Warszawa — Berlin

Warszawa. (Tel. wł.) Od 1 maja będzie uruchomiona linia komunikacji lotniczej pomiędzy Warszawą a Berlinem.

Silne mrozy w Ameryce

Liczne wypadki śmiertelne — Trudności przy gaszeniu pożarów

Londyn. (Tel. wł.) We wschodniej części Stanów Zjednoczonych panują silne mrozy, które spowodowały 20 śmiertelnych wypadków. Komunikacja lotnicza w tej części kraju została zupełnie wstrzymana.

W Nowym Jorku szalały w poniedziałek dwa duże pożary. W toku akcji ratowniczej, bardzo utrudnionej przez mroź, uległo porażeniu 28 strażaków, wśród nich 12 ciężko. Spaliły się dwa

hotele, dwie sale taneczne oraz dom sportowy.

Nowy Jork. (PAT.) Znaczna część St. Zjd. objęta jest temperaturą polarną, przyczem z wielu miejscowości nadchodzą wieści o wypadkach śmierci z powodu zamarznięcia.

Nad Nowym Jorkiem sroży się nawałnica śnieżna. Burze śnieżne panują również w Waszyngtonie. Wiatr powrywał i powalił wiele drzew.

Sprawa bloku państw bałtyckich

Stworzenie go podstawą niezależności i rozwoju

Ryga. (PAT.) Premier Blodniek w wygłoszonym wczoraj przemówieniu poruszył m. in. sprawę bloku państw bałtyckich. Dążenia Łotwy — mówił premier — w kierunku stworzenia związku państw bałtyckich znajdują coraz większe poparcie wśród tych, którzy do zagadnienia tego odnosili się dotychczas biernie. Kierujące koła łotewskie przekonują się coraz bardziej o celowości i konieczności takiego związku. Do trójporozumienia bałtyckiego chce się również przyłączyć Finlandia.

Idea porozumienia państw bałtyckich popierana jest też przez Szwecję. Połączenie państw bałtyckich konieczne jest dla zabezpieczenia ich niezależ-

ności, jak i dla tego, aby państwa te mogły przystąpić do twórczej pracy wewnętrznej swoich krajów.

Dziś posiedzenie hitlerowskiego Reichstagu

Co powie Hitler? — Ważne decyzje

Berlin. (PAT.) Dzisiejsze posiedzenie Reichstagu oczekiwane jest zarówno przez tutejsze koła zagraniczne, jak i miejscowe z wielkim napięciem. Do prasy nie dostały się z kół miarodajnych żadne szczegóły co do treści deklaracji rządowych, które wygłosić

ma kanclerz Hitler i premier pruski Goering.

Według krążących pogłosek przedstawiona ma być dziś Reichstagowi ustawa o administracyjnej reorganizacji Rzeszy. Wysuwane dotychczas projekty reorganizacji spotkać się miały z różnym ustosunkowaniem się do nich członków gabinetu. Nie ulega jednak wątpliwości, że ostateczna decyzja leży wyłącznie w rękach kanclerza Hitlera. Pewne koła zbliżone do rządu wątpią, by ustawa ta miała być już dziś złożona Reichstagowi. Według innych pogłosek programowa deklaracja kanclerza Hitlera dotyczyć ma polityki zagranicznej rządu Rzeszy. W tym wypadku kanclerz poruszyłby niewątpliwie zagadnienie stosunków polsko-niemieckich na tle ostatniej deklaracji o niestosowaniu przemocy w stosunkach wzajemnych.

Według informacji prasy, czynione są przygotowania do przeprowadzenia głosowania w Reichstagu. Wskazywałoby to niewątpliwie na pewne ważne decyzje, które rząd pragnie przedłożyć Reichstagowi.

ców, stoją pod bezpośrednią opieką państwa niemieckiego.

Tak traktują Żydzi polskich bezrobotnych, a pracujących w swych przedsiębiorstwach, zwłaszcza w Zagłębiu Dąbrowskim, zmuszając pod groźbą utraty pracy do kupowania u Żydów. Córki tych samych robotników i chłopów polskich, najczęściej jednak młode Ślązaczki, sprowadzane do zażydżonych miast Zagłębia Dąbrowskiego jako służące, panny do dzieci itd., padają ofiarami synów Izraela, aby stoczyć się dalej na dół lub lądować w lupanarach krajowych i zagranicznych.

I kiedy po ulicach tutejszych miast

przechadzają się w swych angielskich wojskowych mundurach członkowie „Brith Hachajalu”, ich współwyznawcy patrzą na nich z ironią, acz z ukrytym podziwem, myśląc sobie w duchu: „Bądźcie sobie Machabeuszami, budujcie sobie palestyńskie państwo i tłuczcie się z Arabami, może to i będzie jakiś dobry interes. Ale my wolimy robić nasze interesy w Polsce, są one tu lepsze i bezpieczniejsze niż je robi, a że my sobie trochę krzyżujemy na nasze krzywdy, to przecież tak to musi być przy każdym dobrym interesie.”

Katowice. JOACHIM KORK.

Daladier tworzy rząd

B. premier postanowił sformować gabinet na możliwie najszerszych podstawach, od socjalistów aż po skrajną prawicę, t. j. grupę Marina, włącznie

PRZYSZLI MINISTROWIE

Paryż. (Tel. wł.). Daladier, którymu prezydent zaproponował objęcie misji tworzenia nowego gabinetu francuskiego, po szeregu wstępnych narad z czołowymi politykami i parlamentarzystami poszczególnych stronnictw w godzinach wieczornych przybył do pałacu Elizejskiego celem zakomunikowania głowie państwa, że misję przyjmuje.

W kulisach parlamentarnych rozeszły się pogłoski o już ustalonej liście nowego gabinetu, które jednak z uwagi na sprzeczność szeregu nazwisk nowych ministrów okazały się narażone. M. in. z różnych stron podawano sobie, że tekę ministra spraw zagranicznych ma najniebezpieczniej objąć były minister finansów Caillaux, z drugiej zaś strony podkreślano, że tekę tę obejmie sam Daladier, co wydaje się o wiele prawdopodobniejsze. Ministerstwo spraw wewnętrznych w nowym gabinecie Daladier przejął miałby dotychczasowy minister handlu w gabinecie Chautempsa, Frot.

NOWI LUDZIE

Paryż. (PAT.) Agencja Havasa donosi, że Daladier starać się będzie przedewszystkiem o utworzenie rządu, aby dać zadośćuczynienie żądaniom opinii publicznej w sprawie wyjaśnienia kulis afery Stawiskiego i ukarania winnych.

Daladier zamierza, jakoby otoczyć się nowymi ludźmi, wybranymi mniej przez wzgląd na ich opinie polityczne, a raczej znanych z niezależności sądów. Jak się wydaje, sam obejmie tekę spraw wewnętrznych. Chautemps prosił o niewłączanie go do nowej kombinacji rządowej, aby zachować całkowitą swobodę działania potrzebną przy obronie własnego gabinetu. Sprawiedliwość otrzymać ma jeden z senatorów. Do nowego gabinetu wchodzić mają przedstawiciele rozmaitych ugrupowań, od socjalistów, aż do prawicowej grupy Louis Marina.

W kulisach izby naogół zapatrywano się przychylnie na powierzenie Daladierowi misji. Grupa lewicy radykalnej uchwalila porządek dzienny, wyrażający życzenie, aby Daladierowi udało się utworzyć rząd, oparty na szerokich podstawach. Ze swej strony radykalowie społeczni, nie wyrażając oficjalnie zadowolenia, aprobują wybór Daladier'a na stanowisko szefa rządu i nie chcą utrudniać jego akcji oparcia rządu na jak najszerszych podstawach.

TRUDNOŚCI

Paryż. (PAT.) Daladier nie zdołał ub. nocy zakończyć swojej misji. Prze-

łużające się narady uniemożliwiły dokonania ostatecznego podziału tek.

Główna trudność wynika z faktu, że przedstawiciel neo-socjalistów, Mar-

quet wyraził gotowość współpracy, jednak pod warunkiem otrzymania spraw wewn., które Daladier pragnie powierzyć Frotowi.

Sowiecki lot do stratosfery

Moskwa. (Tel. wł.) We wtorek rano przedsięwzięto w Moskwie lot do stratosfery.

O godz. 11,17 czasu rosyjskiego ba-

lon znajdował się na wysokości 20,600 metrów, wznosząc się nadal. Połączenie radiowe funkcjonowało do tego czasu bez zarzutu.

Zderzenie pociągu z autobusem

Wśród pasażerów autobusu kilka osób rannych

Warszawa. (Tel. wł.) Na odcinku szosy Mosty-Babinek w pow. kol. skim wydarzył się wypadek kolejowy, który szczęśliwie nie pociągnął za sobą poważnych wypadków w ludziach. Zderzył się pociąg z autobusem pasażerskim, idącym z Pomorza.

Parowóz uderzył w tył samochodu,

który strzaskany wpadł do rowu. Wśród pasażerów autobusu kilka osób zostało rannych.

Przeprowadzone dochodzenia stwierdziły, że winę ponosi szofer autobusu, który mimo sygnału ostrzegawczego usiłował przejechać przez tor przed pociągiem. (w)

Demonstracje paryskich szoferów

Niezwykłe „koncerty“ 1200 syren samochodowych

Paryż. (Tel. wł.) Paryscy szoferzy urządzili w poniedziałek wieczorem zebranie protestacyjne przeciw podwyżce ceny benzyny.

Na sali zebrało się przeszło 4 tys. osób, a równocześnie przed lokal zajęto 1200 dorożek samochodowych, które w pewnej chwili na dany sygnał puściły w ruch wszystkie syreny robiąc piekielny wrzask. Wówczas wkroczyła policja, rozpędzając demonstrantów.

Rocznica hitleryzmu

Berlin. (Tel. wł.) Całe Niemcy obchodzą dziś hucznie pierwszą rocznicę rządów Hitlera. Domy stolicy Rzeszy są bogato dekorowane, a wszystkie pojazdy zaopatrzone w choro-ragiewki ze swastyką. W zakładach przemysłowych zarządzano przerwy, urządzając krótkie uroczystości.

Przeciw monarchistom

Berlin. (Tel. wł.) Premier pruski Goering stawil dziś wniosek, jako szef policji politycznej do ministra spraw wewnętrznych Rzeszy dr. Fricka, z prośbą o rozwiązanie na terenie całego państwa wszystkich organizacji monarchistycznych.

Wielkie zebranie „Pracy Polskiej“ w Łodzi

Łódź, 30. I. (Tel. wł.) Przy szczelnie wypełnionej sali odbyło się miesięczne zebranie Zw. Zaw. Pracowników Przem. Włókienniczego „Pracy Polskiej“, na którym p. poseł Tadeusz Bielecki w swoim referacie przedstawił głębokie przemiany zachodzące w społeczeństwach w świecie i w Polsce, nędzę i upośledzenie robotników polskich, rolę Żydów w kryzysie i drogi wyjścia z ciężkiego położenia, jakie Obóz Narodowy wskazuje. Następnie p. prezes Józef Bąkowski zreferował nowoprowadzoną ustawę scaleniową ubezpieczeń społecznych, która wywo-

łała ferment i niezadowolenie wśród rzesz pracujących.

Wywiązała się ożywiona dyskusja, w której wypowiadali się pp. Bugaj, Janicki i inni. Mówcy w gorących słowach apelowali do posła Bieleckiego, aby posłowie Klubu Narodowego interwenjowali w Sejmie przeciwko wszystkim, krzywdzącym robotnika polskiego ustawom, podkreślając, że robotnik polski widzi jedynie w Obozie Narodowym należyte zrozumienie źródła niedoli robotniczej i wierzy, że jedynie narodowcy w Polsce walczą o lepsze dla robotnika polskiego jutro.

Wybory uzupełniające

Grudziądz, 30. I. (Tel. wł.) Odbyły się w X okręgu Grudziądza (Chełmińskie Przedmieście) ponowne wybory do rady miejskiej z powodu unieważnienia wyborów poprzednich, odbytych w d. 26 listopada r.b. Wynik wyborów jest następujący:

Uprawnionych do głosowania było 2941, głosowało 2.297, czyli około 80 procent. Lista nr. 1 (B.B.) uzyskała 1.057 głosów, nr. 2 (P.P.S.) — 740 g., nr. 3 (chrześcijańsko-narodowa) — 497 g. Tęsamem na ogólną liczbę 4 mandatów lista nr. 1 uzyskała 2, nr. 2 — 1 mandat i nr. 3 — 1 mandat.

W wyborach, odbytych d. 26 listopada r.ub., „sanacja“ zdobyła 2 mandaty, P.P.S. 2, a lista chrześcijańsko-narodowa ani jednego. Wynik obecny jest więc sukcesem tej listy, która z rąk lewicy wydarła jeden mandat.

W czasie wyborów popełnione zostały nowe nieformalności, przeciw którym pełnomocnik listy nr. 3 wniósł protest.

Przepowiednia pogody na środę: W dalszym ciągu pochmurno przy temperaturze w okolicy zera, skłonność do opadów względnie przejściowe opady.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.57 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.61 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 210.50 zł, gotówką 208.70 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 172.53 zł, gotówką 172.19 zł.

dol. 51.—, za 4% poz. inwest. 106.— oraz za 3% poz. budowl. 41.50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% dol. listami zast. po nieco wyższym kursie 48—48½ (przy kursie dol. 5.57), natomiast płacono za 4½% dol. listy zast. w złocie 44.—%. Również płacono za 4% listy zast. konwert. 41.—% oraz za 4½% złotych listy zast. najwyższy dotychczas notowany kurs 43½—44%.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 85.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu)

5% pożyczka konwersyjna 56½% P.

4½% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 5,57 48—48½ +

4½% dolarowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 a 8,90 44% P.

4% listy zastaw. konw. ostempl. P. Z. K. 41% P.

(Kurs w złotych)

4% poz. premj. dol., seria III 51.— P.

4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r. 1933 43½—44.— P.

4% premj. poz. inwestycyjna 106.— P.

3% poz. budowlana 41½% P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)

Bank Polski I em. 85.— P.

Tendencja mocna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 30. I. 1934 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: 1. żyto 718 g/l 2. pszenica 749 g/l 3. owoce 500 g/l.

Ceny transakcyjne

Żyto 1035 tonn par. Poznań 14,5

Żyto 105 tonn par. Poznań 14,68½

Żyto 120 tonn par. Poznań 14,65

Otreby żytnie 47,5 t. par. Poznań . . 10,5

Ceny orientacyjne

Żyto 14,50—14,75

Usposobienie spokojne 13,00—18,50

Pszenica 15,25—16,00

Usposobienie spokojne 14,50—14,75

Jęczmień browarowy 14,00—14,25

Usposobienie spokojne 11,75—12,00

Jęczmień 695—705 g/l 11,75—12,00

Usposobienie słabe 21,00—22,50

Owies 19,50—21,00

Usposobienie słabe 16,50—18,00

Makar żytnia I gat. 0.55% . . . 13,00—15,00

Makar żytnia II gat. 55—70% . . 17,00—18,00

Makar żytnia poślednia ponad 70% w. w. 17,00—18,00

Usposobienie spokojne 32,25—35,75

Makar pszena gat. IA 20% 29,25—33,25

Makar pszena gat. IB 45% 27,75—31,75

Makar pszena gat. IC 60% 26,25—30,25

Makar pszena gat. ID 65% 24,25—28,25

Makar pszena gat. II 45—65% . . 17,50—20,50

Makar pszena gat. III pośl. A 65—70% w. w. . . . 14,50—17,50

Makar pszena gat. III pośl. B ponad 70% w. w. . . . 10,25—11,00

Usposobienie spokojne 11,00—11,50

Otreby żytnie z przemiatu standardowego 11,50—12,00

Otreby pszenne z przemiatu standardowego 45,00—48,00

Otreby pszenne grube z przemiatu standardowego 47,00—50,00

Rzepak zimowy 33,00—35,00

Siemie lniane 14,00—15,00

Gorzycja 14,00—15,00

Wyka latowa 23,00—26,00

Peluszka 20,00—23,00

Groch Viktoria 6,50—7,50

Groch Folgera 9,00—10,00

Łubin niebieski 13,00—14,00

Łubin żółty 170,00—200,00

Seradela 210,00—235,00

Koniczyna czerwona surowa . . . 70,00—100,00

Koniczyna czerwona 95—97% czyst 90,00—110,00

Koniczyna biała 90,00—110,00

Koniczyna szwedzka 90,00—110,00

Koniczyna żółta odluszczone . . . 30,00—35,00

Koniczyna żółta w łuskach 90,00—110,00

Przelot 25,00—30,00

Tymoteusz 44,00—50,00

Rajgras angielski 20½

Ziemniaki fabr. za kilo % 14,00—15,00

Platki ziemniaczane 18,50—19,50

Makuch imiany w taflach 15,25—15,75

Makuch rzepakowy w tafl. . . . 18,25—19,25

Makuch słonecznik. w tafl. . . . 22,00—22,50

Srut Soja 49,00—54,00

Mak niebieski

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach:

żyto 1369 tonn, pszenicy 336 tonn, jęczmie-

nia 527,5 tonn, maki żytniej 70,5 tonn, ma-

ki pszennej 26,5 tonn, otrab żytnich 178,9

tonn, otrab pszennych 40 tonn, kaszy jęcz-

miennej 2,5 tonn, makuchu lnianego 45

tonn, makuchu słonecznikowego 7,5 tonn,

makuchu rzepakowego 7,5 tonn, grochu

Folgera 15 tonn, grochu Viktoria 45 tonn,

seradeli 15 tonn, nasior 3 tonn, peluszeki

20 tonn, koniczyny 11 tonn, syropu 5,3 tonn,

dykstryny 15 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, 30. I. 1934 r.

Spędzono: wołów 45, buhai 165, krów 290, świń 1600, cieląt 595, owiec 140, razem 2835 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi

Płacono za 100 kg żywej wagi za:

DYDŁO:

Woly:

Pełnomięsiste wytuczone nieoprzęgane 62—66

Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 56—60

Mięsiste tuczone starsze 46—52

Miernie odżywione 40—42

Buhaje:

Wytuczone pełnomięsiste 60—62

Tuczone mięsiste 52—56

Nietuczone dobrze odżywione starsze 42—46

Miernie odżywione 38—40

Krowy:

Wytuczone pełnomięsiste 60—64

Tuczone mięsiste 48—56

Nietuczone dobrze odżywione . . 38—42

Miernie odżywione 28—32

Jałowice:

Wytuczone pełnomięsiste 62—66

Tuczone mięsiste 56—60

Nietuczone dobrze odżywione . . 46—52

Miernie odżywione 40—42

Młodzież:

Dobrze odżywione 38—42

Miernie odżywione 36—38

Cieleta:

Najprzeznaczniejsze cieleta wytuczone 64—70

Tuczone cieleta 58—62

Dobrze odżywione 52—56

Miernie odżywione 46—50

OWCE:

Wytuczone pełnomięsiste ja-gnięta i młodsze skopy 64—70

Tuczone starsze skopy i ma-ciórki 58—62

Dobrze odżywione 00—00

ŚWINIE (TUCZNIKI):

Pełnomięsiste od 10 do 150 kg. żywej wagi 86—90

Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi 82—84

Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi 78—80

Mięsiste świnie ponad 80 kg żywej wagi 72—74

Maciory i późne kastraty 76—80

Przebieg targu: ożywiony.

Uwaga: Targ przypadający na piątek dnia 2 lutego 1934 r. przekłada się z powodu święta w tym dniu na czwartek, 1 lutego 1934 r.

POZNANSKA GIEŁDA PIENIEŻNA

Poznań, 30. I. 1934 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była w dalszym ciągu mocna.

Pożyczki państwowe nieco wyższkowały, mianowicie poszukiwano i płacono za 5% poz. konwers. 56½%, za 4% premj.

Dwie niewiadome

Sposób przeprowadzenia przez marszałka Świątalskiego i kierownictwo klubu B. B. uchwały konstytucyjnej jest — jak już o tem pisaliśmy w głównym wydaniu niedzielnej — w dwóch zasadniczych punktach niezgodny z postanowieniami art. 125 konstytucji. Po pierwsze — tezy, zgłoszone przez p. Cara i uznane w ostatniej chwili przed głosowaniem przez marszałka Sejmu jako nowy wniosek konstytucyjny, nie były naprzód zapowiedziane na 15 dni, jak tego wymagał wspomniany art. 125 konstytucji. Po drugie — nie zostały zachowane przepisy tegoż artykułu, odnoszące się do samego aktu głosowania.

Mianowicie dla ważności uchwały w sprawie zmiany konstytucji wymagana jest większość 2/3 przy obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów. Z urzędowego stenogramu sejmowego wynika ponad wszelką wątpliwość, że marsz. Świątalski stwierdził tylko kwalifikowaną większość 2/3. Natomiast pominął zupełnie sprawdzenie ilości obecnych.

Ten punkt jest najistotniejszy w sporze prawnym co do ważności uchwały z dnia 26 stycznia. Skoro już zdecydowano się na przeprowadzenie głosowania w tak niezwykłych warunkach, skoro wniosek p. Cara uzyskał dyspensę od warunku zapowiedzi na 15 dni naprzód, to konieczną czynnością wstępną przed głosowaniem było obliczenie obecnych na sali posłów, a po takim obliczeniu stwierdzenie z trybuny marszałkowskiej, że w głosowaniu bierze udział wymagana przez konstytucję połowa ustawowej liczby posłów.

Tymczasem ani obliczenia, ani — co za tem idzie — stwierdzenia liczby obecnych nie było. Całe więc głosowanie można ująć w matematyczną formułę, zawierającą aż dwie niewiadome. Jedną niewiadomą jest liczba obecnych, drugą liczba głosujących za wnioskiem p. Cara. Jeśli co do tej drugiej liczby marszałek stwierdził, że wynosi ona niewątpliwie więcej niż 2/3 pierwszej, to jakkolwiek uczynił to bez formalnego obliczenia, jednak powiedział prawdę: Za wnioskiem p. Cara głosowało istotnie więcej, niż 2/3 obecnych. Ale ilu było obecnych, tego urzędowo nie sprawdzono.

Już samo nieobliczenie obecnych posłów obraża art. 125 konstytucji w stosunku, zupełnie wystarczający do zakwestjonowania uchwały konstytucyjnej B. B. Wszelkie dowodzenie ex post, że w głosowaniu brała udział wymagana przez konstytucję ilość posłów, nie ma tu żadnego prawnego znaczenia. W szczególności nie może tu być żadnym dowodem lista obecności, która przed posiedzeniem podpisują obecni na niem posłowie, ponieważ konstytucja wymaga wyraźnie uczestnictwa w akcie głosowania, a w tym akcie taka czy inna ilość posłów z rozmaitych powodów mogła nie brać udziału i — nie brała.

Niezależnie zresztą od strony prawnej tej kwestji, istnieją świadectwa szeregu wiarygodnych osób, które kategorycznie twierdzą, że przed głosowaniem

i podczas głosowania nie było na sali sejmowej 222 posłów. Obliczenia, dokonane przez publiczność i dziennikarzy, dają zgodny wynik, że liczba obecnych wynosiła około 175, czyli że do wymaganego przez konstytucję kompletu brakło blisko 50 posłów.

Wprawdzie takie czy inne obliczenia nie mogą mieć oficjalnego znaczenia, gdyż dla zadośćuczynienia wymaganiom konstytucji koniecznym było obliczenie urzędowe, dokonane na zlecenie marszałka Sejmu przez sekretarzy i urzędników sejmowych, ale cyfry, podane przez przygodnych obserwato-

rów mają jednak to ważne znaczenie, że objaśniają sytuację i stanowią ważny przyczynek zarówno co do zachowania się opozycji, jak i co do pominięcia urzędowego obliczenia.

Ten punkt sporu prawnego w sprawie ważności uchwały z dn. 26 bm. jest nie do odparcia. Prasa „sanacyjna”, przytaczając rozmaite naciągane argumenty co do 15-dniowego terminu zgłoszenia wniosku konstytucyjnego, na zarzut nieobliczenia kompletu głosujących nie ma żadnego argumentu i pojmia go bardzo wymownym milczeniem. M. K.

Polska i Niemcy na morzu

Pruskie okręty wojenne zjawiają się na Bałtyku dopiero po roku 1525. Jest to zasługa Polski, która w traktacie krakowskim z owego roku nałożyła była na swojego lennika pruskiego obowiązek utrzymywania czterech okrętów wojennych dla obrony wybrzeża. Brandenburgia natomiast obywała się nadal bez floty wojennej na Bałtyku, gdy tymczasem Polska za mądrych rządów króla Zygmunta Augusta (1548—1572), za Stefana Batorego (1576—1586), za Zygmunta III (1587—1632) i za następcę jego, Władysława IV (1632—1648) zdobywała się na wysiłki nadzwyczajne, by przełamać zwarty krąg mocarstw, panujących na Bałtyku i zdobyć równouprawnienie dla siebie na tem morzu. Nasze floty wojenne, wystawiane przez owych królów, ginęły w boju z owymi największemi na Bałtyku potęgami morskimi, odnosząc niekiedy nad nimi zwycięstwa, z których największem było zwycięstwo pod Oliwą w r. 1627.

Cóż w tym samym czasie działała Brandenburgia na morzu? Nic. Nie zdobyła się nawet na flotę kaperską. Owe cztery okręty wojenne Prus Książęcych, połączonych od roku 1618 z Brandenburgią, nie miały na Bałtyku żadnego znaczenia. A czy Rzesza Niemiecka miała wówczas jaką flotę wojenną? Nie miała żadnej. Flota polska, wystawiona przez Władysława IV, a więc ostatni wysiłek morski dawnej najszybszej Rzeczypospolitej, zginęła w służbie cesarza niemieckiego, zatopiona przez Szwedów.

Ta sama Szwecja, która nie dopuściła do powstania polskiej potęgi morskiej na Bałtyku, tłumiła także słabsze o wiele wysiłki morskie Hohenzollernów. W traktacie królewieckim z dnia 17 stycznia 1656 r. Karol X Gustaw zabronił wielkiemu elektorowi utrzymywania okrętów wojennych na Bałtyku. W traktacie labiawskim z dnia 20 listopada tego samego roku król szwedzki przyznał wprawdzie elektorowi suwerenność w Prusach Wschodnich, ale zakazu z dnia 17 stycznia nie cofnął, owszem, zastrzył go odmówieniem elektorowi prawa do własnej flagi na Bałtyku.

Zakazy te były wielkiem upokorzeniem dla elektora, wykształconego na wzorach holenderskich i zapatrzzonego w potęgę morską Holandji. Lecz aż do r. 1675 wykonanie jego planów morskich rozbiło się o opór Szwecji i Holandji. Dopiero w czasie wojny z Szwecją w r. 1675 elektor rozpoczął od tego samego, od czego sto lat wcześniej od niego zaczęła Polska: od floty kaperskiej, przeznaczonej do chwytania nieprzyjacielskich okrętów handlowych. Najął mianowicie holenderskiego kupca, Benjamina Rahlego, z 5 uzbrojonymi statkami. Na kupno floty kaperskiej tego kupca holenderskiego zdecydował się wielki elektor dopiero w r. 1684, nie zważając na protesty swoich ministrów, którzy widocznie tak samo, jak szlachta polska, nie mieli zrozumienia dla spraw morskich.

Dania i Szwecja tolerowały te poczynania pod warunkiem, że elektor nie będzie budował wielkich okrętów bojowych. Po śmierci elektora flota jego szybko zmarlała. Resztki jej gniły w portach na początku wieku XVIII. Ostania zaś posiadłość kolonialna Prus w Afryce, nabyta przez wielkiego elektora, została opuszczona w r. 1725.

Prawnuk jego, wielki Fryderyk, tak potężny na lądzie, na morzu był „quantité négligeable”. A przecież w r. 1720 Prusy posiadały Szczecin, od roku zaś 1744 port na morzu Północnem, Emden. Dopiero w r. 1759, w czasie wojny siedmioletniej, zagrożony połączonemi flotami: rosyjską, szwedzką i duńską, Fryderyk II zdobył się na flotę, złożoną z 8 okrętów, które jednakże, mimo swej przewagi artyleryjskiej, próbując bezskutecznie ucieczki, zostały zajęte przez Szwedów.

W swoim testamencie politycznym w r. 1752 Fryderyk II tłumaczy się, dla-

czego nie pobrał floty wojennej: głównym jego wrogiem była Austria, a ta floty nie miała. „Gdybyśmy byli panami Prus polskich, a zwłaszcza Gdańska, wówczas sprawa ta miałaby się inaczej; radziłbym wówczas zbudować jakie 30 galei i kilka promów z baterjami...” Ale i po uzyskaniu Gdańska w r. 1793 Prusacy nie zdobyli się na flotę wojenną. Przez długi czas nie mieli ani jednego okrętu wojennego i dopiero w r. 1845 otrzymali od Szwedów, razem z Pomorzem nadodrzańskim, 6 kanonierek, które przez lat kilkadziesiąt stanowiły całą pruską flotę wojenną. Około roku 1840 ks. Adalbert pruski wystąpił z wielkim programem morskim. Lecz po zbudowaniu jednej fregaty w r. 1843 zaniechano dalszej budowy dla braku pieniędzy.

Gdy więc w roku 1848 wybuchła wojna z Danją o Szlezwik i Holstyn, słaby na lądzie przeciwnik zablokował swą flotą wszystkie porty pruskie i niemieckie, zmuszając w ten sposób Prusy do zawarcia pokoju. Upokorzony naród niemiecki zaczął się wobec tego domagać floty wojennej. Parlament frankfurcki uchwalił na ten cel podatek. Istotnie za zebrane pieniądze zbudowano 12 okrętów, które jednakże Anglja skazała na bezczynne stanie w portach kategorycznym oświadczeniem, że je będzie traktowała jako statki piratów. Nie wiedząc, co z niemi począć, Zwią-

zek Niemiecki sprzedał je na licytacji.

Wówczas to, po tylu klęskach i upokorzeniach, naród niemiecki pograżył się w skrajnym pesymizmie. Przypomniano sobie wydane w r. 1819 arcydzieło Artura Schopenhauera, uzasadniające pesymizm jako jedyny rozsądny pogląd na świat i życie, a piętnujące optymizm jako zbrodnicze błażństwo. Owcześni, niesprusaczeni jeszcze Niemcy, nawet pograżać się w rozpacz chcieli na sposób filozoficzny, upajając się wstrząsającymi wizjami bezgranicznej nędzy ludzkiej i bezcelowości wszelkich poczynañ ludzkich, jakie rozciągał przed nimi Schopenhauer.

Wyrwał ich z tego marazmu — Bismarck. Za jego rządów co kilka lat, od r. 1865 począwszy, stwarzano nowe programy morskie, nigdy w zupełności nie wykonywane. W wojnie z Francją jedynę 3 pancerniki, które Niemcy rozporządzały, nie odegrały żadnej roli, gdyż się popsuły akurat w chwili wybuchu wojny. Dopiero w r. 1900 Wilhelm II i admirał Tirpitz rozpoczęli budować naprawdę potężną i groźną flotę wojenną, która jednakże znalazła smutny i niestawny koniec na dnie morza, wydana Anglii.

Jest więc faktem, że dawna Rzeczpospolita nasza działała dla swojej potęgi morskiej stosunkowo o wiele więcej, niż współczesne jej Prusy. Brandenburgia dla swojej — więcej nawet, niż Prusy — Niemcy w pierwszej połowie XIX w. Wysiłki nasze morskie przed czterema i trzema wiekami kończyły się smutnie, ale przecież nie humorystycznie, jak króla Fryderyka II i próba niemiecka w r. 1848. Nie mieliśmy wprawdzie dostatecznych sił do zmuszenia Danji i Szwecji do przyznania równouprawnienia naszej flocie wojennej na Bałtyku, ale i Prusom się to nie udało. Nie udało się to także potężnemu cesarstwu niemieckiemu w stosunku do Anglii w wieku XX.

Obecnie nastąpiła gruntowna zmiana w pojęciach i nastrojach społeczeństwa polskiego, które rozumie, czem jest dla Polski morze, jakim narzędziem rozwoju i siły państwowej jest flota oraz porty, które, jak Gdynia, są bramą otwartą na oścież na cały świat. A. W.

Kryzys a oszczędność

Nie zawsze oszczędność, ta wielka cnota, a raczej — zaleta, idzie w parze z dobrobytem i pomyślną konjunkturą gospodarczą. Czasami dzieje się wręcz odwrotnie: gdy ludzie zarabiają dużo, wydają jeszcze więcej, ale gdy nadejdą tak zwane „ciężkie czasy” — ci, co mogą choć cośkolwiek oszczędzić, starają się to uskutecznić wszelkimi siłami.

Do najbardziej „rozrzutnych” krajów należały doniedawna bogate Stany Zjednoczone. W czasie dobrej konjunktury Amerykanie oszczędzali niezmiernie mało — w stosunku do ich olbrzymich dochodów. To też w roku 1926 wkłady w amerykańskich Kasach Oszczędności sięgały ogółem sumy „zaledwie” 34 miliardów 767 milionów złotych. Jak na nasze stosunki — były to kapitały wprost kolosalne; jednakże w porównaniu do społecznego dochodu obywateli Stanów Zjednoczonych, wynoszącego wówczas rocznie 600 do 700 miliardów złotych — sumy, złożone w Kasach Oszczędności — były rzeczywiście niewielkie.

Tymczasem pod koniec roku 1932, gdy na terenie Stanów wielka armja bezrobotnych przekroczyła znacznie liczbę dziesięciu milionów, a produkcja i dochód społeczny — zmalały ogromnie — wkłady wzrosły aż do 54 miliardów 840 milionów złotych (powiększyły się o przeszło 20 miliardów w ciągu 6 lat).

Naturalnie żaden naród i kraj europejski nie mógł zaoszczędzić w tych latach sum tak zawrotnych.

Od roku 1927 do końca 1932 wkłady w niemieckich Kasach Oszczędności wzrosły z 10 miliardów 300 milionów do 21 miliardów 60 milionów złotych, a zatem powiększyły się więcej, niż dwukrotnie. Znacznie wolniej wzrastały wkłady oszczędnościowe społeczeństwa angielskiego, bo z 17 miliardów powiększyły się tylko do 20 miliardów 160 milionów złotych.

W tymże czasie społeczeństwo francuskie powiększyło swe konta oszczędnościowe z 7 miliardów 430 milionów do 18 miliardów 330 milionów złotych, a włoskie — z dziesięciu i pół miliardów do czternastu i pół.

W stosunku do sum, wymienionych powyżej, oszczędności społeczeństw mniej zamożnych, lub też liczebnie znacznie mniejszych, wyglądają bardzo skromnie.

W kasach oszczędności czechosłowackich ogólna suma wkładów wyniosła pod koniec roku 1927 przeszło 4 miliardy złotych, a pod koniec roku 1932 — 5 miliardów 700 milionów złotych. Wkłady obywateli szwajcarskich wzrosły w tym czasie z dwu miliardów 600 milionów do czterech miliardów 400 milionów złotych; belgijskich — z 890 milionów do dwu miliardów 350 milionów złotych; austriackich — z 750 milionów do miljarda 260 milionów. Wreszcie wkłady oszczędnościowe w kasach polskich powiększyły się w tymże czasie z 420 milionów do miljarda 250 milionów złotych, a zatem wzrosły prawie trzykrotnie.

Niezmiernie ciekawe jest zagadnienie, jaka suma oszczędności przypadła na jednego mieszkańca krajów, wymienionych powyżej, w tych „starych, dobrych, przedkryzysowych czasach”, oraz jaka wypada obecnie.

W roku 1927 na jednego mieszkańca Szwajcarii wypadł przeciętnie wkład oszczędnościowy w wysokości 672 złotych; Wielkiej Brytanji 373 złotych; Stanów Zjednoczonych 315 złotych; Czechosłowacji 283 złote; Włoch 257 złotych. Na jednego mieszkańca Francji przypadało wówczas tylko 181 złotych; Niemiec zaledwie 160 zł; Belgii i Austrii po 112 zł; wreszcie Polski tylko 14 złotych.

Pod koniec roku 1932 najbardziej „nabrzmię” konta mieli również mieszkańcy górzystej Helwecji (1081 złotych na osobę), ale już drugie miejsce zajmowali za nimi — straszliwie przez kryzys gospodarczy nekani Amerykanie (439 złotych na osobę), a trzecie Francuzi (436 złotych). Na jednego mieszkańca Wielkiej Brytanji przypadało rok temu 435 złotych oszczędności; Czechosłowacji 387 złotych; Włoch 353 złote; Niemiec 321 złotych; Belgii 286 złotych; Austrii 188 złotych; Polski 38 złotych.

A zatem w tej, tak ważnej dla gospodarstwa narodowego, dziedzinie, pozostajemy daleko poza innemi narodami. St. Cz.

Musimy wykazać przed całym światem zdecydowaną wolę uchronienia dzieci naszych zagranicą przed wynarodowieniem w obcych nam duchem i językiem szkołach!

Pełne zwycięstwo narodowców w Starogardzie

Na pierwszym posiedzeniu nowej rady miejskiej w Starogardzie, które otworzył burmistrz Czwojdzinski, przystąpiono do wyborów wiceburmistrza, komisji rewizyjnej oraz ławników.

Do komisji rewizyjnej jako przewodniczący i wiceprzewodniczący weszli pp. Zychski i Becker, członkowie Klubu Narodowego.

Na stanowisko wiceburmistrza wpłynęła tylko jedna kandydatura. Z Klubu Narodowego wysunął p. adw. Jacobsona, senjora miasta i dotychczasowego wiceburmistrza. Ugrupowanie „sanacyjne”, będące w mniejszości, widząc swoją bezsilność, kandydatury żadnej nie wysunęło. Radny Jacobson, wybrany 11 głosami Klubu Narodowego i 7 głosami N. P. R. „Sanacja”, rozporządzającą wszystkich 6-ciu głosami, wstrzymała się głosowania.

Na stanowiska ławników wpłynęły dwie listy: narodowa i „sanacyjna”. Lista Klubu Narodowego uzyskała 15 głosów, „sanacyjna” — 6; 3 radnych N. P. R. wstrzymało się od głosowania. Na ławników wybrani zostali: z Klubu Narodowego p. Cesarz, z N. P. R. p. Polaska, z B. B. — dr. Popiel.

Tezy konstytucyjne B. B.

„uchwalone“ w Sejmie przez „sanację“ jako ustawa konstytucyjna

(Ciąg dalszy).

IV. Sejm.

26. Sejm jest organem Państwa, odzwierciedlającym opinię publiczną, sprawuje funkcje ustawodawcze i kontrolę nad działalnością Rządu. Nadto do Sejmu należy ustalanie budżetu i rozkładanie ciężarów na obywateli.

Kontrola parlamentarna wyraża się w prawie Sejmu:

- a) zgłaszania wniosków o votum nieufności dla Rządu;
- b) pociągania Ministrów do odpowiedzialności konstytucyjnej;
- c) interpelowania Rządu;
- d) zatwierdzenia corocznie zamknięć rachunków państwowych i udzielania Rządowi absolutorium;
- e) wykonywania kontroli nad długami Państwa.

Funkcje rządzenia Państwem nie należą do Sejmu.

27. Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnym, tajnym, równym, bezpośrednim i stosunkowym, (kwestję wprowadzenia tych przymiotników do Konstytucji czy też przeniesienia niektórych z nich do ordynacji wyborczej pozostawiam do rozważenia).

Kadencja Sejmu trwa lat pięć. Nowe wybory zarządza Prezydent Rzeczypospolitej w ciągu 30 dni od rozwiązania Sejmu.

Głosowanie odbędzie się nie później niż 60-tego dnia po zarządzeniu wyborów.

W głosowaniu nie biorą udziału wojskowi, należący do zmobilizowanej części wojska lub marynarki wojennej.

28. Prawo wybierania ma każdy obywatel bez różnicy pici, który przed dniem zarządzenia wyborów ukończył lat 24 oraz korzysta w pełni z praw cywilnych i obywatelskich.

Prawo obieralności ma każdy obywatel, mający prawo wybierania, jeżeli ukończył lat 30.

29. Sesja zwyczajna Sejmu będzie otwarta corocznie najpóźniej w listopadzie i nie może być zamknięta przed upływem czterech miesięcy, chyba że budżet będzie uchwalony w terminie wcześniejszym.

Sesja zwyczajna może być odroczone na dni trzydziście.

Odroczenie na okres dłuższy lub ponowne odroczenie wymaga zgody Sejmu.

Okres przerwy, spowodowanej zamknięciem lub odroczeniem sesji, nie wlicza się do biegu terminów, przepisanych Konstytucją dla czynności Sejmu.

30. Prezydent Rzeczypospolitej według swego uznania może w każdym czasie zarządzić otwarcie sesji nadzwyczajnej Sejmu, a uczyni to w ciągu dni trzydziestu na wniosek co najmniej połowy ustawowej liczby posłów.

Podczas sesji nadzwyczajnej przedmiotem obrad Sejmu mogą być wyłącznie sprawy, wymienione w zarządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej albo we wniosku o otwarcie takiej sesji, zgłoszonym przez posłów, oraz sprawy, których załatwienie na najbliższej sesji wymagają ustawy lub regulamin, albo które Prezydent Rzeczypospolitej, na wniosek Prezesa Rady Ministrów lub Marszałka Sejmu uzna za nagłe.

31. Posłowie korzystają tylko z takich rękopisów nietykalności, jakich wymaga ich uczestnictwo w pracach Sejmu.

Za treść wygłoszonych w Sejmie przemówień lub zgłoszonych wniosków i interpelacji oraz za niewłaściwe zachowanie się podczas obrad, — posłowie odpowiadają tylko przed Sejmem.

Jednakże za wystąpienia sprzeczne z treścią ślubowania poselskiego, albo zawierające znamiona przestępstwa, ściganego z urzędu, — poseł może być uchwalony Sejmem albo na żądanie Marszałka Sejmu lub Ministra Sprawiedliwości oddany pod sąd Trybunału Stanu i orzeczeniem tego Trybunału pozbawiony mandatu poselskiego.

Za naruszenie praw osoby trzeciej podczas obrad Sejmu poseł może być pociągnięty do odpowiedzialności sądowej tylko za zezwoleniem Sejmu.

32. Posłowie odpowiadają za działalność, niezwiązaną z uczestnictwem w pracach Sejmu, narówni z innymi obywatelami.

Jednakże postępowanie karno-sądowe, karno-administracyjne lub dyscyplinarne, wszczęte przeciw posłowi

przed lub po uzyskaniu mandatu ulegnie na żądanie Sejmu zawieszeniu do wygaśnięcia mandatu.

Bieg przedawnienia w postępowaniu karnym przeciw posłowi ulega zawieszeniu na okres czasu, w ciągu którego postępowanie nie może się toczyć.

Posel, zatrzymany w czasie trwania sesji nie z nakazu sądu, — będzie na żądanie Marszałka Sejmu niezwłocznie wypuszczony na wolność.

33. Poseł nie może na swoje, ani na obce imię, ani też w imieniu przedsiębiorstw, spółek lub towarzystw, na zysk obliczonych, nabywać dóbr państwowych, ani uzyskiwać ich dzierżaw, podejmować się dostaw i robót rządowych, ani otrzymywać od Rządu koncesyj lub innych korzyści osobistych.

Za naruszenie powyższych zakazów poseł będzie na żądanie Marszałka Sejmu lub Prezesa Najwyższej Izby Kontroli oddany pod sąd Trybunału Stanu i orzeczeniem tego Trybunału pozbawiony mandatu poselskiego i korzyści osobistych, od Rządu otrzymanych.

Marszałek Sejmu może na podstawie uchwały Komisji Regulaminowej, powziętej większością 3/5 głosów, udzielić posłowi w poszczególnym wypadku zezwolenia na wejście z Rządem w stosunek prawny, jeżeli stosunek ten nie jest sprzeczny z dobremi obyczajami.

V. Senat.

34. Senat jest organem Państwa, odzwierciedlającym wolę elementów najbardziej czynnych w budowaniu dobra zbiorowego.

Senat, jako druga Izba Ustawodawcza, rozpatruje budżet i ustawy, uchwalone przez Sejm.

Nadto Senat narówni z Sejmem, choć bez prawa początkowania, bierze udział w rozstrzyganiu następujących spraw:

- a) o votum nieufności dla Rządu,
- b) o ustawach, zwróconych Izbie Ustawodawczej do ponownego rozpatrzenia wskutek weta,
- c) o zmianie Konstytucji,
- d) o uchylaniu zarządzeń, wprowadzających stan wyjątkowy.

35. Senat składa się ze 120 senatorów, powołanych na okres 6-letni; w 1/3 przez Prezydenta Rzeczypospolitej, a w 2/3 w drodze wyborów.

Co trzy lata ustępuje w każdej z grup połowa senatorów według starszeństwa powołania.

Prezydent Rzeczypospolitej może w każdym czasie zarządzić odnowienie Senatu w pełnym składzie.

36. Prawo wybierania do Senatu mają obywatele, którzy w trybie, ustawą przewidzianym, za przodujących w pracy na rzecz dobra zbiorowego uznani będą.

Prawo wybierania do pierwszego Senatu po wejściu w życie Konstytucji mają obywatele, odznaczeni orderami Virtuti Militari lub Krzyżem Niepodległości.

Prawo piastowania mandatu senatorskiego mają obywatele, posiadający prawo wybieralności do Sejmu.

Stowarzyszenie Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego

W sali sejmikowej starostwa krajowego w Poznaniu toczyły się onegdaj obrady rocznego walnego zebrania delegatów Stow. Urzędników Poznańskiego Samorządu Wojewódzkiego. Na intencję obrad odprawiał nabożeństwo w kościele św. Kazimierza na Śródce (Wojewódzki zakład dla głuchoniemych) ks. radca Sulek.

Obrady zajął prezes p. Bederski, który powitał przedstawicieli władz i organizacji, członków władz Stow. i prasy. Zyczenia przesłali pp. starosta krajowy Begale, wicestarosta dr. Głowacki i dr. Kurpisz z Szubina.

Przemówienia powitalne wygłosili pp. radca Czajkowski, prof. Smoliński w imieniu dyrektora Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych, p. Pacholczyk imieniem rady naczelnej Zw. Pracowników Samorządowych R. P. w Warszawie, p. Miękowski z Torunia w imieniu Stow. Urzędników Pomorskiego Samorządu Wojew., p. inż. Leszczyński

Tytuł senatora jest dożywotni. Senator może być powołany ponownie do sprawowania mandatu. Mandaty senatorów wygasają z dniem powołania ich następców.

VL. Ustawodawstwo

37. Aktami ustawodawczymi są:

- a) ustawy;
- b) dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

Zaden akt ustawodawczy nie może stać w sprzeczności z Konstytucją.

38. Prawo inicjatywy ustawodawczej służy Rządowi i Sejmowi.

Inicjatywa ustawodawcza w sprawach budżetu, kontyngentu rekruta i ratyfikacji umów międzynarodowych należy wyłącznie do Rządu.

Sejm nie może bez zgody Rządu uchylać ustawy, pociągającej za sobą wydatki ze Skarbu Państwa, dla których niema pokrycia w budżecie.

39. Każdy projekt ustawy, przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia.

Uchwałę Senatu, odrzucającą projekt lub wprowadzającą w nim zmiany, uważa się za przyjętą, jeżeli Sejm nie odrzuci jej większością 2/3 głosów.

40. Prezydent Rzeczypospolitej może w ciągu 30 dni po otrzymaniu ustawy zwrócić ją Sejmowi z żądaniem ponownego rozpatrzenia, które może nastąpić nie wcześniej niż na najbliższej sesji zwyczajnej.

Jeżeli Izby ustawodawcze bezwzględną większością ustawowej liczby posłów i senatorów uchwalą ponownie ustawę bez zmian, Prezydent Rzeczypospolitej stwierdzi jej moc i zarządzi ogłoszenie.

Ustawa może upoważnić Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania dekretów w czasie i zakresie, przez nią oznaczonym; upoważnieniem tem nie może być objęta zmiana Konstytucji.

Prezydent Rzeczypospolitej ma prawo w czasie, gdy Sejm jest rozwiązany, wydawać w razie konieczności państwowej dekrety w zakresie ustawodawstwa państwowego z wyjątkiem:

- a) zmiany Konstytucji;
- b) ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu;
- c) budżetu;
- d) nakładania podatku i ustanawiania monopolu;
- e) systemu monetarnego;
- f) zaciągania pożyczek państwowych;
- g) zbycia i obciążenia nieruchomości majątku państwowego, oszacowanego na kwotę ponad 100.000 złotych.

Dekrety, oparte na podstawie powyższej, będą wydawane na wniosek Rady Ministrów i mogą być zmieniane lub uchylane tylko aktem ustawodawczym.

Dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej mają moc ustawy.

Ileokroć Konstytucja lub ustawy dla unormowania poszczególnych dziedzin z zakresu ustawodawstwa wymagają ustawy, dziedzina ta może być unormowana również dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej, wydanym w warunkach, Konstytucją oznaczonych.

42. Dekrety, dotyczące organizacji Rządu, zwierzchnictwa Sił Zbrojnych oraz organizacji administracji rządowej mogą być wydawane w każdym czasie, a zmieniane lub uchylane tylko przez także dekrety Prezydenta Rzeczypospolitej.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Złe samopoczucie

zanik energii życiowej — to skutki schorzeń żołądka i jelit. Sok czosnkowy usuwa wadliwą fermentację kiszkową, zapobiega samozatrutowaniu się organizmu, przywraca zdolność do pracy i radość życia. Oryginalny z marką F. F. wyrobu Apteki Mazowieckiej Doktora Sklepińskiego, Warszawa, Mazowiecka 10. — Broszury o kuracji czosnkowej wysła w Poznaniu bezpłatnie Apteka „Pod Białym Orłem”. K. Skarżyńskiego, Stary Rynek 41. Tg 129

ło w kasie ponad 3 tys. zł na końcu roku, biblioteki centralna i oddziałowa liczą ponad 2 tys. tomów. Komisja pożyczkowa udzieliła 535 pożyczek na sumę przeszło 70 tys. zł, a komisja gospodarcza zaopatrzyła członków w różnego rodzaju towary i opał na sumę ponad 100 tys. zł. Za gorliwą pracę dla dobra Stow. wyróżniono 9 mężów zaufania dyplomami zasługi.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa budżetu na rok następny. Przyjęto wnioski, dotyczące utrzymania 15 procent dodatku komunalnego, wprowadzenia awansów, korzystnego uregulowania przepisów pragmatyki, zabezpieczenia praw i ciągłości pracy pracowników b. zakładu Ubezpieczeń od wypadków. Ponadto przyjęto wnioski w sprawie nowego unormowania uposażeń pracowników zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych i o nieprzeprowadzenie likwidacji wojewódzkiego zakładu dla głuchoniemych w Kościanie.

W wyborach uzupełniających skompletowany zarząd przedstawia się jak następuje: B. Bederski — prezes, Jan Bączkowski — wicepr. A. Małecki — drugi wicepr., Jan Zgórecki — sekr., Stan. Mentzel — zast. sekr., Stefan Sobociński — skarbn., Stan. Kurek — zastępcą skarbn., Stan. Pyliński — biblij. Józef Janerka — zast. biblij., syndyk mg. Zdzisław Marchwicki oraz dr. Karpińska, A. Bartkowiak, St. Wertz, Kortylewicz i dr. Nadolski jako ławnicy.

Do komisji rewizyjnej weszli pp. Kazimierz Zyznarski, St. Wróblewski, M. Jackowski, Niedbala i Madajczak. Do komisji rozjemczej p. Bederski, ks. dyr. Sulek, A. Gładyszewski, W. Harrencki i Rękosiewicz.

Z RÓŻNYCH STRON POLSKI

Postulator sprawy beatyfikacji i kanonizacji królowej Jadwigi.

J. E. Książe-metropolita dr. Adam Stefan Sapieha mianował postulatora sprawy beatyfikacji i kanonizacji królowej Jadwigi. Został nim ceniony w Krakowie kaznodzieja i wychowawca, ks. kan. Rudolf de Formicini Van Roy. (KAP)

Zgon zasłużonej obywatelki

W Pińsku zmarła śp. Konstancja Skirmuntówna w wieku 83 lat. Kim była Skirmuntówna na Polesiu dla spraw obchodzących katolika wystarczy zaznaczyć, że dom jej nazywano Watykanem. Głębszą wiarę i przywiązanie do Kościoła Katolickiego wyznawała do śmierci, złożona ciężką od lat niemocą zachowała umysł treźwy, ciesząc się na stare swoje lata wolnością Kościoła Katolickiego na kresach Polesia i dawniej prześladowanego Podlasia. Za zasługi posiadała odznaczenie „Pro Ecclesia et Pontifice”, a także państwowy order „Polonia Restituta”. (PAT)

Zlicytowano szkołę za komorne

W domu przy ul. Śródmieście 18 w Łodzi odbyła się charakterystyczna licytacja. W domu tym od 8 lat znajduje się szkoła, która wskutek złego stanu materialnego nie opłacała czynszu komornego. Właściciel domu skierował do sądu skargę i uzyskał wyrok, który odesłano do odnośnego komornika. Cafe urządzenie szkoły oraz ławki i pianino zostały zlicytowane za ogólną sumę 180 zł.

Miljonowa kara nałożona na hr. Potockiego

Władze skarbowe w Warszawie nałożyły karę grzywny na właściciela rozległych dóbr i majątności Jakóba hr. Potockiego, zarzucając mu ukrycie części dochodów za 1928 r., co naraziło skarb państwa na stratę 132.075 zł 82 gr. Po lustracji ksiąg Izba Skarbowa nałożyła 5-krotną karę, w wysokości 660.379 zł 10 gr. Ostatnio zarząd dóbr hrabiowski otrzymał nakaz wpłacenia kary wraz z ukrytym podatkiem oraz z odsetkami za 6 lat po 24 proc. rocznie, łącznie na sumę 987.673 zł 65 gr.

Policjant skazany za znęcanie się nad więźniem

Sąd grodzki w Warszawie skazał posterunkowego służby czynnej Józefa Mikołajczyka na 8 miesięcy więzienia za znęcanie się nad aresztantem, niejakim Krajewskim. Krajewski został pobity przez policjanta w lokalu komisariatu. Gdy wyszedł z aresztu, zgłosił się do prokuratora, okazując okaleczenia i dowodząc, że został pobity przez posterunkowego. W wyniku przeprowadzonego dochodzenia Mikołajczyk stanął przed sądem i został skazany.

Jeszcze jeden proces ks. Wryczy

Chojnice, 29 stycznia. W dniu dzisiejszym rozpoczął się w tutejszym sądzie okręgowym ciekawy proces o głośne zajścia w dniu święta narodowego w Wielu. Proces ten budzi na całym Pomorzu zrozumiałe zainteresowanie, zwłaszcza, że „bohaterem” tego procesu jest nie kto inny, jak znany na całą Polskę z interpelacji Klubu Nardow. nauczyciel Napiorski.

Na ławie oskarżonych zasiada ks. plk. Józef Wryczy, prob. wielewski i jego parafianie, pp.: 52-letni Bolesław Ostrowski, 46-letni Damian Łukasiewicz, 51-letni rolnik Jan Lewiński, 34-letni robotnik Teofil Zabrocki (wszyscy z Wielu) oraz 37-letni robotnik Leon Zabrocki z Przytarni, 50-letni robotnik Michał Lipski z Wdzydz Tucholskich i 31-letni Jan Knuth z Kliczków.

Rozprawie przewodniczy sędzia okręgowy p. Chmielewski w asyście sędziów Janowskiego i Schuessela, oskarża prokurator s. o. dr. Stefanicki. Bronią oskarżonych адвокати pp. Kończal z Tucholi i Sergot z Chojnic.

Liczna publiczność wchodzi na salę za biletami wstępu. W gmachu sądu ustawione są liczne posterunki policyjne.

Akt oskarżenia zarzuca ks. proboszczowi Wryczy, że w dniu 3 maja r. z. nawoływał publicznie inne osoby w kościele i na cmentarzu, aby odebrały dzieci szkolne z pod opieki nauczycieli szkoły powszechnej i, że w tym dniu znieważał kierownika szkoły Napiorskiego przez to, że ruchem ręki i słowami „wynosił się Pan z kościoła” wezwał go do opuszczenia kościoła. Innych oskarżonych oskarża się o to, że w dniu 3 maja r. ub. przemocą zabrali

dzieci z pod opieki nauczycieli.

Szczegóły zajścia przedstawiają się według przebiegu rozprawy sądowej następująco: w Wielu panował zwyczaj, zaprowadzony od chwili odzyskania niepodległości, że w święto narodowe ludność całej parafii urządza wspólny obchód, nie wyłączając szkół z Wielu i okolicy. Zwyczaj ten został uchylony z chwilą przybycia do Wielu nauczyciela Napiorskiego. W roku ubiegłym Napiorski zarządził, wbrew ustalonemu programowi i obyczajowi, ranną zbiórke dzieci szkolnych; nauczycielstwo zaprowadziło je na mszę, na którą przybył jednak zapóźno, więc odbył się powrót do szkoły. Tam na dziedzińcu szkolnym odbyła się dla dzieci akademja, po której ponownie udano się do kościoła.

Przyjętym zwyczajem, organizacje parafjalne zbierały się przed plebanją, skąd w pochodzie udano się do kościoła na nabożeństwo. Dzieci kroczyły na czele pochodu. O zarządzeniu nauczyciela Napiorskiego powiadomili rodzice ks. prob. Wryczy, który udał się do kościoła i polecił dzieciom udać się przed plebanję, skąd miały w pochodzie wejść do kościoła. Obecny w kościele nauczyciel Napiorski zakazał dzieciom wychodzić z kościoła, zaś ks. proboszczowi powiedział: „Dzieci słuchają nauczyciela, a nie księdza”. Ks. proboszcz wydał następnie rodzicom polecenie, by dzieci przyprowadzono na akademję, odbywającą się po nabożeństwie na cmentarzu. Istotnie po nabożeństwie rodzice zabrali dzieci na akademję.

Dalszych szczegółów dowiedzą się Czytelnicy z rozprawy, która trwać będzie 2 dni. (pd.)

zadłużonego na wszystkie strony, mimo ograniczenia skali potrzeb do minimum, zestawiając jego położenie i warunki bytu ze znacznie lepszym zabezpieczeniem bytu służby bezpieczeństwa, nie rozumie, aby powołanie nieboraka, wychowującego przyszłych obywateli kraju, miało być otoczone szacunkiem — nie zaś politowaniem.

W dzień noworoczny najszersi przyjaciele mogli mu pod wrażeniem rozporządzenia wykonawczego życzyć z całego serca awansu na policjanta. Niejeden z jego uczniów przy wyborze zawodu ustrzeże się od pokusy wkroczenia na drogę, wiedzącą przez umysłowy wysiłek wielu lat, przez barjery egzaminowe, wymagające coraz to nowego naprężenia nerwów — oraz łut szczęścia przy funkcji rozumu, a zakończoną u mety stanowiskiem — dożywnotnego głodomora.

Pogotowie w Sowietach

Dowodem, jak intensywnie jest prowadzona wśród mas rosyjskiego społeczeństwa akcja propagandowa i uświadamiająca z dziedziny obrony przeciwgazowej, świadczy bardzo oryginalne doświadczenie, jakiego dokonano w Leningradzie.

Oto w jednym z teatrów na pewne przedstawienie sprzedawano bilety z następującym napisem: „Szanowny Obywatelu, wchodząc na widowie, zajmijcie miejsce nr... rząd... i zapamiętajcie! Na sygnał „Alarm Lotniczy” udajcie się przez wyjście nr... do pomieszczenia uszczelnionego (pokój nr...). Ustanawia się następujące sygnały: „Alarm lotniczy” dźwięk syreny bez przerwy w ciągu 3 minut”, „Alarm skończony” dźwięk tejże syreny długi i przerywany. — Świadomym swem ustosunkowaniem się do tych sygnałów dajecie dowód swej gotowości do budowy i tworzenia obrony przeciwlotniczej!”

Istotnie po podaniu sygnału alarmowego publiczność w spokoju i bez paniki opuściła zgodnie z instrukcją widowie w ciągu 35 sekund, udając się do pomieszczenia uszczelnionego, gdzie były zainstalowane głośniki radiowe, podające wiadomości o sytuacji. Niezależnie od tego w schronach specjalni instruktorzy wygłosili krótkie prelekcje na tematy obrony przeciwgazowej.

Przykład ten jest o tyle cenny, że i u nas wartoby w takich skupieniach, jak kina i teatry, przeprowadzić parę takich ćwiczeń, celem zdobycia doświadczeń z tej dziedziny oraz celem uświadamiania jak najszerzego naszej ludności, która w obrzymiej większości nie zdaje sobie sprawy z swych obowiązków na wypadek ataku.

Należy sądzić, że i z strony władz, ćwiczenia takie winny się spotkać z uznaniem i pomocą, gdyż pod tym względem nie posiadamy jeszcze niestety żadnego doświadczenia. Zdobycie go zaś jest poprostu konieczne nawet i obecnie ze względu na bezpieczeństwo pożarowe. A. K.

Propaganda nierządu

Istnieje w Warszawie t. zw. „Robotnicze Tow. Służby Społecznej”, posiadające sekcję „regulacji urodzin”. Na czele tej sekcji stoją dr. Rubinraut oraz działaczka socjalistyczna p. Budzińska-Tylińska. Towarzystwo rozrzuca ulotki wśród kobiet, wzywając je, aby zgłaszały się do poradni w celu ustrzeżenia ich przed potomstwem.

Ostatnio z taką odezwą zwróciło się Towarzystwo do Chrześcijańskiego Związku Służby Domowej, proponując jednocześnie urządzenie odczytów „uświadamiających”. „W celu podjęcia szerszej akcji świadomego macierzyństwa Sekcja regulacji urodzeń gotowa jest na żądanie Związku przysłać wam swoich prelegentów. Sekcja regulacji urodzeń służy wam także gotowymi odczytami. Kto chce na prowincji lub po wsiach organizować odczyty, a niema dostatecznej wprawy, niechaj zwróci się do nas”.

Akcji propagandowej Towarzystwa nie można inaczej nazwać, jak propagandą nierządu. Zwraca się ta propaganda nie tylko do mężatek, ale i do panien, proponując im nieodpowiedzialność i nieponoszenie konsekwencji za czyny płciowe. W wielu państwach taka „propaganda” jest surowo przez prawo karana, jak np. we Włoszech. Przez propagandę swych „ulatuwień” Towarzystwo temsamem pośrednio zachęca niemężatki, aby oddawały się nierządowi, gdyż nic im nie grozi.

Władze w imię przyzwoitości i zdrowia publicznego winny zakazać tego rodzaju występnej propagandy, tem-

Chcemy Emulsji Scotta!

Jak rzeżko i wesolo wyglądadają te dzieci!

Swe kwitnące zdrowie zawdzięczają Emulsji Tranowej Scotta!

Dla wielu dzieci zima jest okresem ciągłych niedomagań, a często najłżejsze nawet przeziębienie wywołuje u nich poważne schorzenia. Są jednak dzieci, które nie chorują w ciągu zimy ani razu. Piją one bowiem codziennie Emulsję Tranową Scotta, która wzmacnia, krzepi i uodparnia organizm. Emulsja Scotta jest lekkostrawna i przyjemna w smaku.

Kto więc dba o zdrowie swych dzieci, winien im dawać regularnie

Emulsję Tranową Scotta!

Do nabycia już od zł. 2.—
ng 4422

bardziej, że rozporządzenie p. Prezydenta Rzplitej z dnia 27. X. 1933 r. zakazuje wszelkich przedsięwzięć „mogących się przyczynić do zdziczenia obyczajów lub demoralizacji”. (KAP.)

Kto popiera akcję bezbożniczą

W stolicy wychodzi pismo bezbożnicze „Polska wolność”, redagowane przez niejakiego Tadeusza Wieniawę-Długoszewskiego. Pisemko jest niesłychanie napastnicze, pełne oszczerstw i inwektyw przeciwko Kościołowi katolickiemu. Niejednokrotnie p. Długoszewski był już skazywany przez sądy za zniewagę duchowieństwa. W ostatnim numerze skarży się p. Długoszewski na brak zrozumienia i finansowego poparcia ze strony polskich czytelników. Przyszła pomoc, ale z innej strony:

„Korzystając — pisze p. Długoszewski — z zaproszenia i pomocy Żydowskiego Towarzystwa (Warszawa, ul. Królewska 51), mogę w dalszym ciągu prowadzić agitację wolnomyślicielską”.

Przy ul. Królewskiej 51 mieści się Żyd. Tow. Krajoznawcze. Co ma wspólnego to Towarzystwo z popieraniem wywrotowych i antyreligijnych wystąpień p. Długoszewskiego? (KAP.)

Symptomatyczne

(x) W prasie żydowskiej zanotowano bardzo charakterystyczny szczegół. Oto prof. Samuel Dickstein, znany matematyk, jeden z czołowych promotorów ruchu asymilacyjnego wśród Żydów, ofiarował swój bardzo cenny zbiór książek — bibliotecę uniwersytetu żydowskiego w Palestynie.

Kiedy w Warszawie, wskutek zabiegów prezydenta organizacji sjonistycznej Nahuma Sokoolwa, powstał komitet propalestyński z księciem Zdzisławem Lubomirskim na czele, do organizatorów komitetu p. Dickstein nie został powołany. Niemniej po jego powstaniu wysłał na ręce komitetu pismo z zgłoszeniem się na jego członka i gotowością współdziałania z komitetem.

Czyż nie są to objawy wymowne i bardzo znamienne?...

Dziwne postępowanie

Ze Strzelna piszą nam:

Duże zgorzelenie w mieście wywołuje fakt, że jeden z miejscowych lekarzy, zarazem gorliwy członek B. B., dr. Łyczynski, widocznie w celu pozyskiwania sobie klienteli niemieckiej, wystawia recepty w języku niemieckim. Np. „auf Rechnung der Herrschaft Markwitz” — podpisano: „Dr. L., Strzelno, Markt”. Dobrze jeszcze, że „Strzelno”, a nie „Strelno”.

P. Łyczynski cieszy się poparciem pewnych czynników, skoro tylko jego przyjęto w tym okręgu jako lekarza kasy chorych.

Jego postępowanie jest tembardziej rażące, że szowinizm niemiecki wobec Polaków nie zelżał wcale, jak tego mamy codziennie dziesiątki przykładów.

W katedrze św. Ludwika w Wersalu odbyła się konsekracja nowego biskupa Mgr. Pawła Richanda. (*) Konsekracji dokonał ks. kard. Verdier, arcybiskup Paryża w otoczeniu innych biskupów.

Smutna dola nauczyciela

Uposażenie, które nie zapewnia mu nawet minimum kulturalnego życia

„Lech” gnieźnieński zamieszcza poniższy artykuł, otrzymany z kół nauczycielskich:

Doniosłość zawodu nauczycielskiego wyniósł do najwyższych szczytów Chrystus Pan, Boski Nauczyciel całej ludzkości. We wszystkich kulturalnych państwach hołduje się przekonaniu, że szkoła i oświata opiera się na nauczycielach, jako wychowawcach narodu, że ich praca jest w najwyższym stopniu „pracą u podstaw”, że ona decyduje o przyszłości.

Jeszcze na początku ubiegłego wieku w korespondencji Kollataja z Czackim, gdy ci dwaj wielcy reformatorowie układali plan zaprowadzenia powszechnej oświaty na terenie objętym ich działalnością, idea ta wyraziła się w projekcie przyznania nauczycielom szkół elementarnych (dziś powiedzieliby: powszechnych) po 10 latach pracy dożywotniego szlachectwa, a po 20 — dziedzicznego. Znaczyło to na owe czasy zrównanie ich z klasą uprzywilejowaną, obdarzoną szczególnymi prawami obywatelskimi. Jakże daleko odbiegliśmy od ówczesnego poglądu na rolę nauczyciela.

Najcharakterystyczniejszym wyrazem tej zmiany niech będzie zestawienie uposażeń nauczycielskich z uposażeniem funkcjonariuszy państwowych

innej gałęzi, mianowicie policji i straży więziennej. (Zestawienie to przytaczam za „Przeglądem Pedagogicznym”).

Początkujący nauczyciel szkoły powszechnej po ukończeniu seminarjum pobiera na prowincji 130 zł. Posterunkowy policji państwowej, czynny w tej samej wsi, otrzymuje z dodatkiem służbowym 190 zł.

Magister wydziału humanistycznego lub matematycznego - przyrodniczego uniwersytetu, wchodzący do gimnazjum przed egzaminem zawodowym, otrzyma 160 złotych — starszy posterunkowy 215 zł, a jeśli jest komendantem posterunku — 240 zł.

Nauczyciel gimnazjum z wyższymi studjami po egzaminie zawodowym otrzyma 210 zł, tj. o 30 zł mniej, niż przodownik policji (z dod. służbowym 240 zł). Policja otrzymuje prócz tego wykupowanie na koszt skarbu.

Dyrektor gimnazjum otrzymuje za kierownictwo dodatek służbowy w kwocie 100 — 150 zł (nie wliczanych do emerytury), tj. tyle, ile starszy przodownik lub aspirant policji, jeżeli został przydzielony do służby śledczej.

W różnych prowincjonalnych zakątkach ludność, patrząc codziennie na nędzę nauczyciela, nie mogącego w żaden sposób związać końca z końcem,

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Dziś zaćmienie księżyca

Obserwatorium Astronomiczne U. P. podaje:

30 stycznia b. r. w godzinach wieczornych zajdzie częściowe zaćmienie księżyca. Wejście w półcień (godz. 15 m. 8) przypada przed wschodem naszego satelity. W Poznaniu księżyc wejdzie już częściowo przyćmiony przez półcień ziemi o godz. 16 m. 22. Wejście księżyca w cień ziemi nastąpi o godzinie 17 min. 1, największa faza zaćmienia godz. 17 min. 43, wyjście księżyca z cienia godz. 18 min. 24, wyjście księżyca z półcienia o godz. 20 min. 17.

Zaćmieniu ulegnie nieznaczna część tarczy księżyca, w czasie największej fazy będzie zaćmiona tylko 1/10 część średnicy tarczy. W razie pogodnego nieba można będzie śledzić przebieg zjawiska okiem nieuzbrojonym lub przy pomocy lornetki teatralnej. Pojawienie się pierwszego śladu cienia ziemi należy wypatrywać u południowego brzegu tarczy księżyca.

KALENDARZYK

Poniedziałek, 30 stycznia 1934.
Słońce: wschód 7.38 — zachód 16.34 —
długość dnia 8 godzin 56 min.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.:
Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza niska minus 2 st. Cels. Pochmurno. Wiatr zachodni. Ciśnienie atmosferyczne wysokie 764 mm. W ub. dobie temperatura najwyższa plus 1 st. C., najniższa minus 1 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dziś plus 0.32 m.

Kal. rzek.: Martyna P. — jutro Piotr Nolaszko, Marcelli;

Kal. słow.: Dobrogniew — jutro Spito-gniew.

Z POZNANIA

— **Dyplom i tytuł technologa-elektryka** z prawem do osiągnięcia I-szej kategorii w państwowej służbie cywilnej otrzymali pp.: Andrzelewicz Mirosław z Lublina, Biernacki Artur z Częstochowy, Boreyko Aleksander z Wina, Klube Eugeniusz z Poznania, Kuźniak Józef z Poznania, Kokorniak Witallis z Poznania, Morawski Stanisław z Puszczykowska, Ostrowski Zygmunt z Grodzka, Podgórski Stanisław z Sucheja koło Żywca, Rydzynski Wincenty z Kikotu, Sarzyński Wiesław z Jasła, Stanczewski Michał z Płocka, Włodarski Józef z Ostrowa Kieleckiego.

— **Kradzież naczyń kuchennych.** — Przed kilku dniami ze strychu przy Św. Marcynie 46 skradziono naczyń kuchennych, wartości 70 zł. ze szkoda p. Stanisława Urbanakowej. Jak się w dochodzeniach policyjnych okazało, kradzieży tej dopuściła się 24-letnia Sabina Rzelichowska z Poznania (ul. Wroniecka 6), której udowodniono nie tylko kradzież, ale również sprzedaż wspomnianych naczyń kuchennych p. Wiktorji Andrzejewskiej przy ul. Wronieckiej 6, gdzie też kradzieże przedmiotów znaleziono. Rzelichowska odstawiono do dyspozycji władz sądowych. (kl)

— **Pożar w mieszkaniu.** Przy Św. Marcynie 63 w Poznaniu, wybuchł ogień w mieszkaniu p. T. L. Matuszewskiego. Pastwa płomieni padła łóżko, pościel, dywany i odzież. Ogień stłumiła przywołana na miejsce wypadku straż pożarna. (kl)

— **Wypadek przy pracy.** W fabryce Cegielskiego na ul. Strumykowej uległ wypadkowi ślusarz fabryczny Maksymilian Nowicki z Poznania (ul. Fabryczna nr. 36). Przy przenoszeniu, szyna upadła p. Nowickiemu na nogę i przyprawiła go o ranę długości pięciu centymetrów. Operacji go doradził Pogotowie (55-55) i przewieziono do szpitala miejskiego. (kl)

— **Znalezienie zwłok noworodka.** W lesie maj. Wielichowo w pow. kościańskim znaleziono zwłoki noworodka pici męskiej. Zwłoki odstawiono do kostnicy miejskiej. (kl)

— **Kradzieże i włamania.** Ub. nocy nieznanymi złoczyńcami włamali się do mieszkania p. Tadeusza Koralewicza w Poznaniu przy ul. Borej 19. Łupem złodziei padło futro damskie, trzy suknie, dwa poranniki, sweter, ubranie męskie, płaszcz męski, pudełko zakopiańskie z naszyjnikiem srebrnym i kasetka z różnego rodzaju biżuterią, łącznej wartości 2650 zł. Dochodzenia przeprowadza wydział śledczy i komisariat II. P. P. — Z mieszkania p. Juliana Nowaczynskiego (ul. Św. Wojciecha 25) skradziono trzy ubrania męskie wartości 500 zł. (kl)

— **Kradzież torebki w „Słońcu“.** Jako podejrzanego o kradzież torebki damskiej p. Marij Hoffman z Poznania (ul. Staszica 10) osadzono w areszcie policyjnym ucznia garncarskiego 19-letniego Stefana Płucińskiego z Poznania (ul. Mylna 50). Płuciński skradł torebkę z zawartością 37 zł. podczas seansu w kinie „Słońce“. (kl)

— **Aeroklub Poznański.** Walne zebranie 3 lutego w własnym lokalu przy ul. Fredry 12, m. 9, o godz. 18.45. W razie braku quorum drugie walne zebranie o godz. 19, ważne bez względu na ilość obecnych.

Komuniści wyzyskują położenie bezrobotnych

Jak już wczoraj donosiliśmy, przed Państw. Urzędem Pośrednictwa Pracy w Poznaniu, przy ul. Stefana Czarnieckiego, doszło do zajść. W dniu wczorajszym wydawano tam bony żywnościowe, jednak bezrobotni nie chcieli ich przyjąć, domagając się zwiększonej raty w tej samej wysokości, jak to wydzielono na święta. Interwenjowała również policja. Po południu ze świetlicy gmachu Urzędu Pośrednictwa Pracy policja usunęła bezrobotnych, którzy nie chcieli po zamknięciu biur opuścić gmachu. Do późnej nocy budynku Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy strzegł patrol policyjny.

Dziś rano doszło ponownie do zajść, których przebieg był znacznie poważniejszy. W związku z wczorajszymi zajściami osadzono w areszcie policyjnym komunistów: Brygiera, Danielaka, Hetmaniaka i jeszcze jednego ze znanych komunistów poznańskich. De-

monstrujący dziś rano bezrobotni, gromadząc się przed budynkiem „Pośrednictwa Pracy“ w dużej liczbie, domagali się zwolnienia aresztowanych. M. in. przyszedł tam poseł z B. B., p. Cizak, który wygłosił przemówienie, spotkał się jednak z ostrym sprzeciwem, gdyż demonstrujący żądali zwolnienia aresztowanych komunistów. W chwilę później posypał się z tłumy grad kamieni na policję i budynek Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy. Trzech policjantów i jeden z wywiadowców zostało zranionych. Wybito szereg szyb. W następstwie policja przypuściła szarżę i rozprężyła tłum. Aresztowano 13 bezrobotnych.

Jak się okazuje niezadowolony bezrobotnych usiłował wyzyskać komunist.

Z POZNAŃSKIEGO

— **GNIEZNO.** (Z posiedzenia rady miejskiej.) Na porządku dziennym ostatniego posiedzenia rady miejskiej była sprawa preliminarza budżetowego na rok 1933-34, który referował wiceprezydent p. dr. Hensel. Preliminarz przekazano do komisji finansowo-budżetowej. Następnie uchwalono regulamin dla komisji rewizyjnej oraz wybrano 5 członków i trzech zast. dla tejże komisji. W skład komisji weszli pp.: Bibrowicz — przewodniczący Hartwich — zast. (Kl. Nar.), Borys, Brzeziński i Mielczyszyn, jako zastępcy pp. Sławiński, Czerniak i Jakubowski. Wniosek o umorzenie opłaty za zużycie światła na wieczorku przyjaciół „Strzelca“ odrzucono. Charakterystyczne jest, że nawet klub „sanacyjny“ jednoznacznie był przeciwny umorzeniu kwoty wspomnianemu towarzystwu. Przy tej okazji zabrał głos radny Bibrowicz, który wytknął magistratowi umorzenie 5 rachunków wbrew uchwale rady.

— (Związek Pań Domu.) Pod umiędzielnym kierownictwem p. Haliny Śmieleckiej Związek Pań Domu rozwija się bardzo pomyślnie. Walne zebranie wykazało, że liczba członkiń wynosi obecnie 62, dochodu było 419.65 zł, rozchodu zaś 261.10 zł. W połowie lutego odbędzie się jednodniowy kurs przygotowania zimnego bufetu, a następnie kurs obiadów postnych.

— **GOSTYN.** (Dancing - Bridż na L. O. P. P.) 1 lutego r. w sali p. Jezerskiej odbędzie się Dancing - Bridż na rzecz L. O. P. P.

— (Wystawa robót ręcznych.) 2 lutego w zakładzie S. S. Miłosierdzia otwarta zostanie wystawa robót ręcznych uczennic zakładu S. S. Miłosierdzia.

— (Nagroda za dzielność.) P. Fr. Chudy z Drzewiec za okazaną dzielność przy ratowaniu cudzego mienia otrzymał 20 zł nagrody oraz list pochwalny.

— (Zabawa P. C. K. w Krobi.) 4 lutego r. b. Polski Czerwony Krzyż urządza w sali p. Wojciechowskiego Danzing-Bridż.

— (Z Ligi Katolickiej.) Przy udziale 400 członków odbyło się walne zebranie paraf. Ligi Katolickiej. Porządek obrad wypełniły sprawozdania zarządu, przemówienie ks. prał. dr. Medlewskiego, sprawozdanie ze zjazdu katolickiego w Wągrowcu i wykład p. t. „Chrystus jako prawodawca“.

— (Z „Sokoła“.) 26 bm. odbyło się w Strzelnicy walne zebranie tow. gimn. „Sokół“. Po obszernych sprawozdaniach, które wykazały, że „Sokół“ w okresie sprawozdawczym pracował bardzo intensywnie, dokonano uzupełniającego wyboru zarządu: wiceprez. został p. Polaszek Czesław, sekr. p. W. Muszyński, skarb. p. R. Zieliński, szatnym p. Wytykowski. Złoty żeton zjazdu wręczono p. Aleksandrowi Gładyszowi. Na zebraniu przemawiał między innymi prezes „Sokoła“ w Koźminie, K. Peisert i Mieczysław Hejnowicz.

— **INOWROCŁAW.** (Zarząd Tow. Śpiewaczego „Moniuszko“.) W skład nowego zarządu Tow. śpiewaczego „Moniuszko“ weszli pp.: dyr. Leszkowski — prezes, Nowicki — wiceprez., Stanny — sekr., Drobczyńska — zast. sekr., Kisielnicka — skarb., Piotrowski — biblij., Langner — zast., dyr. Weyman, Bochiński, Sławska, Droszcz, Dziobówna i Nagiel — ławnicy. Do kom. rew. powołani zostali pp. Masłowski i L. Posadny. Delegatami do Zw. Stow. Polskich wybrano pp. dyr. Leszkowskiego i Smoczkiwicza.

— (Odzyskał mowę przy upadku.) Zająty przy naprawie dachu u rolnika Gościńskiego w Krotoszynie, pow. Mogilno, robotnik Linowski poślizgnął się i upadł na ziemię, poczem ku ogólnemu zdziwieniu obecnych przemówił. Należy zaznaczyć, że przed 10 laty Linowski stracił wskutek podobnego upadku słuch i mowę. — (Podczas rewizji pobli leśniczego.) Pomocnik leśny w nadleśnictwie Mirad,

pow. Mogilno, Kaz. Tomczak zauważył ściętą olszynę. Ślady wleczonego drzewa prowadziły do domu Andrzeja Ciekuszeńskiego w Bielsku, to też Tomczak udał się w towarzystwie sołtysa Mellerera do domu Ciekuszeńskiego na rewizję. Ciekuszeński wyzwał leśniczego Tomczaka, następnie chwycił go za gardło i uderzył tępym narzędziem w twarz, nadwyrężając oko. W obronie własnej Tomczak strzelił, raniąc lekko w nogę Ciekuszeńskiego. Sąd skazał Ciekuszeńskiego za pobicie leśniczego na półtora roku więzienia i ponoszenie kosztów sądowych.

— (Odnaczenie weterana z 1863 r.) P. Antoni Grzymała — Łagiewski, weteran z 1863 r., zam. przy ul. Przypadek 12 w Inowrocławiu, odznaczony został krzyżem niepodległości z mieczami. Sędziwy bohater kończy w marcu 90 lat.

— (Zarząd pracowników kupieckich.) W skład nowego zarządu Zw. Prac. Kup. i Handl. w Inowrocławiu weszli pp.: Melcer — prezes, Z. Knast — wiceprezes, Szczepańska — sekr., Bronicki — zast. sekr., Włodarska — skarb., Owczarkówna — biblij., Wojciechowski, Boćkański, Kowalska — ławnicy. Do kom. rew. powołano pp.: Chmarę, Brodzińska i Olejnika, do kuratorium izby kupieckiej pp.: Knasta i Boćkańskiego, do sądu koleż. pp. Melcera, Olejnika i Włodarską. Delegatem na zjazd Zw. w Poznaniu został p. Wojciechowski.

— **JAROCIN.** (Zuchwała kradzież.) Niezwykle zuchwałej kradzieży dokonano na stacji kolejowej w Brzustowie pow. Jarocin. Sprawcy wywiercili świdrem w dnie wagonu dziurę, przez którą napelnili worki żytem i zbiegli niepoznani. Po przybyciu wagonu z żytem na stację Jarocin stwierdzono kradzież. Wszczęte natychmiast energiczne śledztwo doprowadziło do ujawnienia sprawców, którymi okazali się Becela Jan, Nowakowski Wilej, Przygoda, Korasiak Piotr, Wesolek Stanisław — wszyscy z Roszkowa.

— (Osobiste.) Zastępca starosty pow. p. referendarz Fryza przeniesiony został do starostwa grodzkiego w Poznaniu. Na opróżnione stanowisko zamianowało województwo p. Leszczyńskiego z Poznania.

KRATKI SĄDOWE

Z pedałem rowerowym na ojca — Kaprys kobiety i dwa pasztety

Pani X. miała zamiar zakupić 3 funty mięsa siekanego. Ponieważ siekanie mięsa w domu zajmuje dużo czasu, zamówiła u mistrza rzeźniczego Kędziory 3 f. mięsa i poprosiła o posiekanie go. Sama zaś udała się po inne zakupy. Kobieta jest istotą kapryśną, stąd też p. X. nabrała nagle ochoty na pasztet i wróciwszy do rzeźnika zamiast posiekanego mięsa wzięła półtora funta wątroby, pozostawiając ok. 1 funta siekanego mięsa rzeźnikowi. Rzeźnik schował mięso w lodowni. Pech chciał, iż przyszła kontrola. Czy p. X. zrobiła sobie pasztet, nie wiemy. Natomiast p. Kędziora otrzymał „pasztet“ w postaci aktu oskarżenia o niedozwolone przechowywanie siekanego mięsa. Sąd okręgowy w Poznaniu w dniu 30 b. m. skazał strąpionego mistrza na 20 zł grzywny i ponoszenie kosztów sądowych i badania mięsa w wysokości 40 zł. (S.)

Na tle nieporozumień między małżonkami Koniecznymi, zamieszkającymi w Poznaniu na Górczynie, doszło do godnych potępienia zajść. W dniu 28 lipca ub. r. Jan Konieczny wraz z Stanisławem Ristauem weszli do mieszka-

Kronika karnawałowa

W sobotę, 3 lutego spotkamy się wszyscy na wielkim „Balu Maskowym“ Koła przyjaciół popularnej „piątki“ w salach Domu Rzemieślniczego. Początek o godz. 21-szej, koniec o godz. 6-tej rano. Doborowe dwie orkiestry. Szereg niespodzianek przygotowuje komitet. Zaproszenia można jeszcze odebrać w K. D. H., ul. Podgorna 10 oraz w składzie papieru p. Heuslera przy ul. Gwarnej 20. zg 5271/2

10 luty? Tylko na balu seledynowym Bratniaka W. S. H. (Walę Zygmunta Staro 2/3) najmiej zakodczą wszyscy karnawał. Tam bowiem wzorem lat ubiegłych zgromadzi się „śmietanka poznańska...“ zg 5316/7

który objął urzędowanie. — (Przeniesienie.) Sekretarz tut. sądu grodzkiego p. Antoni Krysiński przeszedł na równorzędne stanowisko do Zbąszynia.

— (Zebranie Tow. Krajoznawczego.) 7 lutego odbędzie się zebranie walne Tow. Krajoznawczego i miłośników fotografii.

— (Kurs sokoli.) W dniach od 2 do 4 lutego wydział techniczny jarocińskiego „Sokoła“ organizuje tygodniowy kurs dla naczelników i naczelników gniazd.

— (Zarząd Bractwa Kurkowego.) W skład zarządu Bractwa Kurkowego weszli pp.: K. Sobieraj — prezes, M. Cybiński — zast., Makowski — sekr., S. Taszarek — zast., F. Jedwabny — skarb. Ruszkiewicz i Kaczynski — strzelnicze. W. Piotrowski — komend., Baraniak — zast., Hager i Kempinski — radni. Kom. rew. tworzą pp.: Matuszewski, Briske, Lewandowski. Sąd honorowy Briske, Kaczmarek, Matuszewski, Hildebrandt, Kaniewski, Stasiński i Ratajski. W skład pocztu sztandarowego weszli pp.: Sobiecki, Chwaliński i Maćkowiak.

— **KOŚCIAN.** (Nowy zarząd S. M. P.) W skład nowego zarządu S. M. P. wchodzi pp.: F. Suwczyk — prezes, P. Bauer — wiceprezes, F. Trąbka — sekretarz, Ratajski — zast., E. Szymanowski — skarbnik, F. Nawrot — naczelnik Szajek — zast., J. Grzymski — bibliotekarz, S. Schwarzwart — zast., C. Andrzejewski — gospodarz, M. Owsiany — zast.

— (Z rady miejskiej.) Na zebraniu rady miejskiej dokonano wyboru 3 ławników, którymi zostali pp. Jan Hoeffner, Wawrzyniec Czajka i Stan. Kaczorowski. Po wyborze poszczególnych komisji załatwiono kilka spraw, poczem zebranie zamknięto.

— (Z sali sądowej.) Oskarżeni o podpalenie własnej stodoły i stogu oraz dwu stogów sasiada — Michał Jurga z Gorzyca

Dzień 1 lutego

najmilsza i najsympatyczniejsza atrakcja Poznania w auli uniwersyteckiej

XIV. Doroczny Bal „Bratniej Pomocy“

Tow. Studentek i Studentów Uniwersytetu Poznańskiego z udziałem „Stratosfery“

z synem Józefem — zostali z braku dowodów uniewinnieni. — Władysław Dziwak oskarżony o sprzeniewierzenie 10 tys. złotych z głównej kasy miejskiej w Kościannie, który przyznał się do winy, skazany został na półtora roku więzienia z zawieszeniem kary na 3 lata.

— (Wieczór gimnast. „Sokoła”. 28 b. m. „Sokół” urządził wieczór gimnastyczny, na który złożyły się ćwiczenia wolne, na poręczach, piramidy oraz zawody pięściarskie.

— („Babska polityka”). 2 lutego w sali „Sokoła” Związek Hallerczyków w Kościannie wystawia „Babską politykę” Mrozowieckiej.

— * **KRZYWIŃ.** (Z życia „Sokoła”). Na miesięcznym zebraniu Tow. gimn. „Sokół” omawiano sprawę zlotu dzielnicowego, mającego się odbyć w Poznaniu oraz zlotu okręgowego, który z okazji 30-lecia istnienia gniazda krzywińskiego ma się odbyć w Krzywińcu.

— (Budowa szosy). W sali p. Biskupskiej odbyło się zebranie, celem omówienia projektu wybudowania nowej szosy z Krzywińca do Nowego Dworu. Po ożywionej dyskusji wybrano odpowiednią komisję, która zajmie się pracami przygotowawczymi.

— * **MIEDZYZYCHÓD.** (Jubileusz małżeński.) Kupiec p. Wincenty Biniś ze swą żoną Stanisławą z Zielińskich, obchodzili 27 bm. srebrne gody małżeńskie.

— (Zarząd piekarzy.) Nowy zarząd cechu piekarskiego stanowią pp.: A. Henicz — cechmistrz, A. Dudarski z Sierakowa i S. Smigielski z Międzychodu — zast., W. Nawrocki — sekr., F. Bloch — skarb., W. Eckert i K. Tobys — ławnicy. Komisję egzaminacyjną cechu piekarskiego na pow. Międzychód, Wolsztyn, Nowy Tomyśl z siedzibą w Międzychodzie tworzą pp.: A. Henicz — przewodn., W. Eckert — zast., W. Nawrocki i F. Bloch — ławnicy, W. Mania z Wolsztyna i W. Ciesliński ze Zbąszynia — zastępcy.

— (Z sądu.) Rolnik Tomaszczuk z Kolna skazany został na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem za nieumyślne spowodowanie śmierci śp. Bociana, przedstawiciela firmy „Potestas” z Poznania.

— (Zmiany w policji.) Komendant posterunku P. P. w Międzychodzie, przodownik J. Martyniś został przeniesiony do Grodziska Wlkp. P. Martyniś zdobył sobie u wszystkich obywateli bez różnicy zapatrywań politycznych duże uznanie.

— (Zarząd wioślarzy.) Zarząd Klubu Wioślarzy „1928” tworzą pp.: L. Remiszewski — prezes, M. Szukale — wiceprezes, W. Wrzesiński — sekr., J. Kinecki — skarb., T. Maciejewski — gosp., A. Musielak — naczelnik.

— (Bal wioślarzy.) Bal reprezentacyjny wioślarzy z udziałem orkiestry 15 pułku ulanów z Poznania, odbędzie się dnia 1 lutego w sali hotelu „Continental”.

— * **SMIGIEL.** (Jubileusz kapłański.) W dekanacie śmigielskim obchodzą w bieżącym roku jubileusze kapłańskie: ks. radca dziekan Walenty Kolasinski, prob. w Górze Duchownej, złoty jubileusz, a ks. prob. Pankowski z Czacza — srebrny jubileusz.

— (Zmiany w policji.) Komendant tut. posterunku P. P. p. Stefan Siep przeniesiony został na równorzędne stanowisko do Wyrzyska. Kierownictwo tut. posterunku P. P. obejmuje p. Dembczyński, przodownik P. P. z Turwi.

— (Odnowienie kościoła.) Staraniem ks. prob. Kolasieskiego w Górze Duchownej świątynia z cudownym obrazem Matki Boskiej Pocieszenia została całkowicie odnowiona nazewnictwem. W projekcie jest odnowienie kościoła wewnątrz.

Śmierć robotnika pod kołami wozu

T c z e w, 30 stycznia.

Przechodząc przez las maj. Szpegawa, w pow. tczewskim, niejaka Wierkowska, znalazła w lesie, broczącego we krwi 40-letniego robotnika tartaku Wilkowskiego z Tczewa, Franciszka Szczodrowskiego z Tczewa, z rozpiętą głową.

Na wszechy przez Wierkowską alarm przybiegli robotnicy rolni, którzy przewieźli Szczodrowskiego do szpitala w Tczewie, gdzie zmarł, nie odzyskawszy przytomności. Podjęte przez sędziego śledczego dr. Bugajskiego dochodzenia wykazały, iż tragicznie zmarły, wysłany przez swego chlebodawcę do lasu po drzewo, spadł z wozu pod ciężkie koła, które zgniotły mu czaszkę.

Wypadek spowodowały spłoszone konie, które zrzuciły Szczodrowskiego z wozu, same zaś popędziły w stronę Tczewa, gdzie je znaleziono.

Fatalny upadek policjanta

T u c h o l a, 30 stycznia.

W kancelarii pow. komendy p. p. uległ ciężkiemu wypadkowi przodownik Andrzej Głon. Głon, chcąc zamknąć górną część okna, spadł wskutek utraty równowagi lub też zawroty głowy z taką siłą na podłogę, że doznał poważnego wstrząsu mózgu. Przewieziony do zakładu SS. Urszulanek, dopiero następnego dnia odzyskał przytomność.

„Strzelcy” dopuścili się defraudacji „grosza publicznego”

T c z e w, 30 stycznia.

Sąd grodzki w Tczewie pod przewodnictwem sędziego dr. Bugajskiego rozpatrywał sprawę 25-letniego Franciszka Stachewicza, 26-letniego robotnika Teofila Dominiaka i 19-letniego bezrobotnego Wacława Misztala, czynnych i gorliwych członków „Związku Strzeleckiego” w Tczewie. Akt oskarżenia zarzucał Stachewiczowi defraudację 13 zł, Dominiakowi 24 zł, a Misztalowi 54 zł z pieniędzy sekretariatu B. B. W. R. w Tczewie.

Oskarżeni dopuścili się defraudacji „grosza publicznego” przez to, że jako

kursorzy „Zw. Strzeleckiego” przywłaszczili sobie zebrane składki członkowskie B. B. W. R.

Sąd, po przesłuchaniu świadka nauczyciela Mazura, kierownika sekretariatu B. B. W. R. w Tczewie, który na wstępie swych zeznań chciał cofnąć oskarżenie, skazał Franciszka Stachewicza, poprzednio już karanego 6-miesięcznym więzieniem za kradzież z włamaniem, na jeden miesiąc aresztu bez zawieszenia, pozostałych Teofila Dominiaka i Wacława Misztala, każdego na 4 tygodnie aresztu z zawieszeniem na 2 lata.

Komisarz niemiecki w roli szpiega

S i e r a d z, 29 stycznia.

Przed sądem okręgowym kaliskim na sesji wyjazdowej w Sieradzu toczyła się sensacyjna rozprawa przeciw komisarzowi niemieckiej pogranicznej straży, Pawłowi Pakule, o szpiegostwo na rzecz ościennego państwa.

Ujęty w gm. Budniki, Pakula posiadał kompromitujący materiał szpiegowski i usiłował zdobyć również taki materiał z terenu pogranicza. Po zbadaniu dowodów rzeczowych i przesłuchaniu świadków, szpieg skazany został na 8 lat więzienia.

Żyd przemysłnikiem morfiny

T c z e w, 30 stycznia.

Policja śledcza w Tczewie zatrzymała w ub. sobotę około północy podejrzanego osobnika, którego skierowano do urzędu śledczego. Zarządzona natychmiast rewizja osobista przy zatrzymanym dała nadspodziewany wynik, gdyż znaleziono 5 butelek rozcieńczonej morfiny, przedstawiającej wartość około 2 tysięcy złotych.

Zatrzymanym okazał się 36-letni

Żyd-wojazer Berek Szlamowicz, stale zamieszkały w Gdańsku. Na pytanie policji, skąd ma tak wielką ilość morfiny, sprytny Żydek-morfinista oświadczył, iż posiadaną morfina nabył od jednego z tut. aptekarzy i w dodatku na receptę (prawdopodobnie przez siebie sfałszowaną). Policja, nie dając wiary wykrętom morfinisty, osadziła Szlamowicza w areszcie policyjnym.

Dochodzenia policyjne w toku.

Inkasent kryminalista

Przeszłość inkasenta magistrackiego i komendanta „Strzelca” w Rogoźnie

R o g o z ń o, 30 stycznia.

Jak już o tem pokrótce donosiliśmy, magistrat m. Rogoźna, zwolnił inkasenta p. Stasińskiego, przyjmując w jego miejsce niej. Burchardta, komendanta „Strzelca” w Rogoźnie. Fakt ten mówi już sam przez się dość dużo, ale szczególnego światła nabiera dopiero w zestawieniu z niżej podanym pismem Prokuratora Sądu Wojskowego w Grudziądzu:

„Stanisław Burchardt, imię ojca: Marcin, rok i miejsce urodzenia: 7. XI. 1899 w Grudnie, pow. Oborniki. Przy należność do (gmina, miejscowość), wyznanie: rz.-kat. Stopień i przydział wojskowy: podchorąży 61 p.p. Bydgoszcz, został wyrokiem sądu wojskowego O. K. VII. w Grudziądzu z dnia 18. VI. 1923 r. l. czynu. K. O 369/23 za występki kradzieży na mocy §§ 138 W. K. K. cz. I. i II. o znam. § 242 K. K. niem. prawomocnie skazany na karę

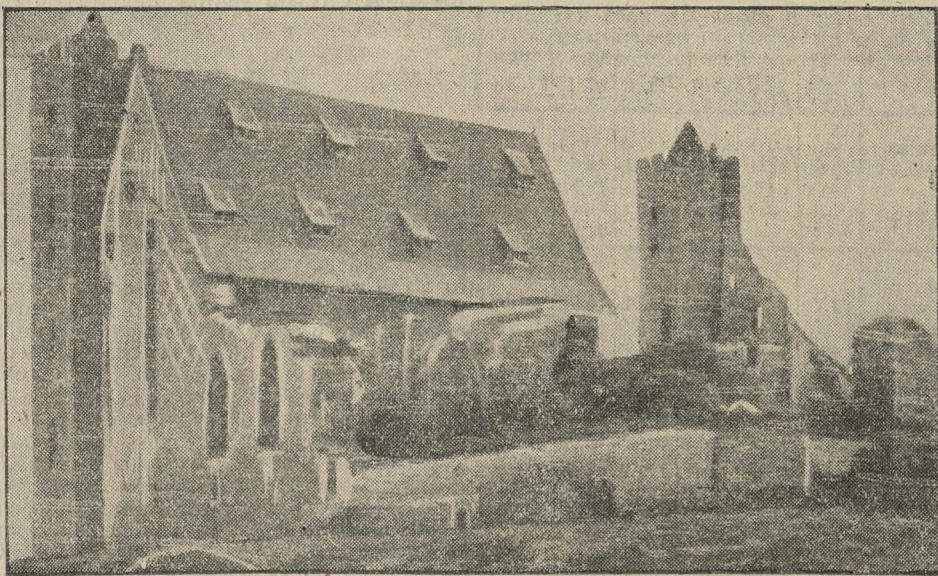
1 roku więzienia i wydalenia z wojska. Wymieniony rozpoczął karę dnia 30. III. 1923 r. w Wojsk. Wiez. Śledczym w Grudziądzu. Uwaga: koniec kary dnia 30. III. 1924 r. Ustawą amnestijną zmniejszono karę do 6 miesięcy (art. 7 cz. 2 i 5 c. Dz. Ust. nr. 71/23, poz. 555).

Grudziądz, dnia 30. VII. 1923 r.

Prokurator Wojskowy.

(—) Zołotunki, pułk. k. s.”

Nasuwa się pytanie, czy władze miejskie i powiatowe, wysuwając Burchardta na stanowisko inkasenta miejskiego, nie znały treści wyżej podanego dokumentu? Opinja miejscowa wzburzona jest faktem powyższym — i coraz częściej zdarzają się wypadki, że płatnicy udają się sami do Kasy Miejskiej, by uregulować swe należności, nie chcąc bowiem powierzać pieniędzy człowiekowi o tak niechlubnej przeszłości. (cz.)

Miasto Radzyn, w pow. grudziądzkim na Pomorzu, obchodzi w roku bież. 700-lecie swego istnienia. Radzyn zamek i miasto, założone w r. 1234 na wzgórzu nizinnego i bagnistego terenu, na którym do dnia dzisiejszego pozostało kilka znaczących jezior, był niejako kluczem na wąskim przejściu między Ossą, a Drwęcą. Zadaniem jego było zabezpieczenie zajętej przez Krzyżaków ziemi chełmińskiej przed napadami. Zamek radzyński uchodził za największy po zamku w Malborku. W latach od 1251 do 1454 rządziło w Radzynie 40 komturów; w bitwie pod Grunwaldem padł między innymi komtur radzyński, Mikołaj Mellin. Po pokoju toruńskim w r. 1466 był zamek radzyński siedzibą starostów polskich. W r. 1422 zawarto pokój nad jeziorem w Melnie „inter castra Radzyn et Rogoźno”, mocą którego Krzyżacy oddali Polsce zajęte po lewej stronie Wisły (na zachód od Torunia) ziemie. Radzyn należy obecnie do najmniejszych miasteczek woj. pomorskiego. Odcięty od dróg handlowych gdzie żyłoty ospały. Okolica Radzyna należy do najżyźniejszej ziemi chełmińskiej, w której przeważają średnie i większe własności ziemskie.

Na zdjęciu ruiny zamku.

Proces b. kapitana portu gdyńskiego

G d y ń i a, 30 stycznia.

Jak już donosiliśmy toczył się przed gdyńskim sądem okręgowym proces przeciwko b. kpt. portu gdyńskiego Bolesławowi Zalewskiemu, oskarżonemu o pobieranie łapówek. Prokurator Sobolewski złożył w toku rozprawy akt oskarżenia, a sąd uznając oskarżonego za winnego przestępstwa z par. 331 kodeksu niemieckiego, skazał go, biorąc pod uwagę zasługi oskarżonego dla portu gdyńskiego, na 400 zł grzywny, darując karę na podstawie amnestji.

Bójka na noże

Podczas zabawy tanecznej, urządzonej bez zezwolenia odpowiednich władz przez restauratora Jana Witka w Rumianku w pow. Poznański, doszło do zaciętej bójki na noże między Michałem Wiercorkiem z Gaju Wielkiego w pow. szamotulskim, a uczestnikami zabawy Leonem Papichem i towarzyszami z Rumianka. Podczas bijatyki Papich został bardzo ciężko poraniony i przewieziono go do szpitala w Poznaniu. Ponadto poraniono leżę mieszkańców Rumianka Edmunda Witka i Stanisława Kapsika. (kl)

Podwójne morderstwo w Szwederowie

By d g o s z c z, 30 stycznia.

W uzupełnieniu wczorajszego doniesienia o zabójstwie, dokonane na przedmieściu Szwederowo pod Bydgoszczą przez robotnika Kalaczyńskiego na żonie i synu, podaje nasz korespondent następujący stan faktyczny:

Przedmieście Szwederowo było wiadomością ohydnych morder, dokonanych przez 25-letniego robotnika Antoniego Kalaczyńskiego na osobie 22-letniej żony Marty i jej 3-letniego synka, Henryka Kluski.

Kalaczyński w roku ubiegłym ożenił się z Martą Kluszczanką, pracownicą znaną wytwórni płyt fotograficznych „Alfa”, a matką paroletniego dziecka. Sam był robotnikiem dekarzem, zdolnym pracownikiem i spokojnym. Pracę miał jeszcze do późnej jesieni, czyli do końca sezonu budowlanego. Od kilku miesięcy nie zarabiał, ale prowadził w zastępstwie będącej stale poza domem żony gospodarstwo domowe.

Kalaczyński mieszkali przy ulicy Ks. Skorupki 71, wraz ze starszym dzieckiem Józefem Kalaczyńskim. Pożycie małżeńskie według relacji sąsiadów było naogół zgodne. Podobno tylko od czasu do czasu dochodziło do niesnasek w obecności teściowej Kalaczyńskiego, która wносиła pretensje, że ten niechętnie odnosi się do małego Henryka i rzekomo często go bije bez potrzeby.

W dniu morderstwa nikt nie zauważył, aby między małżonkami dojdę miało do ostrzejszego nieporozumienia. W mieszkaniu nastąpiła cisza około godziny 8 wieczorem. I nie jej nie zakłóciło do rana dnia następnego. Gdy natomiast rano w niedzielę przyszedł do mieszkania Kalaczyńskich stryj Teofil Kalaczyński, zastał Antoniego w stanie rozpaczy, siedzącego przy łóżku zamordowanej żony i jej dziecka.

Według zeznań mordercy odczekał on chwili, kiedy żona i mały Henryk zasnęli, zatrzymał wówczas zegar (o godz. pół do dziewiątej wieczorem) i udusił najpierw żonę, a potem małeństwo.

Morderca po dokonaniu okrutnej zbrodni wybiegł z mieszkania i doszedł do toru kolejowego Bydgoszcz—Inowrocław z zamiarem rzucenia się pod pociąg. Ponieważ pociąg nie nadchodził, Kalaczyński rozmyślił się i wrócił do domu z postanowieniem napisania listów do rodziny i oddania siebie w ręce władz.

Natychmiast po ujawnieniu morderstwa zjawiła się w mieszkaniu Kalaczyńskich policja, a w godzinę potem władze sądowe. Mordercę przewieziono do więzienia śledczego, ciała zaś zamordowanych do kostnicy miejskiej przy szosie Szubińskiej.

Jaka była faktyczna przyczyna morderstwa, dokładnie trudno ustalić. Może w grę wchodziła zazdrość, może obawa przed nędzą popchnęła Kalaczyńskiego do zbrodni. Żona jego była w chwili dokonania na niej morderstwa od kilku miesięcy w ciąży.

Składki i pokwitowania

Na pamiątkę Serca Jezusowego: W. H. z prośbą o błogosławieństwo 5 zł; — Jan Paczkowski 3 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 277,10 zł.

WIELKA REDUTA KARNAWAŁOWA !!

KLUBU WIOSLARSKIEGO z r. 1904 W BELWEDERZE !!

w sobotę, dnia 3 lutego r. b.

2 orkiestry

Początek o godz. 21-ej

dg 780

Wstęp 3,— zł

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Polemika między ekonomistami

Przed mniej więcej półtora rokiem ukazało się, pod redakcją p. prof. Heydla, zbiorowe wydawnictwo o „Etatyźmie w Polsce”. O pracy tej, ostrzeżem skierowanej przeciwko etatyzmowi, prof. Edward Lipiński zamieścił obszerną recenzję na łamach „Ekonomisty”. Recenzent postawił szereg zarzutów prof. Heydlowi, na który ten odpowiedział dopiero ostatnio (po powrocie z Ameryki) na łamach tego samego kwartalnika. Replika autora spotkała się z odpowiedzią recenzenta w ostatnim numerze „Ekonomisty”.

Dyskusje naukowe bywają pouczające. Dlatego z ciekawością przyjrzelismy się „skrzyżowaniu szpad” dwóch cenionych ekonomistów, z których — nota bene — i jeden i drugi jest zwolennikiem liberalizmu gospodarczego, co ich polemice dodaje pikanterji.

Rzecz w tem, że prof. Lipiński pragnąłby widzieć podstawę ataku na etatyzm opartą o bazę szerszą od tej, na której oparł się prof. Heydel. Tą szerszą podstawą jest monopolizm prywatny, któremu autor krytykowanej rozprawy poświęcił zaledwie stron kilka.

Zdaniem prof. Lipińskiego, źródłem etatyizmu (pojętego jako interwencja) są kartele, powodujące nadmierną zdolność wytwórczą, marnotrawstwo kapitału oraz wytwarzające socjologiczny układ sił, którego wynikiem jest wysoka ochrona celna. Z czasem cła zmieniają funkcję: z ochronnych stają się zaczepnymi (dumping), a państwo stosując ochronę celną jest tylko organem wykonawczym grup społecznych, reprezentujących dominujące organizacje kartelowe. W związku z tem wytwarza się szczególna ideologia, odpowiadająca interesom monopolu prywatnego, np. narodowa świętość eksportu, patriotyzm dumpingu itd. Tak właśnie monopolizacja życia gospodarczego (kartele) nieuniknienie prowadzi do interwencjonizmu i etatyizmu.

Prof. Heydel podzielił w swej replice pogląd recenzenta, tłumacząc się przytem, iż o zagadnieniu monopolizmu prywatnego pisał w innych swych pracach.

Innym znów przedmiotem sporu była kwestja ograniczenia konsumcji luksusowej przez ograniczenia celne. Prof. Heydel stanął na stanowisku, że interwencjonizm celny jest wówczas uzasadniony, gdy uniemożliwia przywóz towarów luksusowych, przez co potęguje kapitalizację wewnętrzną. Tutaj autor przytoczył przypadkowo, że

„jeżeli ktoś, mając do rozporządzenia jedwabie, wino, perfumy i kino, przeznaczal na tę zbytkowną konsumcję 20 proc. swoich dochodów, to byłoby błędem przypuszczać, że gdy mu się uniemożliwi konsumcję jedwabiu, wina i perfum, całe te 20 proc. poświęci na kino”. „przyjdzie pewien stopień nasycenia, który spowoduje, że część owych 20 proc. przeznaczą na konsumcję mniej zbytkowną, lub na kapitalizację.”

Na to zapytał prof. Lipiński, skąd autor wie, czy konsument nie przerzuci się do... polskiej wódki?

Prof. Heydel odparował wypad recenzenta, słusznie podnosząc, iż ograniczenie różnorodności dóbr zbytkowych prowadzi z konieczności do szybszego spadku użyteczności krańcowej pozostałych towarów luksusowych, a zatem może skłonić do kapitalizacji.

Podaliśmy tutaj (w sposób uproszczony) próbki polemiki między ekonomistami, oczywiście nie wyczerpując jej treści. Ciekawych „dalszego ciągu” odsyłamy do ostatniego numeru „Ekonomisty”.

— W Budapeszcie toczą się w tej chwili rokowania węgiersko-niemieckie w sprawie wymiany towarów.

— Budżet kolei belgijskich na r. 1934 wynosi 170 milionów franków. W projekcie jest elektryfikacja linii Bruksela-Antwerpja.

Pieniądz i papiery wartościowe

Okres sprawozdawczy cechowały małe obroty na europejskich giełdach papierów wartościowych, stojące w związku z niewyjaśnioną sytuacją walut anglosaskich, natomiast trwające nadal ożywienie na giełdach amerykańskich. Ogłoszenie szczegółów nowej olbrzymiej emisji skarbowej spotkało się z bardzo dobrym przyjęciem na giełdzie nowojorskiej. Nowa ta emisja obejmuje bonny i bilety skarbowe na łączną sumę miljarða dolarów. Bonny w łącznej wysokości 500 milj. dolarów oprocentowane będą na 2½ proc. i spłacone będą po 13 i pół miesiącach.

Dobre wrażenie na Wallstreet zrobiła również wiadomość o zaakceptowaniu przez komitet bankowy senatu projektów walutowych Roosevelta, aczkolwiek komitet poczynił dość znaczne zmiany w proponowanej ustawie. Tax więc istnieje funduszu stabilizacyjnego w wysokości 2 miliardów dolarów ograniczonego do 2 lat, przyczem termin trwania pełnomocnictwa dla prezydenta do obniżenia wartości dolara zredukowano również do dwóch lat. Pod wpływem tych wiadomości kursy produkcyjnych papierów osiągnęły znaczne zyski. Pożyczki polskie z wyjątkiem Stabilizacyjnej miały uosobienie mocne. W dniu 26. b. m. notowano (w nawiasach cymy z 20. b. m.): 8 proc. Poż. Dillona 75.50 (73.00), 7 proc. Poż. Stab. 89.50 (92.00), 6 proc. Poż. Dol. 64.50 (62.00), 7 proc. Poż. m. Warszawy 54.75 (54.12½), 7 proc. Poż. Śląska 55.50 (54.62½).

Na giełdzie londyńskiej panował nastrój mocniejszy. Silniejszą zwykłą osiągnęły akcje naftowe ze względu na wyższe kursy papierów naftowych w New Yorku, a z akcyj kopalin złota, kopalnie zachodnio-afrykańskie. Giełda paryska wykazywała początkowo pod wpływem uchwalenia wotum zaufania dla rządu lekkie wzmocnienie, w końcu tygodnia jednak nastąpiło ogólne osłabienie, spowodowane wzmocnioną realizacją. W Berlinie i Wiedniu obroty były małe, tendencja słabsza.

Sytuacja na giełdzie warszawskiej zasadniczej zmianie nie uległa. Papiery procentowe były nadal ruchliwe, akcje natomiast nie cieszyły się zainteresowaniem. Obroty na giełdzie dewiz były umiarkowane. Całe zapotrzebowanie pokrywał prawie wyłącznie Bank Polski. Wahania kursu walut anglosaskich w tygodniu ubiegłym były minimalne. Banknoty dolarowe notowane były w Warszawie 5.52 — 5.54 — 5.57 — 5.58, ceki New York 5.54 — 5.60 — 5.58 — 5.59, kabel 5.56 — 5.61 — 5.60 — 5.61, a dewiza Londyn 27.80 — 27.92 — 27.88 — 27.90. Również kursy innych dewiz większym zmianom nie uległy. Zurych, Berlin i Amsterdam miały nadal tendencję słabą. Kurs rubli złotych wahał się w granicach 4.65 — 4.67, a czerwonońców sowieckich 1.15 — 1.20 złotych.

Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ub tygodniu następująco:

	22. 1.	23. 1.	24. 1.	25. 1.	26. 1.	27. 1.
Pszonica						
Warszawa	21.00	21.00	21.00	21.00	21.00	—
Poznań	19.00	18.50	18.50	18.50	18.50	18.50
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	21.25	—	—	—	21.25	—
Zyto						
Warszawa	14.75	14.75	14.75	14.75	14.75	—
Poznań	14.75	14.75	14.75	14.75	14.75	14.75
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	—	—	—	—	14.75	—
Jęczmień						
Warszawa	13.50	13.50	13.50	13.75	13.75	—
Poznań	14.50	14.50	14.75	14.75	14.75	14.75
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	13.50	—	—	—	—	—
Owies						
Warszawa	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	—
Poznań	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00	12.00
Bydgoszcz	—	—	—	—	—	—
Łódź	12.50	—	—	—	12.50	—

Naogół utrzymał się na rynkach światowych mocny nastrój. Charakterystycznym zjawiskiem jednak jest stosunkowa powściągliwość w zawieraniu transakcyj, która zaznaczyła się od chwili zakończenia nowych zbiorów i która utrzymuje się w dalszym ciągu. Według „Corn Trade News” ogólna ilość pszenicy i maki pszennej (przeliczonej na jednostki pszenicy) wynosiła w okresie od 1. sierpnia 1933 31.338.000 kwaterów wobec 36.105.000 kwart. w odpowiadającym okresie poprzednio-

rocznym. Ta wstrzemięźliwość nie rokuje dobrych widoków na przyszłość, bo świadczy o pewnym nasyceniu rynków importerskich. Ceny w tygodniu sprawozdawczym utrzymały się na dawnym poziomie w Stanach Zjednoczonych, jednak w Kanadzie objawiły pewną tendencję do spadku. Zaznaczyć się daje na rynkach światowych nacisk podażowy pszenicy argentyńskiej, jakkolwiek Argentyna naogół stosuje bardzo ostrożną politykę sprzedaży.

Na giełdach polskich zanotować należy spadek ceny pszenicy w Poznaniu o 50 gr., która w poprzednim okresie podniosła się była o 75 gr. — oraz drobną wyżkę ceny jęczmienia w Warszawie i w Poznaniu.

Nabiał

Sytuacja rynkowa nie uległa w tygodniu sprawozdawczym większym zmianom; tendencję cechuje nadal ostrożność handlu hurtowego ze względu na słabe widoki eksportu masła. Nastrój zastój wzmógł się wskutek spadku konsumcji, co jest objawem normalnym ku końcowi miesiąca. Wobec stworzenia w Niemczech monopolu handlu importowego w zakresie produktów mleczarskich, koła handlowe oczekują podyktowanych obecnymi warunkami zmian organizacyjnych w polskim handlu eksportowym masła oraz wydatniejszego poparcia eksportu tego artykułu przez państwo.

W Poznaniu uzyskuje się w kursie do 2.40 zł, rzadko więcej za kilogram. W drobnym hurcie płaci się 2.60, w detalu 2.80—3.00 za kg. Na rynkach zagranicznych przeważa tendencja utrzymana.

Rynek serów wykazuje od dłuższego czasu ustabilizowane warunki sprzedaży i ceny. W handlu hurtowym płaci się obecnie przy niewielkich odchyleniach: za ser trapiistów — 1.80, tyłczyki 2.00, edamski 2.10, lechicki 2.10, groyer 2.80 zł. za kg. Ceny mleka konsumcyjnego, po ostatnich wahanach w pierwszej połowie bież. miesiąca, utrzymują się na niezmiennym poziomie.

Jaja

Dowozy jaj nowej produkcji nadal wzrastają przy zmniejszonym zapotrzebowaniu pod koniec miesiąca, wskutek czego ceny poważnie się obniżyły. Za jaja świeże niesiegregowane osiagano pod koniec tygodnia sprawozdawczego 115—120 zł za skrzynię 24 kopowa. Odpowiednio spadły również ceny towaru konserwowanego. Za jaja wapnowane płacono 85—90 zł., chłodniane 70—75 zł. za skrzynię 24 kopową. Tendencja rynkowa jest nadal słaba. Podobnie tendencja zniżkowa ogarnęła rynki zagraniczne.

Bydło i trzoda

Krajowy rynek zwierząt rzeźnych był w tygodniu sprawozdawczym nadal pod znakiem tendencji zniżkowej. Zniżkowały przedewszystkiem świnię, mianowicie za-

leżnie od warunków lokalnych targów żywca o 2—5 zł na 100 kg. Wahania zniżkowe byłą rogatego były skromniejsze. Cielęta były w poszukiwaniu przy cenach naogół utrzymanych.

Przemysł metalowy

W przemyśle metalowo-przetwórczym nastąpiło dalsze osłabienie napływu zamówień wobec nastania zimowego okresu martwego. Słabo zatrudniony jest przemysł, wytwarzający konstrukcje żelazne, wyroby z blachy, z drutu, wyroby kute, fabryki okuć budowlanych, śrub, nitów, fabryki maszyn, odlewnie żelaza, wytwórnie armatur, wyroby mosiężnych i bronzowych. Stosunkowo dobrze zatrudnione są walcowanie metalów, które pracują na dwie zmiany.

Fabryki maszyn włókienniczych wykazują umiarkowany napływ zamówień, głównie zagranicznych. Zamówienia te najczęściej przyjmowane są po cenach, niezapewniających zwrotu kosztów własnych, konkurencja niemiecka bowiem obniżyła ceny i wprowadziła duże ulgi kredytowe. Eksport maszyn włókienniczych kierował się ostatnio do Austrii, Argentyny, Brazylii, Danii, Egiptu, Francji, Lotwy, Persji, Rumunii, Szwajcarii, Holandji, Jugosławii, Szwecji, Litwy i Portugalii.

W dziale budowy silników elektrycznych napływ zamówień jest zadawalający, głównie na rynek wewnętrzny. W dziale maszyn do obróbki metali oraz drzewa, dalej maszyn i urządzeń dla przemysłu cementowego, maszyn do szycia — napływ zamówień jest bardzo słaby.

„Niewidzialny człowiek”

Wielki entuzjazm i olbrzymie zainteresowanie towarzyszą filmowi reżyserji, znakomitego twórcy „Frankensteina”, Jamesa Whale, p. t. „Niewidzialny Człowiek”. Pierwszy raz zostały pokazane na ekranie sceny, których nawet najsmielej myślący umysł nie mógł sobie wyobrazić. Sam sposób przedstawienia niewidzialnego, został niezwykle kunsztownie i pomysłowo wykonany. Zdałoby się że sfilmowanie powieści Wellsa jest nieziszczalną mrzonką, gdy tymczasem powieść nabrała na ekranie kolorów życia. Sprawca czynów jest przedstawiony w sposób tak zadziwiający, że wrażenie osiąga podczas oglądania filmu jest potężniejsze, aniżeli przy czytaniu powieści. „Niewidzialnego człowieka” uważają zagranicą za film, pod względem dawki emocji i niesamowitości, znacznie przewyższający „Frankensteina”.

Realizator „Frankensteina” miał trudną do rozwiązania z punktu technicznego sprawę. Reżyser James Whale operował tak umiejętnie światłem, dźwiękami i szmerami, że odczuwamy zupełnie ściśle obecność i działanie niewidzialnego człowieka.

„Niewidzialny człowiek” jest zagadką kinematografji. W prasie zagranicznej spotyka się wiele artykułów, poświęconych technice „Niewidzialnego człowieka”.

Pg 2503

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) **Przed rokowaniami handlowymi polsko-angielskimi.** Do Warszawy wyjechali w dniu 27 bm. z Londynu dwaj przedstawiciele brytyjskiego departamentu handlu zamorskiego Mullins i Lyal, pełniący funkcję komisarzy przy radzie rozwoju stosunków zamorskich, spełniając rolę organu doradczego przy departamencie Handlu Zamorskiego. Pobyt obu tych panów w Polsce ma na celu zbadanie możliwości współpracy gospodarczej i handlowej między przemysłem angielskim a polskim. Komisarze ci sporządzą następnie z wrażeń i doświadczeń swej podróży sprawozdanie, które stanie się podstawą dla powzięcia decyzji co do wystania specjalnej delegacji przemysłowców angielskich do Polski. Jak wiadomo, rząd brytyjski trzyma się tej zasady, iż przed rozpoczęciem z jakimkolwiek krajem oficjalnych rokowań handlowych, daje najpierw zainteresowanym przemysłowcom brytyjskim możność zbadania rynku państwa, z którym rokowania mają być otwarte, aby miarodajni reprezentanci zainteresowanych w danym wypadku przemysłowcy ustalili korzyści, które dany rynek przedstawia dla W. Brytanji.

(k) **Przemysł ziemniaczany w Lublinie.** 26. b. m. odbyło się doręczne walne zebranie sp. akc. „Lubań-Wronki”, przemysł ziemniaczany w Lublinie, pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej p. Suryna. Sprawozdanie z działalności spół-

ki złożył nac. dyrektor p. Władysław Bielicki, podkreślając przystosowanie pracy przedsiębiorstwa do obecnych, kryzysowych warunków gospodarczych. Zarząd spółki, mając na uwadze „stabilizację” kryzysu, przedsięwziął szereg wysiłków, które powinny umożliwić jej przetrwanie złych czasów. Uroczono więc nowy rodzaj produkcji „Lubanoz” — mąkę ziemniaczaną, przystosowaną do celów piekarskich, przystąpiono do zw. eksporterów przetworów ziemniaczanych w celu poprawienia warunków eksportu. Przygotowani na to, że sytuacja gospodarcza może być gorsza, aniżeli lepsza, zarząd tak nastawił całą pracę spółki, że nawet dalsze pogłębienie się kryzysu nie powinno naruszyć w niczem przytłumionego dotychczas stanu posiadania przedsiębiorstwa, najmniejsza zaś poprawa konjunktury światowej i na rynku wewnętrznym, natychmiast odbije się korzystnie na interesach spółki. Po złożeniu sprawozdania imieniem rady nadzorczej przez prezesa p. Suryna, a w imieniu komisji rewizyjnej przez p. Załuskiego, uchwalono pokryć stratę z funduszu rezerwy nadzwyczajnej. W rezultacie dyskusji nad sprawozdaniem zatwierdzono bilans i rachunek zysków i strat, a następnie uchwalono absolutorium zarządowi i radzie nadzorczej. W miejsce ustępujących członków wybrano ponownie do rady nadzorczej pp. Józefa Lossowa, Leona hr. Żółtowskiego, dr. Bronisława Walukiewicza, J. Wendorfa, F. Iliksa Wiczyńskiego oraz dr. Kreglewskiego. (AZ)

Ukradziony ekspres syberyjski

Niesłychana suchwałość bandytów chińskich

Rozmaite kradzieże popełniano już, ale żeby ukraść ekspres w całości wraz z lokomotywą, wagonami, pasażerami — na taki wyczyn mogli się zdobyć tylko chińscy bandyci.

Miedzy Władywostokiem a Charbinem kursuje dwa razy na tydzień ekspres, którym jeżdżą zazwyczaj bogaci kupcy. Pociąg składa się z dwóch wagonów sypialnych, restauracyjnego i bagażowego. Około północy, gdy ekspres był w pełnym biegu, a pasażerowie pogrążeni w głębokim śnie — pociąg zatrzymał się nagle. Silny wstrząs wyrwał większą część podróżnych ze snu, ale nikomu z nich nie przyszło nawet na myśl, aby mogło się stać coś złego, tembardziej, że w kilka minut potem pociąg ruszył z miejsca. Przeszło znowu parę minut, gdy wtem we drzwiach wszystkich przedziałów pojawili się zbrojni bandyci chińscy, którzy rzucili się na pasażerów i w okamgnieniu powiali wszystkich. Przeszukali walizki, odebrali pasażerom pieniądze, kosztowności, poczem szef bandy oświadczył wystraszonemu a pełnowymiarowemu pasażerowi, że tak długo w niewoli, póki ich krewni i znajomi nie wniosą za wykupienie ich żądanej sumy. Każdy pasażer otrzymał drukowany formularz, na którym musiał wypisać nazwisko i adres osoby mogącej wnieść żadaną sumę wykupu.

Gdy to się działo w wagonach, pociąg pędził tymczasem przed siebie z szybkością 90 kilometrów na godzinę. Przejchano w szalonym pędzie pierwszą stację nie zwalniając ani na chwilę tempa. Służba stacyjna gapila się przerażona na pociąg-widmo, którego przejazd nie był wcale zapowiedziany, gdy tuż przed samym Charbinem bandyci skierowali pociąg na boczną linię, wiedząc na południe, ku chińskiej granicy. Chodziło im o to, by dojechać do odleglejszych miejscowości i stamtąd dopiero uprowadzić swoich więźniów do jakiejś dobrze zamaskowanej kryjówki. A pociąg pędził wciąż jak szalony.

Minał drugą stację, a po półgodzinnym biegu trzecią. Teraz rozbiegła się już w promieniu kilkuset kilometrów wieść o pociągu prowadzonym przez bandytów. Wszędzie, na wszystkich stacjach wiadomo już, co się stało z ekspresem syberyjskim. Telefon i telegraf poszły w ruch, władze wojskowe i policyjne zaczęły działać gorączkowo. Żandarmi wysłani na stacje, przez które przebiegał pociąg, nie mogli oczywiście nic zdziałać, rozpedzony potwór dyszący parą i dymem mijał w pędzie budynki stacyjne, a z okien wagonów sypały się na żandarmów kule.

Wtem bandyta prowadzący lokomotywę zauważył na paręset metrów przed sobą światła pociągu pancernego, który jechał w tym samym kierunku. Zaś bandyci z ostatniego wagonu dostrzegli goniący za ekspresem na tym samym torze drugi pociąg pancerny. Z ostatniego wagonu pierwszej pancernki, na którym znajdowało się małe działo, oddano kilka strzałów do lokomotywy ekspresu. Strzały chybiły. Widząc to jednak bandyta-maszynista dał kontrparę i zaczął cofać pociąg, chcąc zmusić do tegoż samego jadącą za ekspresem pancerkę. Tak się też stało, gdyż chcąc uniknąć zderzenia ścigająca ekspres pancernka cofała się. Na zakręcie udało się jednak artylerzyście strzelającemu z działa pierwszej pancernki trafić granatem w środkowy wagon restauracyjny. Teraz pociąg zaczął zwalniać biegu, co pozwoliło bandytom ratować się ucieczką przed przybyciem żandarmów i żołnierzy z pościgu. Niewyjaśniona została jednak dotychczas historia zatrzymania pociągu w pełnym biegu, przyczem uderzający jest fakt zniknięcia maszynisty, którego zastąpił jeden z bandytów, obeznany widocznie z prowadzeniem maszyn. Chińscy bandyci prześcignęli już dawno swoją pomyślnością i zuchwałością najślawniejszych rabusiów i bandytów, jakich znał przed wielu laty amerykański Far-West.

K. M.

Nieszczęsne miliony

Najbogatsza panna na świecie jest z pewnością Miss Dorris Duke, której ojciec pozostawił w spadku ni mniej ni więcej jak 80 milionów dolarów, co nawet przy zdevaluowanym kursie dolara stanowi wcale pokątną sumkę. W dodatku Miss Duke jest młoda, uroczą i bardzo miłą. Zdawać się więc mogło, że życie, jakie wiecie ta wybranka losu, to raj na ziemi. Tymczasem właśnie nadmierne jej bogactwo stało się przyczyną nieszczęścia. Od chwili, kiedy otwarto testament jej ojca, Miss Dorris nie znalazła chwili spokoju. Zaczęto ją zasypywać mnóstwem listów z pogroźkami. Organizacje bandyckie, zajmujące się uprowadzeniem, zagroziły jej, że zostanie uprowadzona i okaleczona, jeżeli nie zapłaci dobrowolnie okupu.

W pierwszym miesiacu po śmierci ojca Miss Dorris otrzymała 132 takich listów. Zmobilizowano policję, która bacznie strzeże młodej milionerki, lecz ostatecznie wolała Miss Dorris zniknąć z Nowego Jorku i zamieszkać w swej willi w Somerville. Park willi oparkany został murem betonowym trzy metry wysokim. A za tym murem ustawiono cztery karabiny maszynowe. Ubrojeni od stóp do głowy policjanci strzegą parku i willi. Ponadto są trzy ogrodnicy, dwaj służący i czterech szoferzy, pełniący służbę w willi, detektywami prywatnymi. Właścicielka willi prowadzi tam życie prawie pustelnicze. Nie ma ona telefonu i prawie nikogo nie przyjmuje u siebie. Dla jej rozrywki urządzono w willi kinoteatr. Przesyłki pocztowe poddaje najpierw ścisłej kontroli sekretarka, za nim je przedłoży adresatce. Pewną rozrywkę w tem monotonnym życiu stanowią liczne listy z oświadczeniami, jakie otrzymuje z całego świata. Narazie wszakże Miss Dorris nie myśli o oddaniu swej ręki i milionów mężczyźnie. W i P.

Niedyskretne budowle

Już w starożytności znane było zjawisko, że w budowlach o kształcie kulistym lub jajowatym głos odbija się niby echo, a równocześnie zostaje znacznie wzmocniony. Zjawisko to wykorzystał władca Syrakuz (na wyspie Sycylii) Dionizos (około 400 przed nar. Chr.) dla podsluchiwania rozmów swych poddanych, które nie zawsze przeznaczone były dla ucha despoty. Kazał on zbudować ganek z taką nasłuchalnią, która przeszła do historii pod nazwą „ucha Dionizosa”, i która przyczyniła się m. in. do wykrycia spisku na życie tyra.

W roku 1500 Leonardo da Vinci zbudował dla księcia Sforzy dość skomplikowaną „galerję szeptów”, która równie była podsluchiwaniem rozmów, prowadzonych w rozmaitych komnatach jego pałacu.

Obok tych i tym podobnych do podsluchiwania urządzonych galerij znane są sklepienia, które podobnie jak tamte zbierają głos, lecz nie w tym celu zostały zbudowane. Właściwość taką posiada w wysokim stopniu kopuła katedry św. Pawła w Londynie, w której górnej części, stojący w jednym końcu dosłyszeć może najcichszy szepot rozmowy, prowadzonej w drugim jej końcu. Podobnie i prezydent Muzeum Przemysłowego w Paryżu stanowi nasłuchalnię, w której dosłyszeć można

z jednego końca do drugiego nawet szelest chodzącego zegarka kieszonkowego. Podobne zjawisko obserwować można także w starych murach dawnego teatru zamku Niederschönhausen w pobliżu Berlina.

W i P.

Który kolor jest najcieńszy

Zapewne każdy odpowie, że kolor nie posiada żadnej wagi. A przecież okazuje się, że przedmioty rozmaitego koloru wydają się na oko cięższymi lub lżejszymi, mimo że posiadają efektywnie tę samą wagę. Okazało się na podstawie przeprowadzonych doświadczeń, że przedmioty koloru czarnego oceniane bywały za najcięższe. Porządek kolorów, według którego oceniano wagę przedmiotów, jest następujący: czarny, czerwony, niebieski, zielony, żółty i biały.

W i P.

W Chinach kino bezpłatne

Od dawna już kinoteatry dźwiękowe na 1000 do 2000 osób przestały być rzadkością w Szanghaju, Pekinie, Batawji czy Saigonie. W wszystkich jednakże kinoteatrach dalekiego wschodu zachowały się jeszcze dawne zwyczaje, a mianowicie, że płać się tylko wówczas, gdy się film podoba. Wchodzi się do kina bez biletu wstęp, pozostaje na jednym akcie lub na dwóch. Teraz zapalają światła. Z godnością kroczą meżowie w niebieskich tunikach między rzędami widzów i zbierają wstępne. Komu się film nie podobał, ten wychodzi, nie płacąc, kto zaś chce pozostać na dalszym ciągu przedstawienia, wykupuje bilet. Normalne przedstawienie filmowe w Japonii, Chinach lub Indjach Holenderskich trwa 6 do 8 godzin, przez ekran idzie cztery do pięciu filmów. Dwa z nich są zwykle dalszym ciągiem dramatów, przerywanych w miejscu, kiedy pełna grozy akcja staje się najbardziej interesującą, podczas pościgu bohatera, podczas zdobywania pięknej kobiety, nieraz nawet w czasie pocałunku. Na ekranie pojawia się napis: Ciąg dalszy w przyszłym tygodniu. Podobnie jak ktoś w trzech gazetach czyta trzy powieści w dalszym ciągu bywałby kinowy na dalekim wschodzie odwiedza na raty przedstawienia i ma wiele kłopotu z tem, by nie pomylić „dalszych ciągów” i bohaterów i bohaterek.

W i P.

SUGGESTJA A SŁAWA

Powodzenie artysty w wielu wypadkach zależne jest od jego umiejętności zasugerowania mas. Ciekawy pod tym względem eksperyment przeprowadziło znane pismo paryskie „L'Echo de Paris”. Gazeta ta ogłosiła konkurs śpiewaczy. 24 śpiewaczek i śpiewaków śpiewało kolejno przez 24 dni i o tej samej godzinie przed mikrofonem radiostacji wieży Eiffel. Słuchacze mieli poznawać śpiewających po głosie i równocześnie ocenili ich kwalifikacje. Wynik był całkowicie niespodziewany. Sławne nazwiska uzyskiwały najgorsze stopnie, artyści zupełnie nieznani największą liczbę głosów.

W związku z tem pewien berliński krytyk muzyczny proponuje, żeby posługiwano się radjem dla oceny sławy muzycznej. Wskazuje się na to, że w drodze anonimowego badania głosów podobnie jak w Paryżu, odkryto liczne talenty muzyczne a wyranżerowano zdarte głosy uznanych wielkości.

W i P.

Czy Wenus z Milo miała ręce?

Zgodnie z legendą starogrecka Wenus z Milo wykonała się z fal morskich. Z fal również wydobyli ją w późniejszych czasach rybacy. Kapitan francuski, który obecky był przy tem, zabrał posąg na swój korałownik i zawiózł do Francji. Jedną z zagadek było pytanie: Jaka była pozycja rąk Wenus Milońskiej, zanim zostały utracone. Utrzymywano, że Wenus jedną ręką podtrzymywała opadającą szatę, w drugiej zaś trzymała jabłko. Rząd francuski obiecywał wysoką nagrodę za odnalezienie brakujących ramion bogini. Wobec tego, iż w r. 1924 znaleziony został w porcie Aleksandrii starożytny posążek bronzowy Wenus bez rąk, identyczny z Wenus Milońską i pochodzący z tego samego okresu, historycy i znawcy sztuki zadecydowali, że prawdopodobnie posąg Wenus z Milo nigdy nie miał wykończonych rąk.

(b)

Pierwsze lampy elektryczne w Paryżu

W chwili gdy tramwaje elektryczne zaczynają zniknąć z ulic Paryża jako środek komunikacyjny, zdystansowane przez autobusy, szybsze i wygodniejsze od przytwardzonych do szyn wozów tramwajowych przypominają sobie paryżanie historię wkroczenia elektryczności do stolicy nadsekwanskiej.

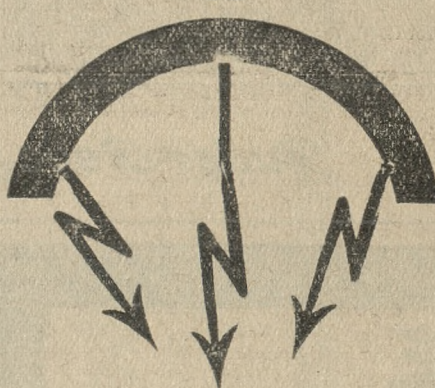
Pierwszy raz zabłysło światło lamp elektrycznych na Avenue de l'Opera w r. 1878, ale dopiero w r. 1881 zaczęło się rozpowszechniać naprawdę oświetlenie elektryczne, trakcja i telefony. W r. 1883 wprowadzono oświetlenie elektryczne jako nową wielką magazyń „Au Printemps”, a w 1889 r. poszły w ślad za niemi wielkie magazyny „Au Bon Marché” instalując 276 lamp łukowych i 3000 lamp małych.

W r. 1881 ujrzał Paryż pierwszy tramwaj elektryczny, który wyruszył z placu Zgody. Był to wóz motorowy, posiadający miejsca dla 50 pasażerów; wagony przy czepne wprowadzono znacznie później.

Dzisiaj oświetlenie elektryczne Paryża wydaje się cudem w porównaniu z tem, co wprawiało w podziw ludność paryską w latach 1880 — 1890. I niema w tem nic dziwnego, skoro się zważy, iż na całym świecie produkcja żarówek elektrycznych sięga cyfry 5 milionów sztuk dziennie, czyli że wynosi rocznie zgorą 1½ miljarda.

FILM, KTÓRY BUDZI PODZIW CAŁEGO ŚWIATA

TO

NOC

BUNTU

CECIL B. DE MILLE'A

ng 4 528

Powieszenie

tajemniczego klucza, przy pomocy którego rozwiąże się wszystkie zagadki roku 1934, nastąpi dziś wieczorem o 8-ej na „stratosferze” przy Włach Leżyczyńskiego 6. Wymieniony — a raczej wykradziony — klucz odnalazł tajemnym talentem detektywistycznym obdarzony Hernes i uroczystie otworzy nim wrota roku 1934.

Otworzy też usta Miklaszewski i o powie, co widział i sfilmował w Wilnie i u Hitlera.

Odtworzą, co stworzyli nowego Bu-dziński z Dziegielewskim. Jedynie Sokół zamknie się w sobie

Król cyganów

Znakomity tenor hiszpański Jose Mojica, śpiewa tęskne romansy cygańskie w pięknym filmie p. t. „Król cyganów” wyświetlanym na ekranie kina „Słońce”.

i zaśpiewa, że to mu niby „trudno kochać”...

A właściwie to łatwo zatelefonować pod nr. 1649 i zarezerwować sobie ostatnie krzesło pod... samą estradą „Stratosfery”. Złotówkę można zabrać, bo nuż... nie?

TEATRY

W środę występ Wandy Wermińskiej

Słynna śpiewaczka Wanda Wermińska, która po wielkich sukcesach zagranicą wróciła na krótki czas do kraju, wystąpi jutro, w środę w operze „Carmen” i, kreować będzie partię tytułową, której jest niezmówną od-twórczynią. Partnerami świetnej artystki będą pp. Olgina, Nochowicz, Poman, Czarnecki, Szpinger, Gaczyński, Warchalewski i Wiśniewski. Balet w wykonaniu primaballeriny Zofji Grabowskiej oraz całego zespołu baletowego. Kierownictwo muzyczne spoczywa w rękach dyrektora Zygmunta Łatoszewskiego.

Magdalena Samozwaniec w Teatrze Wielkim

Dzielimy się z P. T. Publicznością wiadomością iście sensacyjną: oto naj-znakomitsza, najpopularniejsza, naj-dowcipniejsza i najgroźniejsza dla mężczyzn literatka polska **Magdalena Samozwaniec** wystąpi w najbliższym czasie w Teatrze Wielkim w Poznaniu. Kiedy i w jakim charakterze — podamy jutro.

RADJO

Środa, dnia 31 stycznia 1934 r.

Poznań (346 m) 13.00 gramofon; 14.02 giełda; 14.10 kawdrans Tow. Ziemiańek Włp.; 16.40 kącik językowy (prof. A. Szyperski); 17.50 „Antoni Woykowski, nieznan-y literat i kompozytor wielkopolski” — wygł. dr. Z. Kosidowski; 22.00 audycja karnawałowa z płyt do 23.30.

Warszawa (1415 m) 7.00 audycja poranna; 12.05 „Gwiazdy rewji” — płyty; 15.40 „Historja o żołnierzu — utw. symf. I. Strawińskiego, płyty; 16.10 tr. ze Lwowa: słuchowisko dla dzieci; 16.40 skrzynka pocztowa; 16.55 koncert w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimńskiego; w programie utwory popularne; 17.50 skrzynka rolnicza; 18.00 od zyt przyrodniczy; 18.20 recital fort. Zofji Jaroszewiczowej; 19.25 feljeton literacki Jana Dąbrowskiego; 19.40 wiadomości sportowe; 19.47 dziennik wieczorny; 20.00 koncert muzyki lekkiej w wyk. orkiestry P. R. pod dyr. St. Nawrota z udziałem M. Konarek-Korskiej (piosenki); 21.00 feljeton; 21.15 koncert kameralny w wyk. Polskiego Kwartetu Smyczkowego (Irena Dubiska, Tad. Ochlewski, Mieczysław Szaleski, Zofja Adamska); 22.00 muzyka taneczna z dancingu Oaza.

Programy zagraniczne. Davenport: 16.15 koncert z Bournemouth; Sztokholm: 20.00 symfonia nr. IX Beethovena; Rzym: 20.50 tr. z opery; Hilversum: 20.55 „De Rivalen”, opera Hekkera pod dyr. kompozytora.

V. Audycja karnawałowa

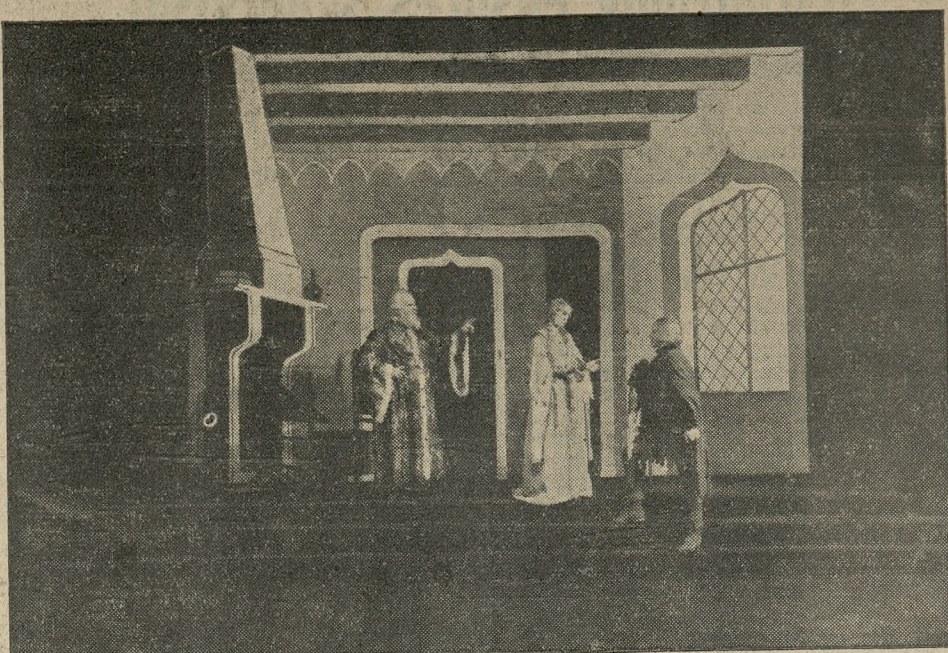
Jak zapowiadają programy „Polskiego Radja” w Poznaniu, jutro, t. j. w środę o godz. 22 odbędzie się 5 z kolei audycja karnawałowa z płyt gramofonowych w układzie i z konferensjerką popularnego prelegenta naszej radiostacji p. Bolesława Busiakiewicza, na którą to audycję zwracamy szczególniejszą uwagę radio-słuchaczy.

Najkorzystniejsze źródło zakupu radio-odbiorników „Radiola”, Biuro Radiotechniczne, Poznań, Gwarna 11. Telefon 35-55.

ng 4 483

Prawdziwa sensacja dla narciarzy. W górach koło Berkelay (Kalifornia) odbyły się zawody narciarskie na śniegu dosłownie wozami nawiezionym.

Scena z „Hamleta“, wystawianego obecnie z wielkim pietyzmem w Teatrze Polskim. Najbliższe przedstawienie odbędzie się jutro w środę z p. dyr. Boelkem w roli tytułowej.

SPORT

Lekka atletyka

Zgłoszenia na kurs lekkoatletyczny, organizowany przez „Sokół“ poznański przyjmuje się jeszcze do 1 lutego br. w sekretarjacie na boisku Sokola. Zainteresowanie kursem jest wielkie, dowodem czego pokażna liczba zgłoszeń pań i panów. Przypominamy, że kurs prowadzić będzie znany lekkoatleta mg. Zakrzewski. (kom)

Wyniki zawodów wewnętrznych Sokola poznańskiego, urządzonych w hali na boisku własnym przy Drodze Dębińskiej były następujące: 60 m: 1. Bogusławski 7s. (czas lepszy od rekordu P. O. Z. L. A.), 2. Szubert, 3. Gancarz; 80 m: 1. Bogusławski 9,8 s, 2. Mager, 3. Andraszewski; 800 m: 1. Urbaś 2:19,5, 2. Łukaszewicz, 3. Rozpieszcz; 50 m pl.: 1. Gancarz 8,3, 2. Andraszewski, 3. Szubert; w dal z m.: 1. Szubert 2,56, 2. Gancarz 2,50, 3. Andraszewski; w wyż z m.: 1. Lewandowicz 1,23, 2. Andraszewski, 3. Plotkowiak; w wyż: 1. Lewandowicz 1,50, 2. Szubert 1,45, 3. Andraszewski 1,40; w dal: 1. Szubert 5,69 m, 2. Bogusławski 5,40, 3. Lewandowicz 5,08; sztaf. 3x1000 m: Drużyna pierwsza w składzie: Urbaś, Wierkiewicz i Łukaszewicz, czas 9:30,4 min. — Panie. 60 m: 1. Pawlakówna 9,5, 2. Kraszewska, 3. Cichocka; 500 m: 1. Pawlakówna 1:45,6, 2. Czarzyńska, 3. Cichocka; w wyż: 1. Kraszewska 1,15, 2. Goderzanka 1,15, 3. Czarzyńska 1,10; w dal z m.: 1. Goderzanka 1,99, 2. Kraszewska 1,84, 3. Stelmasszykówna 1,81.

Pierwsze zawody międzyklubowe drużyn „Warty“ i „Sokola“ w kl. C. organizuje „Sokół“ poznański w piątek, w hali własnej na boisku przy Drodze Dębińskiej o godz. 11. (kom.)

Łyżwiarstwo

W sprawozdaniu z zawodów niedzielnych w biegu na 500 m pań do 18 lat drugie miejsce zajęła Kotkowiakówna St. a nie Plotkowiakówna.

W Pradze odbyły się zawody o mistrzostwo Europy w jeździe figurowej pań. Triumfowała Sonia Henje, zdobywając znowu mistrzostwo Europy — 2585,1 pkt. Dalsze miejsca zajęły: 2. Landbeck (Austria) — 2382,8, 3. Vinson (Stany Zjednoczone) — 2332, 4. Taylor (Anglia) — 2274,3, 5. Lairer (Austria) — 2171. (PAT)

Narciarstwo

Międzynarodowe mistrzostwa Czechosłowacji odbędą się w dniach 31 stycznia do 4 lutego rb. w Bańskiej Bystrzycy. Udział weźmą najlepsi narciarze Czechosłowacji, Niemiec, Jugosławii, Austrii i Polski. Poza tem startować będzie dwukrotny mistrz Czechosłowacji Norweg S. Ruud. Skoki odbywać się będą na poprawionej skoczni im. gen. Sztęfaniaka, na której są

możliwe skoki do 80 m. Z Polski wyjeżdża drużyna w składzie: Bronisław Czech, Marusarz Stanisław i Andrzej, Łuszczek, Kolesar, Orlewicz, Michalski, Karpel, Mrowca, Bochenek, Skupień i Bursa. Z pań pojada: Bronka Staszal - Polankowa, Stopkówna i Wilzanka - Czechowa. (PAT)

Mistrzostwa Węgier odbędą się w piątek w górach Marra, przyczem zeszłoroczny mistrz, Jan Marusarz bronić będzie swego tytułu. Poza tem startować mają w zawodach ze strony Polski: Górski i Legierski, zawodnicy czechosłowaccy, bawarscy i węgierscy, a w skokach — mistrz świata Zygmunt Ruud. (PAT)

Pieściarstwo

W związku z przerwaniem meczu „Skoda“ i „Warta“, Polski Związek Bokserski wychodząc z założenia, że „Skoda“, jako organizatorka meczu, jest w zupełnym porządku i nie ponosi winy za wynikłe zajścia, postanowił zarządzić ponowną rozgrywkę i wyznaczyć ją na 11 lutego rb w Poznaniu. Organizacją meczu zajmie się „Warta“. (PAT)

„Wawel“ i „Naprzód“ 10:4. W Krakowie odbył się ten mecz, przynosząc duży sensację w postaci kleski mistrza Polski Rudzkiego w walce z Chrostkiem. (PAT)

Młodzież Wszechpolska

Dziś o godz. 20 rozpoczyna się w lokalu organizacji, św. Marcin 65

II. KURS KANDYDATÓW

Referat p. t. „Polska, która idzie...“ wygłosi kol. red. Jan Wyganowski.

Wpisy przyjmuje się codziennie w lokalu własnym o godz. 12—13 i 18—19.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiadają administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo par. Bożego Ciała zaprasza na

WIECZOREK KARNAWAŁOWY

w niedzielę 4 lutego na sali Belwederu przy ul. Marsz. Focha 19. — Początek o godzinie 6 po poł.

Obfity i tani bufet własny.

Doborowy zespół muzyczny.

Różne niepodziarki.
Wstęp 1, 50 zł. pp. studenci za okazaniem legitymacji 1,— zł. zg 5323

Juder Bebe Szojmana - Ikarb dziecka i matki

Dnia 29. bm., zasnął w Bogu, po krótkich, lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony na drogę wieczności Olejami św., mój najdroższy syn, nasz ukochany brat i szwagier, ś. p.

Juliusz Cybiński

Pogrzeb odbędzie się dnia 2 lutego 1934 r. o godz. 16 z domu żałoby o czem zawiadamiają

dg 778

Jarocin, Warszawa.

stroskani

matka i rodzeństwo.

ś. p.

Roman Osiński

mój najdroższy mąż, nasz troskliwy ojciec, teść, brat i dziadek, zasnął w Bogu, po krótkich cierpieniach, namaszczonej ostatnimi Olejami św., w poniedziałek, dnia 29 stycznia 1934 r. o godz. 12.30 w południe, przeżywszy lat 67. Pogrzeb odbędzie się w czwartek dnia 1 lutego o godz. 3 po południu z domu żałoby Leszno, ul. Kasprowicz 1.

W nieutulonym żalu
żona, dzieci i rodzina.

Leszno, Poznań, Berlin, Brody i Pakosław.

ng 4523

Kapusta kiszona

Kotowiecka, uznanego pierwszorzędnego gatunku, nadzwyczaj korzystnie, gotowa do wysyłki wagonowo i beczkami. ng 4446

KOTOWIECKO

now. Jarocin.

Dom

masywny, trzypokalowy, chlewy, morga ogrodu, dużej wsi przy Poznaniu, stacji 2600,— Bartkowiak. Dopiewo. zd 19 790

PO INWENTURZE!

od 30. I. do 14. II. br.

udziela 10% rabatu

za gotówkę

Fa „PANI“

Aleje Marcinkowskiego 13.

Okazja taniego zakupu wykwińskiej bielizny damskiej, jedwabnej i wełnianej. Pończochy damskie i dziecięce znane ze swej trwałości. Modne Pullowery i rękawiczki.

Pg 2509-3,1.

Szkoło

ogrodowe do inspekt

po znacznie niższej cenie poleca

Polskie Biuro Sprzedaży Szkła

Sp. Akc. Pz 2081 51.48

Poznań, Mała Garbary 7a. Tel. 28-63.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, ś. p.

Stanisława Dołęgi - Kozierowskiego

odbędzie się w czwartek, dnia 1 lutego rb. o godzinie 7

msza św. żałobna

w kościele św. Marcina, o czem Krewnych i Znajomych zawiadamia

w smutku pogrążona

matka z rodziną.

zg 5315

Katowice, Frankfurt n/M.

Wielebnemu Duchowieństwu, Wszystkim Krewnym, Przyjaciółom i Znajomym, jak i wszelkim Zrzeszeniom za wzięty współudział w pogrzebie i liczne wieńce, równocześnie Zakł. Pogrzeb. „Ceremonjal“ za fachowe i rzetelne urządzenie pogrzebu ś. p. matki naszej

Marji Maćkowiak

wyrażamy na tem miejscu serdeczne

dg 782 **Bóg zapłać!**

rodzina.

Zakład Pogrzeb „Ceremonjal“ Towarowa 25 P 8180

BIAŁY TYDZIEŃ

od 1-go do 10-go lutego, przedsprzedaż już w środę, 31-go stycznia.

OLBRZYMIE MASY TOWARÓW ZA BEZCEN!

Chusteczki dziecięce z obrazkami . . . teraz szt. od 0,10	Koszule damskie dzienne przybrane koronką . . . teraz 0,95	Czepki batystowe przybrane koronką . . . teraz szt. 0,85	Koronki i wstawki klockowe metr od 0,04
Chusteczki damskie z mierzka . . . teraz szt. od 0,20	Koszule damskie dzienne przybr. wstawką i plisną . . . teraz 1,25	Paski podwiązkowe adamaszkowe . . . teraz 0,60	Hafty i wstawki białe do bielizny . . . metr od 0,10
Chusteczki damskie białe batyst z mierzka . . . teraz szt. od 0,35	Koszule damskie dzienne strojne . . . teraz 1,60	Paski adamaszkowe z 4 podwiązkami . . . teraz 1,25	Walcjanki, wstawki i koronki . . . metr od 0,08
Chusteczki damskie batyst z kol. brzegiem . . . teraz szt. od 0,35	Koszule damskie dzienne bardzo strojne . . . teraz 2,30	Paski białe drelczkowe z 4 podwiązkami . . . teraz 3,90	Koszulki damskie trykotowe w pięknych kolorach . . . teraz 1,85
Chusteczki damskie makro kolorowe . . . teraz szt. od 0,40	Koszule damskie dzienne z koronką i wstawkami . . . teraz 2,75	Biustonosze płocienne przybrane koronką . . . teraz 0,45	Pantalony damskie trykotowe w pięknych kolorach . . . teraz 1,50
Chusteczki męskie białe linon, obrabione . . . teraz szt. od 0,28	Koszule damskie nocne krótki rękaw, przybrane . . . teraz 2,60	Biustonosze płocienne kolor. z koronką . . . teraz 0,65	Ręczniki walcjanki białe z brzegiem . . . 0,95, 0,55 i 0,35
Chusteczki męskie linon, z kolor. brzegiem . . . teraz szt. od 0,30	Koszule damskie nocne bardzo strojne . . . teraz 3,25	Biustonosze płocienne kolor. przybrane . . . teraz 1,40	Ręczniki frotowe białe i kolorowe . . . 1,35, 0,85 i 0,65
Chusteczki męskie batyst z mierzka . . . teraz szt. od 0,50	Koszule damskie nocne długi rękaw — strojne . . . teraz 4,25	Kombinacje damskie trykotowe kolorowe . . . teraz 2,35	Fartuchy damskie białe wiejskie fasony . . . od 2,15
RĘCZNE ROBÓTKI:	Kwadraty rysowane do złączenia na serwetki szt. . . teraz 0,14	Poduszki rysowane najnowsze wzory . . . teraz 1,10	Garnitury na umywalkę rys. 5 części . . . teraz 1,45
	Serwetki rysowane na nocne stoliki . . . teraz 0,40	Ręczniki kuchenne najnowsze wzory . . . teraz 2,05	Garnitury kuchenne rysow. 5 części . . . teraz 9,85

S. KAŁAMAJSKI

Pz 2 492/3-4.100/101

W czasie „BIAŁEGO TYGODNIA“ KONCERT KWARTETU ARTYSTYCZNEGO!

Nasze starannie przygotowane

10 TANICH BIAŁYCH DNI

od 31. I. do 10. II. lutego

stanowiąc będą jak w ubiegłych latach tak i w obecnym roku doskonałą okazję rzeczywiście korzystnego zakupu:

Koszule damskie dzienne . . . od 85 gr	Pantalony z mierzka . . . 1,45 zł
Koszule damskie nocne z krótk. rękaw. . . 2,50 zł	Koszulki niemowlęce . . . 0,45 „
Koszule damskie nocne z dług. rękawami . . . 3,20 „	Poduszki długie z mierzka . . . 2,85 „
Koszule męskie dzienne . . . 2,90 „	Jaśki z mierzka . . . 1,10 „
Koszule męskie nocne . . . 4,60 „	Chusteczki damskie z mierzka . . . 0,13 „
Koszule dziewczęce . . . 0,65 „	Chusteczki męskie . . . 0,10 „
Koszule dzienne chłopięce z madap. . . 1,45 „	Chusteczki dziecięce . . . 0,08 „
Koszule chłopięce nocne z madap. . . 1,90 „	Ręczniki frotte . . . 0,65 „
Kaftaniki damskie z mierzka . . . 1,35 „	Koronki klockowe . . . 4, 5, 7, 10, 12, 13 gr
Czepki nocne . . . 0,80 „	Walcjanki . . . 8, 14, 15 „
Podstaniki garn. . . 0,95 „	Hafty . . . metr od 13 „
Komb. hałeczkowe . . . 2,00 „	Motywy klockowe . . . 6, 7, 9, 11, 15 „

Na artykuły wzwyż nie wymienione prócz D. M. C. i nici 10% rabatu.

Wszelka bielizna dla Pań, Panów i dzieci z własnej pracowni gwarantowanej jakości.

Stanisław SCHULZ, POZNAŃ
St. Rynek 80/82

NASZ

BIAŁY TYDZIEŃ

począwszy od 31. 1. 1934 przewyższa wszystkie dotychczasowe imprezy tego rodzaju pod wzgl. **taniaści, jakości i wyboru towarów.**

OTO KILKA PRZYKŁADÓW:

Koronki i wstawki klock. . . od 3 gr	Gorsety i paski . . . od 1,20 zł
Chusteczki do nosa . . . od 5 gr	Czepki . . . od 75 gr
Koszule damskie pięknie przybr. od 95 gr	Pantalony jedw. trykot . . . od 1,95 zł
Koszule damskie nocne, białe i piękne kolor. . . od 3,95 zł	Pantalony trykot. milan. . . od 3,95 zł
Biustonosze madap. i batyst fas. mis. od 68 gr	Bluzki la meteor i crepe mongol od 9,75 zł
Wyprawki niemowlęce za bezcen	Ręczniki frotte . . . od 50 gr

Na wszelkie nie wymienione towary 10% opustu.

Korzystaj z rzadkiej okazji taniego zakupu i spiesz do

WIZA i MAŁUSZEK, POZNAŃ
ulica NCWA nr. 6

Zastępców

dobre zaprowadzonych jednego, który odwiedza fabryki cukierków, drugiego, który odwiedza apteki poszukuje się celem zabrania bardzo pokupnego artykułu, przy wysłanej prowizji do Wielkop. Oferty pod zg 5322 do Kurjera Poznańskiego.

Kolonjalka

trzykolorowe mieszkanie, towaram, magiel, centrum Poznania 1800, dzierżawa 100. Winka Poznań, Wielkie Garbary 35. zd 19 753

Wybielisz swą skórę

Cały Paryż nie przestaje mówić obecnie o rzekomym cudzie, polegającym na piękności świeżej, białej, nowej skóry. Nowy znakomity paryski Odżywczy Krem Tokalon, kolor biały (nie tłusty), zawiera świeży krem i oliwę połączone ze składnikami wybielającymi, ściągającymi i wzmacniającymi skórę. Wnika momentalnie do por. uśmierza rozdrażnione gruczoły, ściągają rozszerzone pory, rozpuszczają wagi, które same odpadają, udelikatnia i wybiela najbardziej szorstką, najciemniejszą cerę o 3 odcienie w ciągu 3-ch dni. Nadaje skórze nieopisaną świeżość i piękno — niemożliwe do osiągnięcia żadnym innym sposobem. Używaj codziennie rano tego nowego Kremu Tokalon (kolor biały), a wynik nie da na siebie długo czekać.

Gratis. Każda czytelniczka niniejszego pisma może otrzymać bezpłatnie Luksusową Kasetkę Piękności, zawierającą Krem Tokalon (różowy i biały), oraz rozmaite odcienie Pudru Tokalon. Należy przesłać 70 groszy w znaczku na zwrot przesyłki, opakowania i innych kosztów, do firmy Ontax, oddział Warszawa, ul. Traugutta 3.

OTYLI ŻYJĄ KRÓCEJ..

Ich serca obłożone wata tłuszczu pracują z wysiłkiem, wyczerpują się i odmawiają posłuszeństwa wcześniej.

Otyłość spowodowana jest złą przemianą materji oraz zaburzeniem czynności gruczołów dokrewnych.

Tylko ziola Magistra Wolskiego „Degrosa“ zawierają jod organiczny w postaci rośliny morskiej Yohanga, który wprowadzony do organizmu pobudza gruczoły tarczowy do należytej pracy powodując szybkie spalanie nadmiernego tłuszczu. Są one skutecznym środkiem przeciwko otyłości i nie wymagają specjalnej diety.

ZIOŁA ze znak. ochr. „DEGROSA“

Do nabycia w aptekach, drogeriach, skład. apt. lub w wytwórni Magister Wolski Warszawa, Ziola 14. Objasniające broszury wysyłam bezpłatnie.

Niech wszyscy spieszą na

Tanią Wysprzedaż Poinwenturową

Podajemy rękę wszystkim, którzy w tych ciężkich czasach, licząc się z każdym groszem, nie uzupełnili swej garderoby. Teraz mają wspaniałą okazję do zaopatrzenia się u nas w tak bardzo potrzebny płaszcz lub garnitur. Znakomite nasze materiały, pierwszorzędne wykonanie, najmodniejsze fasony dostosowane ściśle do każdej figury, a przede wszystkim **CENY REWELACYJNIE NISKIE** sprawią każdemu nabywcy prawdziwą niespodziankę i rzetelną radość.

Modne palta z grubych welurów począwszy od zł **25⁵⁰**
85,— 75,— 65,— 55,— 45,— 35,—
Ubrania męskie czysto wełniane, szewiotowe i czesankowe, modne kolory począwszy od zł **18⁵⁰**
90,— 80,— 70,— 60,— 45,— 35,— 25,—

Spodnie sportowe i spacerowe począwszy od zł **2⁹⁵**
18,50 15,50 12,50 11,50 9,50 7,50 5,50 4,50 3,50
5000 mtr. materiałów wełnianych, szewiotowych i czesankowych na ubrania i palta, 150 cm. szer. począwszy od zł **1⁹⁵**
15,50 13,50 11,50 9,50 7,50 5,50 4,50 3,50

Wykwintny dział miarowy pod kierownictwem wybitnych sił fachowych.

W. KONKIEWICZ

POZNAŃ

Stary Rynek 8

ng 4520
Hurt.

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyny wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców.

ODDZIAŁ Gniezno, Rynek 2.

Detal.

W środę, 31 stycznia br., w południe otwieram po gruntownej renowacji w lokalach Restauracji dawn. Mieszczańska, Pl. Wolności 5

Śniadalnę i Restaurację „CENTRALNA”

Długoletnie doświadczenie pozwoli mi sprostać wszelkim wymaganiom PP. Gości.

Staraniem mojem będzie pozyskać przychylność PP. Gości przez dobrze pielęgnowane napoje, utrzymanie kuchni na wysokim poziomie, skora i rzetelną obsługę oraz ceny umiarkowane.

Polecam się łask. względem PP. Gości

zg 5321

Augustyn Więckowski.

Lokal otwarty od godz. 9-tej rano do godz. 1 w nocy.

NIEMA URODY NI ZDROWIA

bez dobrych zębów Karlewicz, dentysta, Podgórna 4.
Pg 2037-41,96

WALNE ZEBRANIE AKCJONARIJUSZÓW Drukarni Robotników Chrześcijańskich S. A.

odbędzie się w czwartek w dniu 22 lutego 1934 r. o godz. 4 w Poznaniu w lokalu Czytelnicy T. C. L., I. ptr., ul. Św. Marcina 37.

Porządek obrad:

1) Zagajenie i sprawdzenie legitymacji; 2) Sprawozdanie Zarządu i przedłożenie bilansu z rachunkiem zysków i strat na dzień 31 grudnia 1933 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej oraz odczytanie sprawozdania Tow. Rew. „Powiernik” z odbytej rewizji; 4) Uchwała, dotycząca zatwierdzenia bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1933 r. oraz pokrycia strat; 5) Uchwała dotycząca udzielenia pokwitowania członkom Zarządu i Rady Nadzorczej za 1933 r. 6) Wybór członków Rady Nadzorczej; 7) Uchwała, dotycząca likwidacji Spółki Akcyjnej; 8) Wolne wnioski.

Prawo uczestniczenia w Walnym Zebraniu mają ci Akcjonariusze, którzy przedłożą poświadczenia któregośkolwiek Banku względnie notariusza na zdeponowane akcje lub złożą akcje swoje w naturze na ręce Zarządu w lokalu Zebrania na jedną godzinę przed rozpoczęciem zebrania.

Poznań, dnia 29 stycznia 1934 r. Pg 2502-4,10

Przewodniczący Rady Nadzorczej: (—) Leonard Wlazło.

Zarząd: (—) Ks. Dr. Milk.

2. N. 1/32. W sprawie odroczenia wypłat firmy Gustav Hirschfeld, Pobiedziska, skład maszyn rolniczych i części zapasowych zwołuje się ogólne zgromadzenie wzywając na dzień 10 lutego 1934 r. o godz. 11 w gmachu podpisanego Sądu sala 10 celem rozpatrzenia propozycji układowych. Pobiedziska, dnia 22 stycznia 1934. Sąd Grodzki.
ng 4030

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku ogłasza

przetarg ofertowy

na dzierżawę restauracji-kawiarni „EUROPA”, oraz na dzierżawę kawiarni na basenie w Ciechocinku.

Termin składania ofert do dnia 20 lutego 1934 roku. Otwarcie ofert nastąpi 22 lutego 1934 r.

Oferty należy składać wyłącznie na formularzach przetargowych, które są do otrzymania w Państwowym Zakładzie Zdrojowym w Ciechocinku. Państwowy Zakład Zdrojowy zastrzega sobie prawo wyboru oferenta i przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu.

ng 4029

Dyrektor Zakładu Zdrojowego
St. Wiśniewski.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:

1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n. 2305, z 21 025, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 11.

1. KAMIENICE

Dom

nowy Łazarz dwa razy trzy-pokojowe za 17 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 580

Wille

2 mieszkaniowa sprzedam 21 000 lub wydzierżawie. Ulica Główna 3, przystanek Trylobus. zdg 19 608

Kamienice

kupię przy wpłacie 20 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 672

Kupię

wille kilkumieszkaniową. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 673

Kamienice

Łazarz, tramwaj, bez kosztów stempła sprzedam za 110 000, wpłaty 80 000. Dochód 13 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 700

30 000

wpłata kupię komfortową, dochodzącą wille-dom. Zgłoszenia właścicieli tylko podaniem adresu, obiektu, ceny Kurjer Poznański zdg 19 747

Wille

w Poznaniu, okolicy lub na prowincji 5-7 pokoi, z ogródkiem kupię. Szczegółowe oferty ceną żadaną wpłata Kurjer Poznański zdg 19 911

Kamienice

dwupiętrowa nowa, dochód 4 000 sprzedam 28 000. Metelski, Ratajczaka 11, I. zdg 19 890

Willa 8 - pokojowa

z dwumorgowym ładnym ogrodem owocowym, położona tuż koło Warty i lasu sosnowego na wsi, w bliskości stacji kolejowej, do wynajęcia rodzinie z lepszych sfer. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 19 919

Kamienice

możliwie w śródmieściu przy wpłacie około 40 tysięcy, hipoteką amortyzacyjną kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 017

2. PIENIADZ

Hipotekę

2 700 zł bardzo pewną zaraz płatną, tytuł egzekucyjny sprzedam bardzo tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 594

Pszukuje

sie pożyczki 1 200 zł na rok. Gwarancja zupełna, warunki korzystne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 979

3 500

pożyczki pod zastaw i poręczenie za dobrym procentem poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 441

10 000

poszukuje krótkoterminowo, dam procent i posade ekspedientę — gwarancja hipoteczną. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 633

3. LETNISKI I UZDROWISKA

Zakopane

pensjonat „Jasna” ma kilka pokoi wolnych na luty w cenie z kompletnym utrzymaniem od 6,50 zł. Kuchnia wyborowa. Maria Słukowa. zdg 19 914

6. OZENKI

Dla

panny lat 26, obecnie gospodyni na majątku, blondynki, gospodarniej, religijnej, posiadającej oszczędności 3 000 zł. poszukuje męża. Panowie na stanowisku podobnym zaletami zechcą składać oferty Kurjer Poznański zdg 17 095

Panna

lat 28, rodzinny ziemiański, materialnie niezależna pozna inteligentnego pana celu matrymonialnym. Dyskrekcja zapewniona. Zgłoszenia fotografują Kurjer Poznański zdg 19 573

Gospoia

lat 36, wysoka, skromna oszczędności pragnie poznać uczciwego mężczyznę w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 944

Dyrektor

lat 39, przystojny, pragnie poznać celowo rychłego małżeństwa przystojną panią z towarzystwa materialnie niezależną. Wyczerpujące listy możliwie fotografują: Kurjer Poznański zdg 20 014

2. SPRZEDAŻE

Zakład fryzjerski w Poznaniu

damsko - męski, elegancki, bogatej dzielnicy, dobrze prosperujący z powodu stosunków rodzinnych tanio sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 17 647

Futerko

damskie nowe 65 zł. Stroma 26, m. 1. zdg 19 271

Lóżko

dwuosobowe nowe 40 zł. Ratajczaka 14, m. 22. zdg 19 572

Aparat anodowy

prąd stały z 30, prąd zmienny 58, Dąbrowskiego 80, m. 14. zdg 19 582

Sprzedam

wózek dziecięcy. Fabryczna 4, m. 9. zdg 19 585

Pianino

krzyżowe, zagraniczne w dobrym stanie. Rzeczypospolitej 9, m. 7. zdg 19 588

Papier pergaminowy

i prawdziwy pergamin do masła, sera, rzeźnictwa i innych celów poleca tanio Markowski. Poznań, Jasna 16. Pg 2080-3,40

Alabastrowa

sześcioczęściowa pisarka 15 złotych oraz kryształ, alabaster, porcelana, brzozy okazują rozprzeda „Lamus” Strzelecka 1. Pg 2 481/53,221

Sekretare

mahoniowa, biblioteki, szafy, biurka, komody, krzesła, tania „Lamus” Strzelecka 1. Pg 2 484/55,219

14 Dni Tanich Torebek

Wiktor Cyszk. Szkolna 11. Pg 2 089-5,3

Kasę „National”

kupię za gotówkę. Katowice, skrzynka pocztowa 342 „Par”. Pg 2 500-71,12

Parcele

12 000 m² przedmieście Poznania, obszernie zabudowaniami na fermę drobiu sprzedam korzystnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 632

Maszynę

piszącą. Filarecka (Włda) 3 — 5 zdg 19 638

Suknie

śliczne balowe i wizytowe tanio sprzedam. Polwiejska 7, m. 8. zdg 19 597

Pianino

okazyjnie Dom Komisowy, Podgórna 10 a. zdg 19 598

Sprzedam

restaurację (zakład gastronomiczny) w Kaliszu w dobrym punkcie oddawna dobrze prosperujący z powodu wyjazdu. Oferty składać do Kurjera Pozn. zdg 18 257

Kino

dźwiękowe sprzedam ewentualnie przyjmie współnika. Oferty Kurjer Poznański zdg 18 300

Wózki

wyprawki niemowlęce. Gwarna 11, dom tylny. zdg 19 619

Pinczerki

młode sprzedam. Bóznica 15. — zdg 19 616

Parcele

bud. na Komandorii sprzedam tanio. Koszewski, Stary Rynek 61. zdg 19 015

Patenty

z urzędem fabrycznym i materiałami w branży metalowej sprzedam korzystnie z powodu wyjazdu. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 686

Dogi

szczeniaki sprzedam. Górna Włda 28, m. 9. zdg 19 678

Kolonjalkę

z przyległym mieszkaniem korzystnie sprzedam. Adres wskazać Kurjer Poznański zdg 19 696

Kocioł

żelazny, emalowany, mało używany 74 cm wewnątrz sprzedam. Lodowa 1, m. 4. zdg 19 698

Losy

I. klasy, najszybsze, tylko u kolektora Kędziory Poznań. Sieroca 5/6. narożnik Nowej. zdg 17 900

Frak

średnia figura na jedwabiu. — Wodna 2. skład skór. zdg 19 549

Skład rzeźnicki

pełnym biegu mieszkaniem warsztatem przy ruchliwej ulicy Poznania do odstąpienia. Adres Kurjer Poznański zdg 19 493

Meble

najtaniej J. Baranowski Poznań. Podgórna 13. Pg 2040-23,59

Sprzedam

Bernarda północną suknię, ładną niedrogą w dobrej recie. Piotra Wawrzyniaka 5, m. 1. zdg 19 737

Skład tytoniu

hurt i detal do odstąpienia. Karalus, Marsz. Focha 25. zdg 19 780

Ideal

maszynę pisania sprzedam. Telefon 7960. zdg 19 777

Jadalnia

czarna, debowa, rzeźbiona. — Oferty Kurjer Poznański zdg 19 780

Wilka

ostrego, dobrego stróża sprzedam. Mroczek, Wrocławska 30. skład. zdg 19 753

Alfa, Szkoła 10

narożnik Jaskółce. zdg 18 989

Podarki imieninowe w wielkim wyborze

ceny niskie. zdg 18 980

Futro

sealowe sprzedam. Św. Józefa 5 m. 11. zdg 19 720

Sprzedam

dom głównej ulicy we Wrześni. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 828

Kamienica

łietrowa, rynek, narożnik kolonialna, hurt, monopol, fryzjerstwo, kolodziejstwo 15 000, wpłaty podług umowy. Szych, Jarczew, pow. Jarocin. ng 4 525/6

Blüthnera

fortepian salonowy, prawie nowy, korzystnie sprzedam B. Sommerfeld, Poznań, ul. 27. Grudnia nr. 15. ng 4 524

Maszynę

do pisania „Orzeł” dobrym stanie. Sew. Mielżyńskiego 22, skład papieru. zdg 19 901

Frak

na jedwabiu, średnia figura tanio. Mickiewicza 15, m. 5. zdg 19 879

Zakład fryzjerski

centrum tanio sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 19 869

Pianino

krzyżowe 750. — sprzedam. Wskaż Kurjer Poznański zdg 19 863

Zakłady

elektro - instalacyjny w Poznaniu, istniejący od kilku nastu lat, z dobrą klientelą i telefonem (z mieszkaniem 3-pokojowym lub bez) na sprzedaż. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 862

Skład

fryzjerski damsko - męski z mieszkaniem sprzedam. Poznański 22. zdg 19 855

Alfa, Szkoła 10

narożnik Jaskółce. pociąg zdg 19 876

Na Bal

Biżuterję — Kwiaty Maski — Puderniczki w wielkim wyborze. zdg 19 877

Urządzenie

składowe, kapeluszy, galanterji 2 szafy, 4 mtr. oszklone, stojaki mosiężne gablotki, razem, częściowo. Tamże skład, 2 okna wystawowe do wynajęcia gospodarz. Focha 32 m. 6. zdg 19 955

Gramofon

walizkowy. Jackowskiego 30 — 5 zdg 19 937

Tartak parowy

położony wśród lasów w miasteczku odległym o 40 km. od Poznania, wraz z willa mieszkalną do sprzedania lub wydzierżawienia. Zgłoszenia pod zdg 19 920 do Kurjera Poznańskiego

Bokser

piękny okaz lustro 50/150 sprzedam. Jackowskiego 36 — 7. zdg 19 942

Świece gromniczne

po niebywale niskich cenach hurtownie i detalnie oddaje Drogeria św. Marcina, Poznań, św. Marcina 62. Pg 2507-4,11

Rower

męski. Dominikańska 1, Suszczykiewicz. rg 1 401

Rower

jak nowy Torpedo. Marsz. Focha 155, w podwórzu. dg 777

Skład

węgla sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 003

Sprzedam

wóz kastowy i platformę w dobrym stanie

Tokarnie
na żelazo 3 metrowa kupie. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 19 630

Radioaparaty
trzy wzgl. czterolampowy na prad
stały w najczystszej formie z gło-
śnikami za gotówkę zaraz kupimy
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 19 664

Kupie
żelazo metalowe, szafy nowoczes-
ne, dywan i inne meble. Adres
Kurjer Poznański zdg 19 666

Gospodarstwo
do 200 morg kupie. Szczegółowe
oferty Kurjer Poznański
zdg 19 671

Słupy
drewniane 40 do opłotowania. —
Stroma 26, m. 16. zdg 19 680

Parcelę
budowlaną Jezycę Łazarz kupie.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 19 692

Wózek
dziecięcy, używany, biały. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 708

Maszynę
do pisania nowszy system ko-
rzystnie kupie. Oferty z poda-
niem marki i ceny do Kurjera
Poznańskiego pod zdg 19 735

Gospodarstwo
prywatne od 40—50 morg, blisko
Poznańska kupie. Oferty Kurjer
Poznański rg 1397/8

Brek - omnibus
parokrotny 18—20 osobowy uży-
wany w dobrym stanie potrzebny.
Oferty „Zet” Biuro Ogłoszeń
Pietraszek, Warszawa, Marszał-
kowska 115. ng 4521

Dworek
na wsi ogrodem i ewentl. co-
kolwiek roli kupie. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 19 912

Maszynę
do szycia kupie, dobrze zapłać.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 904

Używany
wózek dziecięcy kupie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 958

Radjo
na prad stały z głośnikami. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 958

Prasa
frakcyjna o ciśnieniu minimum
120 ton, poszukiwana. Zgłoszenia
do „Par”, Lwów, Akademicka 14
pod 6.83 Pg 2506-72.6

Składu
próżnego z mieszkaniem poszuku-
je. Oferty Kurjer Poznański
zdg 20 005

Kolonjalę
dobrze zaprowadzoną kupie. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 922

Kupie
kamienie lub wille w Poznaniu
za gotówkę. Oferty 20—30 tysięcy
zł. Podac rozkład domu, położe-
nie, cenę. Oferty pod zdg 19 915
do Kurjera Poznańskiego.

Brylanty
złoto i srebro kupie i placę naj-
wyższe ceny. W. Kruk, Poznań,
ul. 27 Grudnia 6. zdg 20 033

12. DO WYNAJECIA

Dwupokojowe
kuchnia wynajmie gospodarz. —
Adres Kurjer Poznański
zdg 19 643

Sześciopokojowe
II ptr. słoneczne, piecze remon-
towane od właściciela. Chelmoń-
skiego 8, m. 8. zdg 19 645

6, 5, 4, 3 i 2
pokojowe mieszkanie wskaże Do-
mus, Plac Wolności 14 a. Infor-
macje bezpłatnie. zdg 17 406

Mieszkania
3, 4-pokojowe I, II piętro kom-
fortowe, słoneczne. Focha 123 —
wydzierżawi właściciel. Lodowa
1, m. 4. zdg 19 699

Trzypokojowe
Łazarz, komfortowe, słoneczne,
zł 75.— zgóry. Adres Kurjer Po-
znański zdg 19 728

Dwupokojowe
kuchnia zaraz 55.— Baranowska.
Grobla 17. zdg 18 628

Mieszkania
2 i 3 pokoje, łazienka. Gendra.
Górna Wilda 119. zdg 19 773

Mały
pokój, pokój z werandą. Wino-
grady 54. zdg 19 815

2 pokojowe
mieszkanie Wilda. Informacje:
Majewskiego 35, m. 8, godz. 5.30
zdg 19 566/7

3
pokoje komfort przy parku Wil-
sona zaraz. Zgłoszenia Spoko-
j-na 24, m. 7. zdg 19 849

2
3 pokoje kuchnia słoneczne tano
wydzierżawi. Maciejewski, Mo-
sina, Poznańska 15. rg 1379

Czteropokojowe
trypokojowe, komfortowe, czynsz
miesięczny, gospodarza. Informa-
cje Szczepański, Podgórze 6 — 6.
zdg 19 973

Dwupokojowe
trzy i czteropokojowe wolne. —
Wozna 14 b, mieszk. 12. zdg 20 001

13. SZUKA MIESZK

Mieszkania
próżnego pokoju niedrogo zgóry.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 536

3 pokoi
komfort I. lub II. piętro od go-
spodarza poszukuje bezdzietne
małżeństwo. Pewny platnik.
czynsz rok zgóry. Zgłoszenia
szczegółowe pod zdg 19 548

Poszukuje
3—4 pokoi wszelkimi wygodami
okolica St. Rynku. Zgłoszenia te-
lefon 14-12, Apteka. zdg 19 578

Dwupokojowe
z kuchnią poszukuje wprost od
gospodarza, dzierżawa zapewnio-
na. Oferty Kurjer Poznański
zdg 19 640

Szukam
trypokojowego (Most Teatralny,
Kaponiera) ewentl. zamienie pię-
ciopokojowe przy Jasnej. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 606

3 — 4 pokojowe
wprost od gospodarza marzec lub
później ewentl. zgóry pewny plat-
nik. Zgłoszenia Kurjer Poznań-
ski zdg 19 612

Poszukuje
1 marca mieszkania 5 i 6 pokojo-
wego, słonecznego, komfort. —
pierwsze piętro, niedaleko ulicy
Gwarnej. Oferty Dr. Korczyński
Hotel Monopol, telefon 40-36.
zdg 17 742

Pięciopokojowe
poszukuje centrum. Stankiewi-
czowa, Wrocławka 33. zdg 18 627

Bezdzielne małżeństwo
szuka od zaraz lub I. III. 3—4
pokojowego, komfortowego, sło-
necznego mieszkania nie wyżej II
piętra, czynsz zgóry. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 19 730

2 — 3
pokojowego mieszkania z kom-
fortem poszukuje bankowiec ty-
ko u lepszego gospodarza. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
pod zdg 19 774

Poszukuje
mieszkania jednoizbowego w
śródmieściu od gospodarza. So-
lidny platnik. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 19 786

Czteropokojowe
przynależnościami od gospodarza
na marcu lub kwietniu. Czynsz
rok naprzód. Zgłoszenia Dr.
Chojnacki, Batoro 2, I. zdg 19 812

Pracownik
kolejowy poszukuje mieszkania
pokoju względnie dwóch i ku-
chini, czynsz zgóry. Oferty Kur-
jer Poznański zdg 19 766

Dwóch
pokoi możliwie umeblowanych u-
żywalnością kuchni poszukuje. —
okolica placu Nowomiejskiego. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 20 009

Poszukuje
portierstwa zaraz za małym wy-
nagrodzeniem. Oferty Kurjer
Poznański zdg 19 967

15. POKOJE UMEBL.

Skarbowa
I, II piętro. Jeden i dwuosobo-
wy nobile, niekrepujące wygo-
dy inteligentnym z utrzymaniem
korzystnie. zdg 19 712

Pokój
frontowy, słoneczny, elektrycz-
ność dwom panom. Mostowa 4 a.
m. 7. zdg 19 735

Przy Zamku
utrzymaniem Waly Zygmunta
ugusta 1 m. 8. zdg 19 047

Od
1. 2. pokój jenduosobowy elek-
tryczność, łazienka, z dobrem u-
trzymaniem lub bez utrzymania.
Słowackiego 37, m. 2, front, wy-
soki parter lewo. zdg 19 201

20.—
Kwiatowa 6, m. 6. zdg 19 204

Słoneczny
frontowy, ciepły, elektryczność,
łazienka, zaraz. Prusa 20, m. 8.
zdg 19 273

Inteligentowi
elegancki, telefon. Kwiatowa 3.
m. 3. zdg 17 935

Pokój
klatki schodowej dla lepszych pa-
nów. Jezulicka 12, m. 7. zdg 19 452

Duży
elektryczność. Młyńska 12. I.
prawo. zdg 19 554

Solidne
małżeństwo z dorosłym synem.
dwuletnim dzieckiem szuka od
1. 2. skromnego pokoju używal-
ności kuchni. Cena oferty do Ku-
rjera Poznańskiego zdg 19 886

Dwuosobowy
Śniadeckich 18 — 9. zdg 19 561

Pokój
umeblowany. Chwaliszewo 7/8.
m. 5. zdg 19 562

Pokój
Wszystkich świętych 8, m. 2.
zdg 19 563

Dwuosobowy
frontowy. Gwarna 10, m. 8.
zdg 19 565

Małżeństwu
kuchnia. Marcejańska 6 — 1.
zdg 19 569

Rybaki
10, m. 5. utrzymaniem, bez.
zdg 19 577

Pokój
klatki schodowej. Rybaki 22.
m. 11. zdg 19 575

1—2
panów, elektryczność. Górna
Wilda 8, m. 9. przy Półwiejskiej
zdg 19 581

Poznańska
46/48, m. 5. zdg 19 571

Dwuosobowy
Półwiejska 37, — 7. zdg 19 583

Niekrepujący
tanio. Generała Prądzyńskiego 55
m. 7. zdg 19 586

Pokój
Strzelecka 5, m. 4. zdg 19 589

Pokój
frontowy, elektryczność. Niego-
lewskich 2, m. 11. zdg 19 590

Próżny
inteligentnym. Stabrowskiego 3 a.
m. 1. Łazarz. zdg 19 637

Dwuosobowy
frontowy, czysty. Grunwaldzka
13 — 6. zdg 19 641

Balkonowy
słoneczny dobre utrzymanie lub
bez. Małeckiego 19, m. 10.
zdg 19 648

Niekrepujący
śródmieście. Kramarska 21/22. —
m. 12. zdg 19 651

Elegancki
wygodnie umeblowany. Skryta 1.
I prawo. zdg 19 653

Pokój
frontowy. Kraszewskiego 13, m. 7.
zdg 19 655

Umeblowany
telefon, łazienka, centralne. —
Młyńska 2, m. 18. zdg 18 656

Ciepły
dwu — trzypokojowy. Niegolew-
skich 1, m. 7. zdg 19 659

Focha
36 — 6. zdg 19 660

Pokój
umeblowany 2 osoby. Grochowa
Łąki 3 — 16. zdg 19 663

Dwuosobowy
frontowy komfort z utrzymaniem
intelig. stanowisku korzystnie. —
Matejki 58, m. 5. zdg 19 607

Działalności
2, mieszkanie 7, słoneczne.
zdg 19 609

Niekrepujący
1 — 2. Kręta 24, m. 10.
zdg 19 611

Pokój umeblowany
z osobnym wejściem wynajme. —
Wielkie Garbary 23 a, m. 11.
zdg 19 615

Niekrepujący
klatki schodowej. Półwiejska 8,
mieszkanie 5. zdg 19 634

Pokój
św. Marcina 33, m. 9. zdg 19 632

Frontowy
1—2 osoby kucharką. Przemy-
słowa 1, m. 3. zdg 19 685

Grobla
9, mieszkanie 21, parter.
zdg 19 690

Niekrepujący
małżeństwu lub panom. Małe
Garbary 4, m. 2. zdg 19 691

Jeden
dwuosobowy, frontowy. Strze-
lecka 20 — 7. zdg 19 694

Pokój, pokój
tanio. Poznańska 27 a, I. prawo.
zdg 19 695

Klatki
dwuosobowy, Marcina 29, III.
zdg 19 697

Mielżyńskiego
22, I. m. 7. Elegancki jedno-
dwuosobowy. zdg 19 701

Pokoik
Wierzbicice 53, mieszkanie 7.
zdg 19 702

Dwuosobowy
Patrona Jackowskiego 17, m. 10.
zdg 19 707

Frontowy
Bukowska 33, m. 2. zdg 19 709

Pokój
Spokojna 19 — 2. zdg 19 748

Panienkom
pracującym wspólny utrzyma-
niem bez. Półwiejska 6, mie-
szkanie 11. zdg 19 749

Pokój
Prusa 17, mieszkanie 3. zdg 19 750

Tanio
śródmieściu, dwuosobowy, niekre-
pujący, elektryczność. Szewska
11, mieszkanie 9. zdg 19 751

Półwiejska
38 a, mieszkanie 17. zdg 19 745

Działalności
8, mieszkanie 7. zdg 19 743

Dwuosobowy
ciepły, elektryczność, spokojnym.
Dąbrowskiego 15, mieszkanie 3
(narożnik Mickiewicza). zdg 19 742

Ciepły
elegancki. Matejki 4, mieszk. 9.
zdg 19 733

Ratajczaka
11 a, mieszkanie 71. zdg 19 736

Małeckiego
15, mieszkanie 3. zdg 19 738

Pokój
osobne wejście. Za Grobla 5, mie-
szkanie 25, podwórce, tylny dom.
zdg 19 739

Dwom
elektryczność. Długa 4, miesza-
nie 9, front. zdg 19 836

Frontowy
Rybaki 12, m. 24. zdg 19 805

Młyńska
4, parter, prawo, frontowy.
zdg 19 803

Solidnej
Mickiewicza 11, m. 5.
zdg 19 804

Dwuosobowy
Rybaki 10, m. 8. zdg 19 838

Pokój
dla dwóch panów od zaraz. św.
Wojciech 28, m. 4. zdg 19 866

Pokój
utrzymaniem — bez. Wodna 11.
m. 3. zdg 19 871

Mickiewicza
21/25, mieszkanie 9, komfortowy.
niekrepujący, centralne, łazienka.
zdg 19 779

Dwuosobowy
Rom. Szymańskiego 2, mieszka-
nie 3. zdg 19 776

Jedno - dwuosobowy
czysty inteligentnym, spokojnym
utrzymaniem, bez. Matejki 65,
II p., m. 6. zdg 19 713

Dwuosobowy
frontowy. Półwiejska 6, m. 13.
zdg 19 714

Pokój
Markiewicz, Matejki 4.
zdg 19 715

Waly
Jagiello 18, m. 1. zdg 19 717

Pokój
Masztalarska 5 a, m. 9. zdg 19 620

Pokój
komfortowy, słoneczny, telefon
62-66. zdg 19 719

Ratajczaka
10, m. 3. pokój wolny.
zdg 19 763

Półwiejska
15, m. 5, frontowy, czysty, nie-
krepujący. zdg 19 754

Jednoosobowy
utrzymaniem bez. Działalności
10 — 8. zdg 19 755

Pokój
Długa 13, II, m. 8. zdg 19 756

Dobre
umeblowany panu Fredy 4 II.
zdg 19 757

Pokój
Piekary 20/21, m. 31.
zdg 19 758

Dwuosobowy
słoneczny, czysty, Kraszewskiego
9 a, I. zdg 19 800

Dwuosobowy
frontowy. Piekary 20/21 — 5.
zdg 19 801

Dwuosobowy
utrzymaniem. Plac Sapieżyński
5—7. zdg 19 793

Dwuosobowy
Ratajczaka 9, mieszkanie 11.
zdg 19 795

Jeden lub dwa
z utrzymaniem wzgl. bez. Ma-
leckiego 21, m. 6. zdg 19 785

Korzystnie
jedno, dwuosobowy. Matejki 1,
mieszkanie 4. zdg 19 783

Niekrepujący
Wielkie Garbary 36, mieszkanie
19. zdg 19 784

Pokój
panienkom. Nowy Rynek 4, 24.
zdg 19 782

Niekrepujący
Szewska 15, m. 10. zdg 18 932

Pokój
Kwiatowa 7, m. 8. zdg 19 846

Komfortowy
dwuosobowy. Wielkie Garbary
48, m. 8. zdg 19 845

Elegancki
plac Nowomiejski 2, m. 8.
zdg 19 842

Pokój
umeblowany, dwuosobowy. Jasna
14, sklep spożywczy. zdg 19 843

Niekrepujący
elektryczność, fortepian zaraz
tanio. Stroma 1, m. 6.
zdg 19 841

Pokój
1 lub dwuosobowy. Wielkie Gar-
bary 1, m. 9. zdg 19 823

Niekrepujący
elektryczność, łazienka, Stroma 7
m. 7. zdg 19 820

Dwuosobowy
niekrepujący. Spokojna 25, m. 9.
zdg 19 818

Frontowy
panom. Wielka 18 — 14.
zdg 19 814

Panienkom
Wodna 7 — 21, wejście słus-
skie. zdg 19 813

Pokój
Piotra Wawrzyniaka 24, m. 7.
zdg 19 808

Niekrepujący
panience. Szwańcarska 23 — 11.
zdg 19 807

Pokój
Długa 5, m. 10 (Zielone Ogródki).
spokój, łazienka, ewentl. forte-
pian. zdg 19 794

Panience
wspólny tanio. Kantaka 8, m. 7.
zdg 19 767

Frontowy
duży. Wierzbicice 30, m. 7.
zdg 19 936

Pokój
utrzymaniem — bez. Dąbrow-
skiego 36, m. 15. zdg 19 933

Pani
frontowy, ciepły, Dąbrowskiego
33, m. 6. zdg 19 939

Pokój
słoneczny. Słowackiego 52, m. 6.
zdg 19 940

Przechodni
małżeństwu lub panienkom. Zam-
kowa 4 b, mieszkanie 7, wejście
Pocztowa. zdg 20 029

Ladny
pokój umeblowany dla 1—2 osób
wygodami. Masztalarska 7 — 6.
zdg 19 961

Pokój
z całk. utrzymaniem, centr. o-
grzewanie. Młyńska 2, m. 10.
zdg 19 802

Pokój
czysty, spokojny, elektryczność
panu (I). Rom. Szymańskiego 8
— 10. zdg 19 770

Czysty
frontowy. Prusa 18, m. 8.
zdg 19 765

Inteligentowi
frontowy rokowy wynajme. Skar-
bowa 8, m. 11. zdg 19 764

Pokój
Słowackiego 39 — 3. zdg 19 907

Łakowa
16, m. 5. zdg 19 905

Niekrepujące
czyste, elektryczność, solidnym.
św. Józefa 3, m. 5. zdg 19 903

Słoneczny
św. Marcina 55, m. 6. zdg 19 899

Pokoik
czysty utrzymaniem — bez. Nie-
golewskich 6, m. 7. zdg 19 896

Pokój
umeblowany także małżeństwu.
Wielka 17, m. 13. zdg 19 895

Klatki
centralne, elektryczność, intelli-
gentnym 1. 2. Masztalarska 7 a.
m. 7. zdg 19 894

Elegancki
panu z obiadam. Młyńska 3 —
10. zdg 19 892

Frontowy
balkonowy, elektryczność do-
brze umeblowany zaraz. Stanis-
ława Karwowskiego 4, m. 8. Ła-
zarz. zdg 19 893

Czysty
pokoik. Szwańcarska 19, m. 9.
zdg 19 891

Frontowy
słoneczny, elektryczność, solidnym
św. Wojciecha 16 a. — 18, I. p.
zdg 19 882

Jedno.
dwuosobowy elektryczność, Wo-
żna 14 b, m. 10. zdg 19 881

Wspólny
panienkom. Strzałowa 3, m. 1.
zdg 19 880

Małżeństwu
piecykiem. Józefa 9 a — 11.
zdg 19 878

Klatka
Kopernika 10 a. I. zdg 19 875

Józefa
3, 12. zdg 19 873

Pokój
utrzymaniem. Waly Jana III.
12—13. zdg 19 867

Słoneczny
elektryczność 1—2. Skarbowa 17
— 8. zdg 19 865

Pokój
inteligentnym, dobrem utrzyma-
niem. Czesława 15, II, prawo.
zdg 19 864

Pokój
z telefonem 1—2 osobom. Śnia-
deckich 17, m. 12. zdg 19 861

Pokój
Strumykowa 32, m. 10.
zdg 19 859

23.—
Grobla 19 — 6. zdg 19 854

Ratajczaka
11 a, mieszkanie 74, solidnemu.
zdg 19 853

Małżeństwu
elektryczność, ciepły. Kolasa, Po-
znańska 27. zdg 19 951

Tanio
wspólny. Wozna 14 a, m. 6.
zdg 19 952

Pokoje
utrzymanie bez. Plac Sapieżyński
4, m. 7. zdg 19 953

Niekrepujący
dnu. jednoosobowy. Kanałowa 7,
m. 8. zdg 19 954

Pokój
wolny. Waly Król. Jadwigi 4,
m. 10. zdg 19 956

Frontowy
elektryczność, Wierzbicice 17—9.
zdg 19 959

Pokoik
Poznańska 26 — 9. zdg 19 908

Niekrepujący
umeblowany. Rzeczypospolitej 9,
m. 4, wysoki parter. zdg 19 909

Skromny
Patrona Jackowskiego 17, m. 12.
zdg 19 933

Dwuosobowy
elektryczność. Kraszewskiego
4—8. zdg 19 935

Klatka
centralne, telefon, łazienka. —
Masztalarska 7 a, m. 5.
zdg 20 034

Młyńska
3 — 9, duży frontowy.
zdg 20 016

Pokój
Staszica 19 — 10. zdg 19 941

1—2
niekrepujący utrzymaniem — bez
Ratajczaka 11 a, m. 103, I piętro.
zdg 19 945

Pokoik
utrzymanie lub bez. Szkolna 9, m.
8. Pg 2505-53,234

Pokój
Grobla 13, mieszkanie 5, II., pra-
we schody. zdg 1394

Dwie
panie, pościel pożądana. Zamko-
wa 5, mieszkanie 5. rg 1393

Pokój
ładny wynajme solidnej pani lub
panu. Młyńska 12 a, m. 6.
zdg 19 968

Jedno.
dwuosobowy. — Dominikańska 7,
mieszkanie 8. rg 1392

Panienki
Wodna 7, mieszkanie 7. rg 1390

Pokój
Szewska 9, mieszk. 8. rg 1389

Dwuosobowy
trzyosobowy. Koźła 23, II.
rg 1384

Jedno
dwuosobowy. — Wierzbicice 59,
mieszkanie 4. zdg 19 930

Pokój
niekrepujący, spokojny, czysty.
Łakowa 19 — 3. zdg 19 982

Grobla
28, mieszkanie 9. zdg 19 981

Dwuosobowy
i pokoik. Ratajczaka 11 a, wej-
ście 6 — 98. zdg 19 972

Jedno.
dwuosobowy. Grunwaldzka 15,
mieszkanie 10. zdg 20 006

Zygmunta
Augusta 10, mieszkanie 11, cen-
tralnem. zdg 20 004

Spokojna
21 — 6, dwuosobowy. zdg 19 908

Pokój
umeblowany lub pusty. Młyńska
13, mieszkanie 6. zdg 19 997

Niekrepujący
Łakowa 13 — 5. zdg 19 994

Dwuosobowy
Wierzbicice 3, m. 4. zdg 19 809

Łakowa
19 — 4 jedno - dwuosobowy.
zdg 19 810

Panu
Kwiatowa 9, mieszkanie 14, po-
dwórce. rg 1402

Małżeństwo
lub dwie osoby. Dąbrowskiego 76,
m. 13. zdg 19 991

Frontowy
umeblowany lub próżny na biuro
Focha 41, m. 6. zdg 20 024

Pokoik
Górna Wilda 15 — 6.
zdg 19 989

Elegancki
frontowy, centralne, łazienka. —
Młyńska 3, mieszkanie 8.
zdg 19 986

Śniadeckich
15, m. 5, dwuosobowy.
zdg 19 987

1
lub 2-osobowy pokój do wynajęcia
Kantaka 4, Winter. zdg 20 019

Śródmieście
bez pieca 20.— Kręta 12, m. 5.
zdg 20 043

Frontowy
panom. Strzelecka 6, III., lewo.
zdg 20 007

Utrzymaniem
Mickiewicza 1, m. 4. zdg 19 965

Klatki
niekrepujący. Piekary 24, m. 2.
zdg 19 964

Spokojny
Rybaki 23, m. 7. zdg 19 963

Jedno.
dwuosobowy, frontowy, ciepły
przy sympatycznej rodzinie tanio.
Długa 4, m. 10. zdg 20 041

Słoneczne
niekrepujące, elektryczność. —
Strzelecka 25, m. 8. zdg 20 018

Dwuosobowy
Jeżycka 41, mieszkanie 5.
zdg 20 019

Niekrepujący
Łakowa 10, mieszkanie 9.
zdg 20 020

Pokój
panu. Cieszkowskiego 7, m. 5.
zdg 20 021

Waly
Zygmunta Augusta 2, m. 4.
zdg 20 022

Pokój
Wielkie Garbary 40 — 8.
zdg 20 027

Przyjezdnym
niekrepujący. Mostowa 5, m. 7.
zdg 20 025

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejs-
ka 2 — 6. zdg 20 026

Niekrepujący
Długa 3, m. 32. zdg 20 026

Śniadeckich
4 — 9. zdg 20 028

16. SZUKA POKOJU

Poszukuje
pokoju zupełnie niekrepującego
dla lepszego pana. Oferty Kurjer
Poznański zdg 19 642

Za obsługę
szuka pokoiku. Oferty Kurjer
Poznański zdg 19 657

Pokoju
niekrepującego śródmieściu 25.—
zł poszukuje panienka. Oferty
Kurjer Poznański zdg 19 684

Szukam
niekrepującego pokoju z dobrem
planinem z kierunku Plac Święto-
krzyski-Wilda. Oferty Kurjer
Poznański zdg 19 892

Poszukuje
próżnego pokoju. Oferty Kurjer
Poznański zdg 19 811

Bezdzielni
poszukują pokoju próżnego lub
umeblowanego pokoju do 30 zł.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 931/2

Niewidomy
szuka skromnego pokoju z utr-
zymaniem. Zgłoszenia Kurjer Po-
znański zdg 19 984

Swobodny

komfortowy, to znaczy telefon, łazienka etc. kulturalnym domu, dobrem utrzymaniem, centrum potrzebny zaraz tylko podaniem ceny. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 976

Pokój

komfortowy wynajme. Aleje Marcinkowskiego 17, I., mieszkanie 2. zdg 19 295

17. LOKALE**Lokal handlowy**

2 wystawowe okna, suche piwnice, gospodarz Maształarska 7a, mieszkanie 5. zdg 18 631

Lokal

biurowy dwupokojowy centrum telefon potrzebny zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 792

Ubikacja ślusarska

do wynajęcia. Górna Wilda 55, Zgłoszenia Gabler. zdg 19 587

Skład

przed Ryńkiem Wildeckim. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 602

Skład owoców

przy Półwiejskiej za 900 sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 872

Ubikacje

na biuro poszukuje, niekrepujące wejście, pewny platnik. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 868

Skład

blisko Starego Rynku korzystnie do nabycia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 852

Restauracje

i cukierki całkowicie urządzona w nowym domu przy parku Solackim wynajme. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 851

Okazja

Piękny lokal pierwszorzędnym, zaprowadzony, w centrum Poznania oddam na rachunek. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 983

18. DZIERŻAWY**Skład**

nadający się na rzeźnictwo lub kolonijalkę — nowo zabudowanej dzielnicy Poznania do wydzierżawienia. Adres Kurjer Poznański zdg 19 494

100 morgowe

pszennej, zabudowania maszynowe, kompletnie inwentaryzowane, wyczerpani, objęcie 5 500, w tem 2 000 kauceji. Bartkowiak, Dopiewo. zdg 19 788

Dzierżawa

1 500 pszennej, gorzelnia, zabudowania, inwentaryzowane, — miasto, przecięcie 75 000. Kwiatkowski, Gniezno, Lecha 4. zdg 19 918

TEATRY

Poznań, wtorek, 30. 1.

TEATR POLSKI: Dziś — „Arleta i zielone pudła”.

Środa, 31. 1. — „Dom otwarty”.

TEATR WIELKI: Dziś — „Nitouche”.

Środa, 31. 1. — „Carmen”, gościnny występ Wandy Werminskiej.

TEATR NOWY: Dziś — „Pieniądz nie jest wszystkim”.

Środa, 31. 1. — „Pieniądz nie jest wszystkim”.

Poznań, wtorek, 30. 1.

APOLLO: Jenny Gerhardt.

COLOSSEUM: „Maharadza Rampuru”.

CORSO: „Niebezpieczny Raj”.

METROPOLIS: Fantomas.

MOJE: „Łzy 20-letniej”.

ORZEL: „Walczący Szaleńcy”.

OSWIATOWE T. C. L. — „Kryśka Leśniczka”.

„oraz nadprogram oświatowy”.

PROMIEN: „Sensacja Cyruksa”.

RENAISSANCE: „Teodora — Sewastopol”.

„(Bunt floty sowieckiej)”.

SFINKS: „Blond Venus”.

SLONCE: „Król cyganów”.

Marlena Dietrich.

TECZA-Lazarz: „Dzieje Grzechu”.

TECZA-Wilda: „Z rozkazu książęniczki”.

WILSONA: „Boczną ulicą”.

Przedpłata

na miesiąc luty 1934 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji z 3.20, w agencjach w mieście z 3.50, z odnośnieniem do domu w Poznaniu z 3.70, z odnośnieniem przez pocztę poza Poznaniem krajach z 9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, w innych krajach i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiały poświęcone danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.

Czteropokojowy domek

dom gospodarczy z ziemią czteropokojową — wydzielone ogrodniczki zaraz. Adres Kurjer Pozn. zdg 19 667

22. ZGUBY**Zęby**

górna szczeka zgubiono sobotę. Zwrot za wynagrodzeniem. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 19 960

23. ROZMAITE**Bilansista**

poszukuje posady, ustawia bilanse, zakłada i reguluje księgowość oraz udziela lekcji buchalterii. Oferty Derfert, Zielona 6. zdg 17 319

Samochód

z sześcioletnim dziennym wynagrodzeniem tanio wynajme. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 595

Lekarz-dentysta

uprzejmie prosi wskazać gdzie mógłby osiedlić się z powodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 169

Plótna lniane samodziłowe

obrusy ręczniki, ściereczki lniane. Bazar Wileński, oddział Poznań, ulica Fredry 6, wejście Wąły J. na III. Nr. 9. zdg 19 633

Dziurki

konfekcyjne wykonuje „Haftopolis”, Romana Szymańskiego 1. Pz 2082-426

Znana

wrózbiarka Adarelli przepowiada przyszłość z cyfr i kart. Podgórną 13, mieszkanie 10, front. zdg 19 817

Za 1.—

pisze wszelkie wnioski skarbowe, podatkowe, sądowe. Wodna 7, mieszkanie 9. rg 1 388

Maskowe

kostiumy tanio wypożycza Skarbowa 8, podwórko, prawo, III, piętro. Pz 2177-53.18

Zakopane

zalatwiam kupna, dzierżawy willi, pensjonatów, udzielam najsolidniejszych informacji za załączeniem znaczka pocztowego. — M. Słuka, willa „Jasna”, skrytka pocztowa 185. zdg 19 913

Maszynę do pisania

(mniejsza) kto wypożyczy? Później odkupie. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 916

24. NAUKA**R. de Brugiére**

lektor U. P. udziela lekcji języka francuskiego. Ul. Matejki 35, parter. zdg 19 474

Tańczyć

wytwornie — modny styl wycieczka Wituszkowskiej Gwarna 19 Pz 2417-53.176

Kto

przygotuje całkowicie eksterną do matury wraz z niemieckim i łaciną. Oferty z ceną do Kurjera Poznańskiego zdg 19 654

Kursy

stenoğrafii, pisanja maszyną rozpoczynam 5 lutego. Kantaka 1, m. 6. zdg 17 659

Szkoła Tańców**Szczurkówny**

Wrocławska 14. zdg 19 623

Francuzki

(rodowitej) mogącej udzielać konwersacji u siebie. Podać warunki Kurjer Poznański zdg 19 669

Absolwent

Uniwersytetu Poznańskiego udzielił tanio lekcji. Specjalność: łacina, matematyka, fizyka i chemia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 711

Kursy kroju

szycia robót ręcznych warunków bardzo korzystne. Marij Magdalena 1 mieszkanie 7. dg 540

Berlinianka

udziela lekcji niemieckiego 6 z mieszkaniami. Wskaże Kurjer Poznański, Stary Rynek rg 1 381

25. MUZYKA**Lekcje**

gry fortepianowej tanio. Dyplomowana. Słowackiego 29, m. 2, 4-6. zdg 19 246

Strojenia

naprawy fortepianów fachowo tanio. Drygas, Podgórną 10 a. zdg 19 599

Fortepian

do ćwiczeń wolny. Wozna 13b, m. 6. zdg 19 710

Szkołę Muzyczną

przeniosłam na Aleje Marcinkowskiego 13, II. pr. winda. — Przyjmuję zapisy na lekcje od 10-12, 3-6. Helena Zellnerówna, pianistka, dyp. naucz. muzyki. zdg 18 571

Udzielam

lekcji fortepianu 6. — miesięcznie. Marcina 76, I. zdg 19 716

Trio

zgrane potrzebne od 15. 2. ewent. od 1. 3. z podaniem warunków. „Esplanade”, Leszno. ng 4 522

Lekcyj

muzyki, gruntułowie, tanio. Wielkie Garbary 48, m. 10. zdg 19 957

6

złoty miesięcznie lekcje fortepianu, z ćwiczeniem 9 złotych. Wskaże Kurjer Poznański, Stary Rynek rg 1 380

Fortepian

wolny do ćwiczeń. Stroma 2, mieszkanie 14. zdg 19 929

25. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Księgowy - bilansista

rutynowany, 10 lat praktyki, poszukuje posady ewtl. dorywczej. Zakłada, reguluje księgowość: zestawia bilansy. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 244

Dziewczyna

uczuwa szuka posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 510

Rentgenista

zdjęcia, naświetlenia, fotografie, technika, konserwacja aparatów, poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 559

Panienska

z prowincji kochająca dzieci, co najmniej szczeni, skromnym gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 644

Fryzjer

starszy, dobra siła i fryzjerka poszukują posady możliwie w jednym zakładzie zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 636

Urzednik

gospodarczy, żonaty, bezdzietny, lat 35, wykształcenie średnie, 10 lat praktyki, pracował 5 lat samodzielnie, poszukuje odpowiedniej posady. Na życzenie złoży kaucję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 17 811

Starsza

wiejska służąca uczciwa, poszukuje posady małe wynagrodzenie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 781

Dziewczyna

lat 40, z dobrymi świadectwami, poszukuje posady z gotowaniem zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 839

Poszukuje

posługi panna czysta, sumienna kochająca dzieci od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 829

Dziewczyna

z dobrymi świadectwami szuka posady lub posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 830

Dziewczyna

uczciwa, pracowita, praniem co najmniej gotowaniem szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 826

Dziewczyna

poszukuje jakiegokolwiek pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 652

Gospodyni - kucharka

w średnim wieku, nawskroś uczciwa i religijna szuka posady od 1 lutego r. b. w lepszym domu w Poznaniu lub na majątek. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 977

Dziewczyna

starsza szuka posady lub posługi z gotowaniem dobrze polecona. Piekary 3, m. 6. zdg 19 661

Posługi

całodziennej poszukuje lub jako służąca restauracyjna. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 724

Szofer - stangret

lat 32, poszukuje posady od 1. 4. ze swoim forsysem. 7 lat praktyki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 721

Posługaczka

uczciwa, pracowita, czysta poszukuje posady z praniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 772

Dziewczyna

lat 18, poszukuje posady do wszystkiego bez gotowania. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 646

Posługaczka

poszukuje do wszelkich prac i z praniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 649

Poszukuje

posady do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa do samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 610

Samotny

inteligent, prosi wzmianę za mieszkanie i jedzenie jakabądź prace weźmie każdą pracę. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 627

Osoba

inteligentna krytycznym położeniu szuka prania 2,50 dziennie. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 628

Ogrodnik

lat 22, poszukuje posady samodzielną lub pomocniczą. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 658

Krawcowa

do wszystkiego poszukuje posady domach. Niegoleskich 2, m. 11 zdg 19 591

Służąca

do wszystkiego poszukuje posady Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 771

Gospośia - kucharka

długoletniemi świadectwami, obecnej posadzie 7 lat, zna wszelkie prace kobiece, prasowanie szyciowej nielizny, z powodu likwidacji mieszkania poszukuje posady w lepszej rodzinie od 1. 2. lub 15. 3. ewent. później. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 19 910

Dziewczyna

gotowaniem do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 902

Wdowa

bezdzienna poszukuje posady samotnego pana. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 900

Dziewczyna

czysta z dobrej rodziny, dobre polecenia poszukuje posady od 1. 2. 34 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 950

Młynarz

egzaminowany, obeznany dobrze z maszynami młynskimi i motorem poszukuje posady w młynie dworskim lub gospodarzowi-handlowym zaraz ewtl. od 1. 4. Adres wskaże ekspedycja Kurjera Poznańskiego zdg 19 927

Mężatka

przyjmię posługę. Oferty Kurjer Poznański zdg 1 386

Sumienna

uczciwa szuka posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 966

Krawcowa

domowa szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 993

Dziewczyna

z gotowaniem, praniem, dobrymi świadectwami bez spania poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 011

Inteligentna

panienka z dobrej rodziny, poszukuje posady do cukierni, bufetu lub obsługi gości. Oferty Kurjer Poznański zdg 18 822

Ogrodnik - bartnik

kawaler, 11 lat praktyki, wiadomości, kwaciastwo gruntu i doniczkowe, szkółkarstwa i pisarz podwórzowy, dobrze polecony, przyjmię posadę zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zdg 19 740

Posługi

całodziennej, praniem, prasowaniem poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 819

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 806

Szofer - mechanik

kawaler, wszelkie reparacje szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 824/5

Dziewczyna

dobre gotowanie do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 833

Gospodyni - kucharka

średni wiek, zaufana, samodzielną, zajmie się całym gospodarstwem domowym, zna dobrą kuchnię, prasowanie, szycie. Świadectwa długoletnie jaknajlepsze. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 19 831

Dziewczyna

szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 775

Służąca

poszukuje posady lub posługi — długoletnie świadectwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 713

Niania

młoda, inteligentna, wesola szuka posady do dzieci 1. 2. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 703

Uczciwa

dziewczyna poszukuje posługi.